

LEGE
pentru modificarea și completarea unor acte legislative

nr. 267 din 23.12.2011

Monitorul Oficial nr.13-14/32 din 13.01.2012

* * *

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art.I. – [Legea nr.845-XII din 3 ianuarie 1992](#) cu privire la antreprenoriat și întreprinderi (Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1994, nr.2, art.33), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. După articolul 7 se introduce articolul 7¹ cu următorul cuprins:

“Articolul 7¹. Obligația privind instalarea terminalelor POS

1. Începînd cu 1 iulie 2012, agenții economici al căror volum de vânzări din comerțul cu ridicata și/sau cu amănuntul și/sau din prestarea de servicii a depășit 2 milioane de lei pe parcursul anului calendaristic precedent sînt obligați, în termen de pînă la 1 iulie a anului imediat următor, să instaleze terminale POS și să asigure posibilitatea de achitare a plăților prin intermediul acestora în subdiviziunile (cu excepția rețelelor de comerț ambulant) în care, în aceeași perioadă, volumul de vânzări a depășit suma de 500000 de lei.

2. Prin derogare de la prevederile punctului 1, agenții economici al căror volum de vânzări din comerțul cu ridicata și/sau cu amănuntul și/sau din prestarea de servicii a depășit 2 milioane de lei pe parcursul anului calendaristic precedent nu sînt obligați să instaleze terminale POS pînă la 1 iulie a anului imediat următor, inclusiv în subdiviziunile în care, în aceeași perioadă, volumul de vânzări a depășit suma de 500000 de lei, în cazul în care:

- achitarea plăților a fost efectuată exclusiv fără numerar, cu excepția celor efectuate de băncile comerciale;

- activitățile menționate se desfășoară în sate (comune), cu excepția celor aflate în componența municipiilor și orașelor.”

2. La articolul 10:

punctul 4 va avea următorul cuprins:

“4. Pentru desfășurarea activității fără licență sau a activităților interzise pe teritoriul Republicii Moldova, precum și a celor permise în mod exclusiv întreprinderilor de stat, organele fiscale, Camera de Licențiere sau alt organ abilitat cu atribuția de eliberare a licenței aplică amendă în mărimea venitului brut din realizarea obținută în urma activităților menționate.”

articolul se completează cu punctul 5¹ cu următorul cuprins:

“5¹. Nerespectarea prevederilor art.7¹ din prezenta lege se sancționează cu amendă de 6000 de lei pentru fiecare caz. În cazul în care agentul economic nu s-a conformat prevederilor art.7¹ în termen de 30 de zile de la data aplicării amenzii, i se va aplica o amendă în mărime de 18000 de lei. Controlul și aplicarea sancțiunilor se efectuează de către organele fiscale.”

punctul 6 va avea următorul cuprins:

“6. Veniturile ilicite obținute de agenții economici prin exagerarea costului producției, rentabilității, adaosului comercial, volumului de lucrări efectuate în construcții și tarifelor la serviciile prestate, nerespectîndu-se astfel actele normative care reglementează formarea și aplicarea prețurilor, precum și amenzile aplicate în cuantum echivalent acestor venituri, însă nu mai puțin de 10000 de lei, se percep la

bugetul de stat în baza deciziei adoptate de Curtea de Conturi, de Serviciul Control Financiar și Revizie din subordinea Ministerului Finanțelor sau de Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, prin înaintarea ordinelor incaso, în termen de 30 de zile de la data înmînării deciziei de către organul ce a adoptat-o.”

articolul se completează cu punctele 7 și 8 cu următorul cuprins:

“7. Agenții economici care au fost sancționați în conformitate cu prevederile punctului 6 al prezentului articol de către Serviciul Control Financiar și Revizie beneficiază de o reducere de 50% din suma amenzii dacă, în termen de 3 zile din momentul adoptării hotărîrii de sancționare, achită suma integrală a veniturii ilicit obținut și 50% din suma amenzii.

8. Neindicarea de către agentul economic furnizor în factură/factura fiscală a prețului de livrare pentru o unitate, inclusiv TVA, fixat de agentul economic producător al mărfurilor, pentru mărfurile produse pe teritoriul țării, sau a prețului de achiziție, inclusiv TVA, pentru mărfurile importate, în cazul livrării mărfurilor de importanță socială, a căror listă este aprobată de Guvern, se sancționează cu amendă în mărime de 10% din valoarea tranzacției cu mărfurile de importanță socială, dar nu mai puțin de 500 de lei pentru fiecare factură/factură fiscală. În cazul în care amenda stabilită este achitată în termen de 3 zile lucrătoare de la data înmînării deciziei asupra cazului de încălcare, agentul economic furnizor beneficiază de o reducere de 50% din suma amenzii stabilite. Amenda stabilită conform prezentului punct se percepe la bugetul de stat prin decizia adoptată de organele Serviciului Fiscal de Stat și Serviciului Control Financiar și Revizie din subordinea Ministerului Finanțelor.”

Art. II. – Articolul 6 din [Legea taxei de stat nr.1216-XII din 3 decembrie 1992](#) (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.53–55, art.302), cu modificările ulterioare, se completează cu un alineat nou cu următorul cuprins:

“Pentru executarea acțiunilor sau eliberarea documentelor de importanță juridică fără perceperea taxei de stat, organele împuternicite cu acest drept poartă răspundere în mărimea sumei nevărsate la buget, aplicîndu-se o amendă în mărime de 2% pentru fiecare zi de neachitare, dar nu mai mult decît mărimea sumei nevirate.”

Art. III. – [Legea fondului rutier nr.720-XIII din 2 februarie 1996](#) (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.247–251, art.753), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2 alineatul (1), litera e) se abrogă.

2. Articolul 7¹ se abrogă.

3. La articolul 8, alineatul (1) se completează în final cu textul: “În cazul nerespectării modului de calculare, declarare și/sau achitare a taxelor aferente fondului rutier, organele fiscale vor aplica măsurile de asigurare a stingerii, de răspundere și de executare silită aferente obligațiilor fiscale conform [Codului fiscal](#).”

4. Anexa nr.1 se abrogă.

[Art. IV abrogat prin [Legea nr.181 din 25.07.2014](#), în vigoare 01.01.2016]

Art. V. – [Codul fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997](#) (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 5:

la punctul 4), cuvintele “structurale ale” se exclud;

la punctul 6) litera a) liniuța a treia, cuvintele “sau în deplasare,” se exclud;

punctul 37) se abrogă;

articolul se completează cu punctul 39) cu următorul cuprins:

“39) *Mare contribuabil* – contribuabilul identificat conform criteriilor de selectare a marilor contribuabili, elaborate de către Inspectoratul Fiscal Principal de Stat de pe lângă Ministerul Finanțelor, și inclus în Lista agenților economici – mari contribuabili.”

2. La articolul 6:

alineatul (6):

litera n) se abrogă;

articolul se completează cu literele o), p), q), r) și s) cu următorul cuprins:

“o) taxa de la posesorii unităților de transport;

p) taxa pentru parcaj;

q) taxa pentru unitățile stradale de comerț și/sau de prestare a serviciilor;

r) taxa pentru evacuarea deșeurilor;

s) taxa pentru dispozitivele publicitare.”

la alineatul (10), după cuvintele “unităților administrativ-teritoriale.” se introduce textul: “Impozitul privat se virează la bugetul de stat sau la bugetul unității administrativ-teritoriale, în funcție de apartenența bunului.”

3. La articolul 7 alineatul (5), cuvintele “Întreprinderile, instituțiile și organizațiile care au filiale și/sau” se înlocuiesc cu cuvintele “Contribuabilii care au”, iar cuvintele “filialelor și/sau” se exclud.

4. Articolul 8 alineatul (2):

la litera b), textul “sale structurale, denumirea și sediul instituțiilor financiare în care sînt deschise conturi. Informațiile privind sediul filialelor sau reprezentanțelor se comunică, de asemenea, organului fiscal în a cărui rază teritorială aceștia își au sediul;” se înlocuiește cu textul “, denumirea și sediul instituțiilor financiare în care sînt deschise conturi, precum și cu privire la sistarea temporară a activității subdiviziunilor;”;

la litera c), textul “precum și să asigure păstrarea benzilor de control emise de acestea, în modul stabilit de Guvern sau să efectueze decontările bănești cu utilizarea terminalelor POS” se înlocuiește cu textul “respectînd reglementările aprobate de Guvern, inclusiv Lista genurilor de activitate al căror specific permite efectuarea decontărilor bănești în numerar fără aplicarea mașinilor de casă și de control”.

5. La articolul 12:

punctul 1) va avea următorul cuprins:

“1) *Royalty (redevență)* – venit care include plăți de orice natură primite în calitate de compensație pentru utilizarea ori concesionarea oricărui drept de autor și/sau a drepturilor conexe, inclusiv asupra unei opere literare, artistice sau științifice, inclusiv filme de cinema și filme sau benzi pentru televiziune sau radiodifuziune, pentru utilizarea ori concesionarea oricărui brevet de invenție, emblemă comercială, design sau model, plan, produs soft, formulă secretă sau proces, pentru utilizarea ori concesionarea utilajului industrial, comercial sau științific, a informației referitoare la experiența în domeniul industrial, comercial sau științific.”

la punctul 4¹), după cuvintele “controalele fiscale” se introduce cuvîntul “, inclusiv”;

punctul 13) va avea următorul cuprins:

“13) *Trecere în cont* – sumă reținută și/sau achitată prealabil cu care contribuabilul are dreptul să micșoreze suma impozitului.”

6. Articolul 15:

la litera a), cuvintele “, cu excepția gospodăriilor țărănești (de fermier) și întreprinzătorilor individuali,” se înlocuiesc cu cuvintele “și întreprinzători individuali”;

la litera b), cifra “0” se înlocuiește cu cifra “12”;

la litera c), cuvintele “și întreprinzătorii individuali” se exclud, iar cifra “0” se înlocuiește cu cifra “7”.

7. Articolul 16 va avea următorul cuprins:

“**Articolul 16.** Trecerea în cont a impozitelor

Contribuabilul are dreptul să treacă în cont suma reținută și/sau achitată prealabil, conform prevederilor cap.12, 13, 14 și 15 din prezentul titlu, cu excepția art.90¹ și 91.”

8. Articolul 18:

se completează cu literele f), f¹) și f²) cu următorul cuprins:

“f) venitul aferent provizioanelor neutilizate conform art.24 alin.(16), art.31 alin.(6);

f¹) suma diminuărilor reducerilor pentru pierderi la active și la angajamente condiționale în urma îmbunătățirii calității acestora pe parcursul anului fiscal;

f²) suma diminuărilor provizioanelor destinate acoperirii eventualelor pierderi ce țin de nerestituirea împrumuturilor și a dobânzilor aferente în urma îmbunătățirii calității și/sau rambursării acestora pe parcursul anului fiscal;”

litera m) se abrogă.

9. La articolul 19, litera f) se abrogă.

10. Articolul 20:

la litera b), după cuvântul “despăgubirile” se introduc cuvintele “și indemnizațiile unice”;

articolul se completează cu litera i¹) cu următorul cuprins:

“i¹) patrimoniul primit de către casele de copii de tip familial cu titlu de donație;”

literele o¹), p¹), v) și z¹) se abrogă;

articolul se completează cu literele z⁹) și z¹⁰) cu următorul cuprins:

“z⁹) venitul din reevaluarea mijloacelor fixe și a altor active;

z¹⁰) dividendele aferente perioadelor fiscale de pînă la 1 ianuarie 2008 achitate în folosul persoanelor fizice rezidente.”

11. La articolul 22 alineatul (2), textul “bază valorică ajustată a proprietății înlocuite” se înlocuiește cu textul “baza valorică a proprietății înlocuite, majorată cu suma cheltuielilor suportate pentru procurarea proprietății, care nu este acoperită din venitul obținut în cazul pierderii forțate”.

12. La articolul 24:

alineatul (5) se abrogă;

la alineatul (6), textul “sau la procurarea mijloacelor fixe cu un termen de exploatare mai mare de un an” se exclude;

alineatul (10) va avea următorul cuprins:

“(10) Se permite deducerea cheltuielilor ordinare și necesare suportate de contribuabil pe parcursul anului fiscal, neconfirmate documentar, în mărime de 0,2% din venitul impozabil.”

alineatul (16) va avea următorul cuprins:

“(16) Societăților de audit și auditorilor întreprinzători individuali li se permite deducerea cheltuielilor, în mărime de 15% din venitul vânzărilor în anul de gestiune aferente auditului rapoartelor financiare anuale și/sau rapoartelor financiare anuale consolidate, atât pentru formarea provizioanelor aferente riscului de audit, cît și pentru primele de asigurare conform contractelor de asigurare de răspundere civilă profesională, încheiate potrivit legislației în vigoare pentru asigurarea riscului de audit.”

articolul se completează cu alineatul (18) cu următorul cuprins:

“(18) Nu se permite deducerea sumei din reevaluarea mijloacelor fixe și a altor active.”

13. La articolul 25:

denumirea articolului se completează în final cu cuvintele “aferente creditelor și împrumuturilor”;

la alineatul (1), după cuvintele “Deducerea dobânzilor” se introduc cuvintele “aferente creditelor și împrumuturilor”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

“(2) Deducerea cheltuielilor aferente dobânzilor suportate în baza contractului de împrumut de către agenții economici în folosul persoanelor fizice și juridice (cu excepția instituțiilor financiare, a organizațiilor de microfinanțare și a companiilor de leasing) se acceptă în limita ratei medii ponderate a dobânzii la creditele acordate de sectorul bancar persoanelor juridice pe termen de pînă la 12 luni și peste 12 luni în secțiunea pe lei moldovenești și pe valută străină. Rata medie ponderată a dobânzii la creditele acordate de sectorul bancar persoanelor juridice pe termen de pînă la 12 luni și peste 12 luni în secțiunea pe lei moldovenești și pe valută străină se determină de către Banca Națională a Moldovei și se publică pe pagina web oficială a acesteia.”

14. Articolul 26:

la alineatul (2), cifra “3000” se înlocuiește cu cifra “6000”;

la alineatul (3), cuvîntul “întreținere,” se exclude;

la alineatul (8) rîndul al patrulea coloana a doua din tabel, cifra “10” se înlocuiește cu cifra “12,5”.

15. La articolul 27:

alineatul (4) se completează în final cu textul: “Baza valorică a fiecărui mijloc fix se determină în modul stabilit de Guvern.”

la alineatul (5), cifra “3000” se înlocuiește cu cifra “6000”.

16. Articolul 31:

la alineatul (2), cuvintele “defalcărilor de reduceri pentru pierderi la credite (în fondul de risc)” se înlocuiesc cu cuvintele “reducerilor pentru pierderi la active și la angajamente condiționale”;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

“(3) Instituțiilor financiare li se permite deducerea reducerilor pentru pierderi la active și la angajamente condiționale, calculate conform regulamentului aprobat de Banca Națională a Moldovei.”

la alineatul (4), cuvîntul “interne” se înlocuiește cu sintagma “Comisiei Naționale a Pieței Financiare”;

articolul se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:

“(6) Companiilor de leasing li se permite deducerea provizioanelor destinate acoperirii creanțelor ce țin de nerecuperarea ratelor și dobînzilor de leasing în mărime de pînă la 5%, inclusiv din soldul mediu ponderat anual al creanțelor aferente contractelor de leasing, dacă aceste provizioane îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) nu sînt garantate de o altă persoană;

b) sînt datorate de o persoană care nu este afiliată contribuabilului.”

17. La articolul 32 alineatul (1), cuvîntul “cinci” se înlocuiește cu cuvîntul “trei”.

18. Articolul 33:

la alineatul (1), cifra “8100” se înlocuiește cu cifra “8640”;

la alineatul (2), cifra “12000” se înlocuiește cu cifra “12840”.

19. Articolul 34:

la alineatul (1), cifra “8100” se înlocuiește cu cifra “8640”;

la alineatul (2), cifra “12000” se înlocuiește cu cifra “12840”;

articolul se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

“(3) Prevederile alin.(1) și (2) se vor aplica din luna următoare lunii în care au apărut circumstanțele necesare pentru exercitarea dreptului specificat în acestea.”

20. Articolul 35:

la alineatul (1), cifra “1800” se înlocuiește cu cifra “1920”, iar cifra “8100” se înlocuiește cu cifra “8640”;

la alineatul (2):

litera a) se completează în final cu textul “ori invalid din copilărie rudă de gradul doi în linie colaterală”;

la litera d), cifra “8100” se înlocuiește cu cifra “8640”;

articolul se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

“(4) Scutirea pentru persoanele întreținute se acordă din luna următoare lunii apariției acestui drept în condițiile respectării cerințelor prevăzute la alin.(2) și (3).”

21. La articolul 36:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

“(2) Pot fi deduse, conform prezentului articol, numai donațiile făcute în scopuri filantropice sau de sponsorizare în favoarea autorităților publice și instituțiilor publice specificate la art.51, a organizațiilor necomerciale specificate la art.52 alin.(1), precum și în favoarea caselor de copii de tip familial.”

la alineatul (4) partea introductivă, după cuvîntul “investiții” se introduc cuvintele “în limitele venitului din investiții”.

22. Articolul 38 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

“(1¹) Baza valorică a acțiunilor nu se majorează cu suma dividendelor sub formă de acțiuni care nu modifică în niciun fel cotele de participare ale acționarilor în capitalul agentului economic și care au fost

repartizate în perioadele fiscale de pînă în anul 2009 inclusiv.”

23. Articolul 44:

la alineatul (1), litera c) se abrogă;

alineatul (4) se abrogă;

articolul se completează cu alineatul (9) cu următorul cuprins:

“(9) Veniturile și cheltuielile rezultate din trecerea de la Standardele Naționale de Contabilitate la Standardele Internaționale de Raportare Financiară nu sînt recunoscute în scopuri fiscale.”

24. Articolul 49 va avea următorul cuprins:

“**Articolul 49.** Agenții economici rezidenți ai zonelor economice libere

Impozitarea rezidenților zonelor economice libere are următoarele particularități:

a) impozitul pe venitul rezidenților obținut de la exportul mărfurilor (serviciilor) originare din zona economică liberă în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova se percepe în proporție de 50% din cota stabilită în Republica Moldova;

b) impozitul pe venitul de la activitatea rezidenților în zona economică liberă, cu excepția celei stabilite la lit.a), se percepe în proporție de 75% din cota stabilită în Republica Moldova;

c) rezidenții care au investit în fondurile fixe ale întreprinderilor lor și/sau în dezvoltarea infrastructurii zonei economice libere un capital echivalent cu cel puțin un milion de dolari SUA sînt scutiți de plata impozitului pe venitul de la exportul mărfurilor (serviciilor) originare din zona economică liberă în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova pe o perioadă de 3 ani, începînd cu trimestrul imediat următor trimestrului în care a fost atins volumul indicat de investiții;

d) rezidenții care au investit în fondurile fixe ale întreprinderilor lor și/sau în dezvoltarea infrastructurii zonei economice libere un capital echivalent cu cel puțin 5 milioane de dolari SUA sînt scutiți de plata impozitului pe venitul de la exportul mărfurilor (serviciilor) originare din zona economică liberă în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova pe o perioadă de 5 ani, începînd cu trimestrul imediat următor trimestrului în care a fost atins volumul indicat de investiții.”

25. Articolul 49¹ se abrogă.

26. Articolul 49² se abrogă.

27. Articolul 52 va avea următorul cuprins:

“**Articolul 52.** Organizațiile necomerciale

(1) La organizații necomerciale sînt atribuite organizațiile înregistrate în conformitate cu legislația cu privire la asociațiile obștești.

(2) Organizațiile necomerciale sînt scutite de plata impozitului pe venit în cazul în care corespund următoarelor cerințe:

a) sînt înregistrate sau create în conformitate cu legislația și desfășoară activitate în corespundere cu obiectivele prevăzute în statut, în regulament sau într-un alt document de constituire;

b) în statut, în regulament sau într-un alt document de constituire este indicată interdicția privind distribuirea mijloacelor cu destinație specială, a altor mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară sau a proprietății între fondatori și membri ai organizației sau între angajații ei, inclusiv în procesul reorganizării și lichidării organizației necomerciale;

c) mijloacele cu destinație specială, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară, proprietatea organizației sînt utilizate în scopurile prevăzute de statut, de regulament sau de alt document de constituire;

d) nu folosesc mijloacele cu destinație specială, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară sau proprietatea în interesul unui fondator sau membru al organizației ori în interesul unui angajat;

e) nu susțin partidele politice, blocurile electorale sau candidații la funcții în cadrul autorităților publice și nu folosesc mijloacele cu destinație specială, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară sau din proprietate pentru finanțarea acestora.

(3) Restricțiile prevăzute la alin.(2) lit.e) nu se extind asupra partidelor și altor organizații social-politice.

(4) Dreptul la scutirea de plata impozitului pe venit se realizează prin cererea depusă de către

organizația necomercială la organul teritorial al Serviciului Fiscal de Stat. Perioada de scutire începe cu perioada fiscală de la data înregistrării organizației necomerciale în conformitate cu art.12¹ alin.(2) dacă cererea privind scutirea de plata impozitului pe venit a fost depusă pînă la data de 31 decembrie a anului fiscal de gestiune.

(5) Modelul cererii privind scutirea de plata impozitului pe venit este elaborat de către Inspectoratul Fiscal Principal de Stat și aprobat de Ministerul Finanțelor.

(6) În cazul în care nu sînt respectate cerințele prevăzute la alin.(2), organizația necomercială urmează a fi supusă impozitării în modul general stabilit.

(7) Organizațiile necomerciale care utilizează contrar destinației mijloacele cu destinație specială sau folosesc proprietatea, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară în scopuri neprevăzute în statut, în regulament sau în alt document de constituire calculează și achită impozitul pe venit la cota prevăzută la art.15 lit.b) din suma utilizată contrar destinației.”

28. Articolul 53 se abrogă.

29. La articolul 54 alineatul (3), cuvîntul “umanitară” se înlocuiește cu cuvîntul “investițională”.

30. Titlul II se completează cu capitolul 7¹ cu următorul cuprins:

“Capitolul 7¹

REGIMUL FISCAL AL AGENȚILOR ECONOMICI SUBIECȚI AI SECTORULUI ÎNTREPRINDERILOR MICI ȘI MIJLOCII

Articolul 54¹. Subiecții impunerii

(1) Subiecții ai impunerii sînt agenții economici care nu sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A. pe parcursul perioadei fiscale declarate, cu excepția gospodăriilor țărănești (de fermier) și întreprinzătorilor individuali.

(2) Agenții economici care corespund prevederilor alin.(1) și care, la situația din 31 decembrie a perioadei precedente perioadei fiscale de declarare, au obținut venit din activități operaționale în sumă de pînă la 100000 lei utilizează regimul de impozitare prevăzut de prezentul capitol.

(3) Agenții economici care corespund prevederilor alin.(1) și care, la situația din 31 decembrie a perioadei precedente perioadei fiscale de declarare, au obținut venit din activități operaționale în sumă de la 100000 la 600000 lei pot alege regimul de impozitare prevăzut de prezentul capitol sau în modul general stabilit.

(4) Agenții economici care, pe parcursul perioadei fiscale declarate, devin subiecți ai T.V.A. vor aplica regimul de impozitare în modul general stabilit din momentul în care sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A.

(5) Agenții economici care, pe parcursul perioadei fiscale declarate, au încetat a fi plătitori de T.V.A. vor aplica regimul de impozitare prevăzut de prezentul capitol din momentul menționat la art.113 alin.(4).

(6) Agenții economici care aplică regimul de impozitare conform prezentului capitol utilizează regulile de evidență prevăzute la cap.6 din prezentul titlu.

Articolul 54². Obiectul impunerii

Obiect al impunerii este venitul din activitatea operațională obținut în perioada fiscală declarată.

Articolul 54³. Cota de impozit

Cota impozitului pe venit constituie 3% din obiectul impunerii.

Articolul 54⁴. Modul de calculare, achitare și declarare

(1) Calcularea impozitului pe venit se efectuează prin aplicarea cotei impozitului asupra venitului din activitatea operațională.

(2) Calcularea impozitului se efectuează trimestrial. Achitarea la buget se efectuează în termen de o lună de la încheierea trimestrului corespunzător.

(3) Darea de seamă privind impozitul pe venit se prezintă nu mai tîrziu de 31 martie a anului următor perioadei fiscale de gestiune.

(4) Formularul și modul de completare a dării de seamă se aprobă de către Ministerul Finanțelor.”

31. La articolul 56, alineatele (2) și (3) se abrogă.

32. Articolul 64 va avea următorul cuprins:

“Articolul 64. Fondurile nestatale de pensii

Se consideră fonduri nestatale de pensii fondurile care sînt create și care activează în baza [Legii nr.329-XIV din 25 martie 1999](#) cu privire la fondurile nestatale de pensii.”

33. Articolul 65 se abrogă.

34. Articolul 66:

la alineatele (1) și (2), cuvîntul “calificat” se exclude;

alineatul (3) se abrogă.

35. La articolul 68, cuvîntul “calificat” se exclude.

36. La articolul 69, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

“(1) Fondul nestatal calificat de pensii instituit în străinătate este definit de Comisia Națională a Pieței Financiare ca un fond nestatal calificat de pensii creat în conformitate cu legislația statului străin.”

37. Articolul 71:

la litera e), după cuvîntul “dividendele” se introduc cuvintele “, inclusiv cele sub formă de acțiuni sau cote-părți”;

litera j) va avea următorul cuprins:

“j) royalty obținute de la un rezident sau nerezident care dispune de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova, dacă aceste royalty sînt cheltuieli ale reprezentanței permanente;”.

38. La articolul 75 alineatul (5), după cuvintele “contractului (acordului) de muncă” se introduc cuvintele “sau altui contract (acord) cu caracter civil”.

39. Articolele 79¹ și 79² se abrogă.

40. Articolul 79³ va avea următorul cuprins:

“Articolul 79³. Prevederi speciale privind tratatele internaționale

(1) Aplicarea tratatelor internaționale care reglementează impozitarea sau includ norme ce reglementează impozitarea se efectuează în modul stabilit de prevederile tratatelor internaționale și ale legislației fiscale din Republica Moldova. Prevederile tratatelor internaționale prevalează asupra legislației fiscale din Republica Moldova, iar în cazul în care sînt cote diferite de impozitare în tratatele internaționale și în legislația fiscală din Republica Moldova, se aplică cotele de impozitare mai favorabile. Pentru interpretarea prevederilor tratatelor internaționale încheiate de Republica Moldova cu alte state se utilizează Comentariile la Modelul Convenției pentru evitarea dublei impuneri al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică.

(2) Pentru aplicarea prevederilor tratatelor internaționale, nerezidentul are obligația de a prezenta plătitorului de venit, pînă la data achitării venitului, un certificat de rezidență eliberat de autoritatea competentă din statul său de rezidență. Certificatul de rezidență emis într-o limbă străină se prezintă plătitorului de venit cu traducere în limba de stat, cu excepția celui emis în limba engleză sau în limba rusă. Certificatul de rezidență se prezintă în original pentru fiecare perioadă fiscală în care se achită venitul, indiferent de numărul, regularitatea plăților și de tipul venitului achitat. În cazul în care certificatul de rezidență nu a fost prezentat pentru perioada fiscală respectivă, se vor aplica prevederile legislației fiscale din Republica Moldova.

(3) În cazul în care impozitul a fost reținut la sursă înainte de prezentarea certificatului de rezidență, suma impozitului reținut în plus pe parcursul anului este restituită plătitorului de venit sau nerezidentului, la cererea nerezidentului, în termenul de prescripție stabilit de legislația fiscală din Republica Moldova.

(4) Cererea de restituire a impozitului reținut în plus urmează să fie perfectată și depusă fie de către plătitorul de venit rezident, fie de către o altă persoană împuternicită de nerezident. În acest sens, solicitantul va acționa în relațiile cu organele fiscale din Republica Moldova în numele nerezidentului. Restituirea impozitului reținut în plus se efectuează către solicitant în cazul în care acesta nu are restanțe la buget. Restituirea impozitului pe venit reținut la achitarea veniturilor din surse aflate în Republica Moldova nu se acceptă în cazul în care venitul (din care a fost reținut un impozit) a fost obținut prin intermediul reprezentanței permanente a nerezidentului. Documentele ce urmează a fi prezentate de către solicitant autorităților competente pentru restituirea impozitului achitat în plus sînt stabilite de

Guvern.

(5) Pentru impozitele reținute la sursă în Republica Moldova, autoritatea competentă eliberează nerezidentului un certificat privind atestarea impozitului pe venit achitat în Republica Moldova. Forma certificatului și lista documentelor în baza cărora se eliberează certificatul se stabilesc de Guvern.

(6) În cazul în care certificatul privind atestarea impozitului pe venit achitat în Republica Moldova a fost eliberat anterior, cererea pentru restituirea impozitului pe venit reținut din surse aflate în Republica Moldova este executată doar în situația notificării nerezidentului și a autorității competente a statului străin despre anularea certificatului emis anterior privind atestarea impozitului pe venit.

(7) În cazul în care cererea pentru restituirea impozitului pe venit reținut din surse aflate în Republica Moldova a fost executată anterior, certificatul privind atestarea impozitului pe venit achitat în Republica Moldova poate fi emis numai dacă:

a) suma impozitului pe venit reflectată în certificatul privind atestarea impozitului pe venit achitat în Republica Moldova reprezintă suma impozitului pe venit care nu a fost restituită;

b) nerezidentul a rambursat impozitul pe venit restituit anterior.

(8) În cazul în care tratatele internaționale au fost aplicate incorect și au condus la neachitarea sau achitarea parțială la buget a impozitului pe venit, plătitorul de venit rezident care este obligat să rețină la sursă și să plătească impozitul poartă răspundere în conformitate cu prezentul cod.”

41. Articolul 80¹:

în denumirea articolului, cuvintele “pe dividende” se înlocuiesc cu cuvintele “în cazul repartizării dividendelor”;

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

“(1) Persoanele specificate la art.90 care achită dividende acționarilor (asociaților) săi pe parcursul anului fiscal achită ca parte a impozitului o sumă egală cu 12% din profitul anului fiscal în curs, din care se vor achita dividende.”

la alineatul (2), cuvântul “reținută” se înlocuiește cu cuvintele “impozitului achitată” , iar cuvântul “reținerea” se înlocuiește cu cuvântul “achitarea”.

42. Articolul 83:

alineatul (2):

litera b):

la prima liniuță, după cuvântul “salariul,” se introduce textul “cu excepția cazurilor în care obțin venituri impozabile doar din plățile primite conform art.90,” , iar cifra “8100” se înlocuiește cu cifra “8640”;

după liniuța a treia se introduce o liniuță nouă cu următorul cuprins:

“- obțin venit impozabil care depășește suma de 25200 lei pe an doar din plățile primite conform art.90;”

la litera c), textul “(societăți pe acțiuni, societăți cu răspundere limitată, cooperative, întreprinderi de arendă, întreprinderi de stat și municipale, inclusiv uniunile acestora; fonduri de investiții și instituții private ce activează în domeniul finanțelor, ocrotirii sănătății, învățământului, științei și culturii; asociații obștești, fundații, organizații social-politice, organizații sindicale, organizații religioase, asociații ale patronilor, organizații ale avocaților și notarilor, inclusiv uniunile acestora; alte organizații prevăzute de legislație)” se exclude;

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

“(6) Dacă contribuabilul persoană juridică, reprezentanța permanentă, forma organizatorică cu statut de persoană fizică, potrivit legislației, își încetează activitatea pe parcursul anului fiscal, persoana responsabilă a acestuia este obligată, în termen de 25 de zile de la încetarea activității, să informeze despre aceasta în scris organul teritorial al Serviciului Fiscal de Stat și, în termen de 60 de zile de la luarea deciziei de încetare a activității, să prezinte declarația cu privire la impozitul pe venit pentru întreaga perioadă a anului de gestiune pe parcursul căruia persoana juridică, reprezentanța permanentă, forma organizatorică cu statut de persoană fizică, potrivit legislației, a desfășurat activitate de întreprinzător.”

43. Articolul 84:

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

“(1¹) Prin derogare de la prevederile alin.(1) din prezentul articol, în anul 2012 contribuabilii care obțin venit nu din munca salariată sau de la care nu se reține la sursa de plată impozitul pe venit din dobânzi și royalty, conform art.89, sînt obligați să achite, nu mai tîrziu de 31 martie, 30 iunie, 30 septembrie și 31 decembrie ale anului fiscal, sume egale cu 1/4 din suma calculată drept impozit ce urmează a fi plătit, conform prezentului titlu, pentru anul respectiv.”

la alineatul (3), cuvintele “filiale și/sau”, “filialelor și/sau al”, “filialelor și/sau ai” și “filialei și/sau ai” se exclud, iar cuvîntul “filială” se înlocuiește cu cuvîntul “subdiviziune”.

44. La articolul 88:

alineatul (2) se completează în final cu textul “, cu excepția cazurilor în care angajatul obține dreptul la scutiri suplimentare sau pierde dreptul la unele scutiri”;

alineatul (5) va avea următorul cuprins:

“(5) Dacă o persoană fizică care nu desfășoară activitate de întreprinzător prestează servicii și/sau lucrări, venitul ei este considerat de patron drept salariu din care se reține impozitul conform cotelor prevăzute la art.15 lit.a).”

45. La articolul 89 alineatul (1), după cuvintele “fizice, cu excepția” se introduc cuvintele “celor efectuate în folosul”.

46. Articolul 90 va avea următorul cuprins:

“**Articolul 90.** Reținerile din alte plăți efectuate în folosul rezidentului

Orice persoană care desfășoară activitate de întreprinzător, cu excepția deținătorilor de patente de întreprinzător, orice reprezentanță conform art.5 pct.20), reprezentanță permanentă, instituție, organizație, inclusiv orice autoritate publică și instituție publică, reține, în prealabil, ca parte a impozitului, o sumă în mărime de 7% din plățile efectuate în folosul persoanei fizice, cu excepția deținătorilor de patente de întreprinzător, a întreprinzătorilor individuali și a gospodăriilor țărănești (de fermier), pe veniturile obținute de către aceasta conform art.18. Nu se reține în prealabil suma în mărime de 7% din plățile efectuate în folosul persoanei fizice pe veniturile obținute de către aceasta, conform art.20, 88, 89, 90¹ și 91, precum și din suma arendei terenurilor agricole.”

47. La articolul 90¹:

alineatul (3¹) va avea următorul cuprins:

“(3¹) Persoanele specificate la art.90 rețin și achită la buget un impozit în mărime de:

- 6% din dividende, inclusiv sub formă de acțiuni sau cote-părți, cu excepția celor aferente profitului nerepartizat obținut în perioadele fiscale 2008–2011 inclusiv;

- 15% din dividende, inclusiv sub formă de acțiuni sau cote-părți, aferente profitului nerepartizat obținut în perioadele fiscale 2008–2011 inclusiv;

- 15% din suma retrasă din capitalul social aferentă majorării capitalului social din repartizarea profitului net și/sau altor surse constatate în capitalul propriu între acționari (asociați) în perioadele fiscale 2010–2011 inclusiv, în conformitate cu cota de participație depusă în capitalul social.

Prevederile de la liniuțele întîi și a doua ale prezentului alineat se aplică și în cazul dividendelor achitate prealabil pe parcursul perioadei fiscale.”

alineatul (3²) se abrogă.

48. Articolul 90² se abrogă.

49. Articolul 91 va avea următorul cuprins:

“**Articolul 91.** Reținerile din veniturile nerezidentului

(1) Persoanele menționate la art.90 rețin și achită un impozit în mărime de:

- 12% din plățile direcționate spre achitare nerezidentului aferente veniturilor de la art.71, cu excepția celor specificate la liniuțele a doua, a treia și a patra din prezentul alineat;

- 15% din dividende, inclusiv sub formă de acțiuni sau cote-părți, aferente profitului nerepartizat obținut în perioadele fiscale 2008–2011 inclusiv;

- 15% din sumele specificate la art.90¹ alin.(3¹) liniuța a treia;

- 6% din dividendele specificate la art.71 lit.e).

(2) Prevederile alin.(1) nu se aplică:

a) veniturilor nerezidentului ce țin de activitatea reprezentanței permanente a acestora în Republica

Moldova;

b) veniturilor obținute sub formă de salariu din care se efectuează rețineri conform art.88.”

50. Articolul 92:

la alineatul (1), textul “Impozitul calculat conform art.90² se achită la buget nu mai târziu de data de 31 martie a anului următor anului fiscal de gestiune.” se exclude;

la alineatul (2), textul “Darea de seamă privind impozitul calculat conform art.90² se prezintă organului fiscal teritorial nu mai târziu de data de 31 martie a anului următor anului fiscal de gestiune.” se exclude;

la alineatul (3), textul “alin.(2) lit.a)” se exclude;

la alineatul (9), textul “conform acordurilor încheiate” se înlocuiește cu textul “conform modului stabilit de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat”.

51. Articolul 93 se completează cu punctele 17), 18) și 19) cu următorul cuprins:

“17) *Cumpărător (beneficiar)* – persoană fizică sau juridică căreia i se livrează valori materiale sau căreia i se prestează servicii.

18) *Investiții (cheltuieli) capitale* – cheltuieli efectuate de către agenții economici în legătură cu procurarea și/sau crearea activelor pe termen lung, cu destinație productivă, care nu se reflectă în rezultatele perioadei curente, dar urmează a fi atribuite la majorarea valorii activelor pe termen lung. La active pe termen lung cu destinație productivă se atribuie activele a căror uzură se raportează la costul produselor fabricate (servicii, lucrări prestate).

19) *Registrul general electronic al facturilor fiscale* – registru electronic constituit și administrat de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, în care, conform regulilor stabilite de art.118¹, se înregistrează facturile fiscale.”

52. La articolul 95 alineatul (2) litera c), textul “în mărime de 0,1%” se înlocuiește cu textul “în mărime anuală de 0,2%”.

53. Articolul 96 litera b):

la liniuța a cincea, după cuvintele “și sacrificată” se introduce textul “ce constituie rezultatul activităților desfășurate conform [Clasificatorului activităților din economia Moldovei \(CAEM\)](#), secțiunea A, diviziunea 01, grupele 01.1–01.3; secțiunea B, diviziunea 05”;

la liniuța a șasea, după cuvântul “lichefiate” se introduce textul “de la poziția tarifară 2711”.

54. La articolul 97 alineatul (4) partea introductivă, cuvântul “cheltuielile” se înlocuiește cu cuvântul “consumurile”.

55. La articolul 99 alineatul (1), cuvintele “consumator” și “consumatorul” se înlocuiesc, respectiv, cu cuvintele “cumpărător (beneficiar)” și “cumpărătorul (beneficiarul)”.

56. Articolul 101:

la alineatul (1), cuvântul “consumatori” se înlocuiește cu cuvintele “cumpărători (beneficiari)”;

la alineatul (2), cuvântul “consumatori” se înlocuiește cu cuvintele “cumpărători (beneficiari)”;

la alineatul (5), textul “Restituirea T.V.A. se efectuează în contul stingerii datoriilor agenților economici (sau ale creditorilor lor) față de bugetul public național, iar în lipsa datoriilor – la contul bancar al agentului economic.” se exclude;

la alineatul (7), textul “de uz sau consum personal, a căror valoare depășește limita stabilită de legislația în vigoare, achită T.V.A. în momentul controlului vamal al bagajului și numai în măsura în care valoarea depășește limita stabilită” se înlocuiește cu textul “a căror valoare depășește limita neimpozabilă de 200 de euro achită T.V.A. în funcție de valoarea impozabilă a mărfurilor (limita neimpozabilă nu micșorează valoarea impozabilă a mărfurilor)”;

articolul se completează cu alineatul (8) cu următorul cuprins:

“(8) Restituirea T.V.A. conform prezentului articol se efectuează în contul stingerii datoriilor agenților economici (sau ale creditorilor lor), iar în caz contrar, la cererea agentului economic, în contul viitoarelor obligații ale acestora față de bugetul public național sau la contul bancar al agentului economic.”

57. La articolul 101¹:

alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:

“(1) Acțiunea prezentului articol se extinde asupra subiecților impozabili care, începînd cu 1 ianuarie 2012, efectuează investiții (cheltuieli) capitale, cu excepția investițiilor (cheltuielilor) capitale în clădiri și în mijloace de transport (de la pozițiile tarifare 870321, 870322, 870323, 870324, 870331, 870332, 870333), și sînt înregistrați în calitate de plătitori de T.V.A. conform art.112.

(2) Subiecții impozabili stipulați la alin.(1) care au o depășire a sumei T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitată furnizorului la procurarea valorilor materiale, serviciilor față de suma T.V.A. achitată sau ce urmează a fi achitată de către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor au dreptul la restituirea depășirii date. Suma pasibilă restituirii nu poate fi mai mare decît suma T.V.A. achitată prin intermediul contului bancar pentru valorile materiale, serviciile ce țin de investițiile (cheltuielile) capitale efectuate conform alin.(1). Restituirea T.V.A. se efectuează într-un termen care nu depășește 3 perioade fiscale după perioada fiscală în care au fost efectuate investițiile (cheltuielile) capitale. Restituirea T.V.A. se efectuează în limitele depășirii sumei T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitată furnizorului la procurarea valorilor materiale, serviciilor față de suma T.V.A. achitată sau ce urmează a fi achitată de către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor, care este reflectată în declarația privind T.V.A. pentru ultima perioadă fiscală.”

articolul se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

“(2¹) Restituirea T.V.A. pentru investițiile (cheltuielile) capitale efectuate pînă la 31 decembrie 2011 inclusiv se efectuează conform prevederilor legislative în vigoare pînă la această dată.”

alineatul (3) se abrogă;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

“(4) Restituirea T.V.A. conform prezentului articol se efectuează în contul stingerii datoriilor agenților economici (sau ale creditorilor lor), iar în caz contrar, la cererea agentului economic, în contul viitoarelor obligații ale acestora față de bugetul public național sau la contul bancar al agentului economic.”

58. Articolul 102:

la alineatul (1), după cuvintele “T.V.A. pe valorile materiale, serviciile procurate” se introduce textul “(inclusiv transmise în cadrul realizării contractului de comision)”;

la alineatul (4), cuvintele “precum și” se exclud, iar după cuvintele “conform legislației,” se introduce textul “precum și pe valoarea care nu a fost supusă uzurii a mijloacelor fixe casate,”;

alineatul (8) va avea următorul cuprins:

“(8) În scopul confirmării dreptului la restituirea T.V.A. pe valorile materiale și serviciile procurate, subiectul impozabil, în afară de declarațiile privind T.V.A. și registrele de evidență a livrărilor și procurărilor în care sînt înregistrate operațiunile de livrare sau procurare, trebuie să dispună de:

1) pentru livrări de mărfuri:

a) contractul în baza căruia a fost efectuat exportul de mărfuri;

b) factura comercială (invoice);

c) declarația vamală de export al mărfurilor;

d) documentul de transport internațional al mărfurilor (copie), cu excepția livrărilor efectuate prin intermediul poștei;

e) confirmarea organelor vamale privind livrarea mărfurilor pentru export;

f) la livrarea mărfurilor la export prin intermediul poștei, suplimentar se prezintă:

- confirmarea adresatului privind recepționarea mărfurilor;

- documentul ce confirmă achitarea serviciilor și/sau factura pentru serviciile poștale prestate;

- documentul indicat în borderoul documentelor anexate la declarația vamală de export, perfectat de către operatorul poștal pe faptul expedierii poștale;

- confirmarea operatorului poștal privind recepționarea mărfurilor;

2) pentru livrări de servicii:

a) confirmarea de la beneficiarul serviciilor exportate (în caz de necesitate, se prezintă traducerea perfectată de traducător autorizat conform legislației);

b) documentele de plată ce confirmă achitarea serviciului;

c) în cazul exportului de servicii legate de livrarea bunurilor materiale – declarația vamală și

documentele ce atestă transportarea bunurilor materiale în cauză în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova;

3) pentru serviciile de transport internațional de pasageri efectuate cu:

a) transportul auto, cu regularitate – foaia de parcurs, fișa de evidență a biletelor, pentru transportările unice – foaia de parcurs, borderourile de control;

b) transportul feroviar – fișa de evidență a biletelor;

c) transportul avia – misiunea de zbor;

d) transport fluvial – conosamentul;

4) la prestarea serviciilor de transport și expediție internațională de mărfuri efectuate cu:

a) transportul auto – contractul sau comanda ori copiile lor privind prestarea serviciului de transport sau expediție, documentele de plată ce confirmă achitățile pentru serviciile prestate, CMR – factura de transport internațional auto, cu înscrierea sosirii mărfurilor la locul de destinație și prezența ștampilelor organului vamal al Republicii Moldova, cu excepția cazurilor când transportul se efectuează fără trecerea frontierei țării;

b) transportul feroviar – copia facturii de transport feroviar cu ștampilele organului vamal al Republicii Moldova, actele lucrărilor (serviciilor) executate pentru perioada de gestiune. Pentru serviciile de expediție se prezintă actele de verificare efectuate cu Î.S.“Calea Ferată din Moldova” și cu alți expeditori care au participat la prestarea serviciilor respective, factura de transport internațional pe cale ferată (forma 4A);

c) transportul aerian – factura de expediție avia (Air Waybill), cu nota de sosire a mărfurilor în țara de destinație;

d) transportul naval – conosamentul care, prin înscrierile și ștampilele aplicate, atestă prestarea serviciului de transport internațional;

5) pentru serviciile operatorului aerodrom (aeropot), pentru serviciile de comercializare a biletelor de călătorie în trafic internațional cu aeronave, de deservire la sol a aeronavelor, de securitate aeronautică și de navigație aeriană, aferente aeronavelor în trafic internațional; pentru serviciile de comercializare a biletelor de transport internațional auto, feroviar și fluvial – documentele ce confirmă prestarea serviciilor enumerate și valoarea acestora;

6) pentru serviciile acordate prin intermediul mijloacelor electronice:

a) confirmarea prin semnătură digitală și confirmarea primirii plății pentru serviciile respective (dacă aceasta a avut loc) sau informația privind mijloacele bănești încasate prin intermediul cardurilor sistemelor internaționale de plăți, prezentate de către bancă, în baza căreia va fi posibilă identificarea destinatarului străin;

b) în lipsa semnăturii digitale – confirmarea privind recepționarea serviciilor de către beneficiar cu semnătura olografă;

7) pentru energia electrică, energia termică și gaze la export:

a) confirmarea destinatarului străin privind recepționarea livrărilor;

b) declarațiile vamale, documentele ce atestă transportarea energiei electrice, termice și a gazelor în adresa importatorului;

c) confirmarea Serviciului Vamal privind veridicitatea operațiunilor de export efectuate de subiectul imposibil;

8) pentru serviciile de transport internațional prin conducte, rețele electrice:

a) contractul în baza căruia a fost efectuat transportul;

b) factura comercială (invoice);

c) documentele de plată ce confirmă achitățile pentru serviciile prestate;

d) documentele ce atestă livrările efectuate;

e) licența pentru activitatea pentru care se solicită restituirea;

9) pentru livrările efectuate de către producătorii de piine și produse de panificație, precum și de către întreprinderile ce prelucrează lapte și produc produse lactate – documentele (facturile fiscale) care atestă livrările;

10) pentru energia electrică, energia termică și apa caldă destinate populației – documentele care

atestă livrările; în cazul livrării prin rețelele de distribuție de la întreprinderile producătoare – actele de verificare între rețelele de distribuție și producători, în celelalte cazuri – alte documente justificative (facturi fiscale) ce confirmă livrările;

11) pentru mărfurile, serviciile livrate în conformitate cu art.104 lit.f) din prezentul cod, cu art.8 alin.(6) din [Legea cu privire la Portul Internațional Liber "Giurgiulești"](#) și cu art.5 alin.(3) din [Legea cu privire la Aeroportul Internațional Liber "Mărculești"](#):

a) copia declarației vamale despre introducerea de către rezidentul zonei a mărfurilor în zona liberă de pe restul teritoriului vamal al Republicii Moldova;

b) contractul de livrare;

c) copia certificatului rezidentului zonei libere căruia îi este efectuată livrarea;

d) pentru livrările impozabile la cota zero a T.V.A.:

- de mărfuri – factura fiscală cu aplicarea ștampilei organului vamal, în cazul în care este indicată zona economică liberă drept punct de destinație;

- de servicii – factura fiscală eliberată pe faptul acordării serviciilor, al căror loc de livrare reprezintă zona economică liberă;

12) pentru livrările efectuate în cadrul contractelor de leasing:

a) documentele (facturile fiscale) care atestă livrările;

b) facturile care atestă predarea bunului către locatar;

c) facturile fiscale care atestă primirea ratelor de leasing;

13) pentru livrările de mărfuri și servicii destinate realizării proiectelor Fondului de Investiții Sociale din Moldova (în continuare – *FISM*):

a) contractele încheiate între *FISM* și agenții economici care execută lucrări din resursele *FISM*;

b) contractele încheiate între unitățile administrativ-teritoriale, agențiile de implementare și agenții economici privind executarea lucrărilor finanțate din resursele *FISM*;

c) contractele încheiate între agenții economici antreprenori care solicită restituirea T.V.A. și agenții economici care au încheiate contracte cu *FISM* – în cazul solicitării restituirii T.V.A. de către agenții economici antreprenori pentru livrările de mărfuri și servicii destinate realizării proiectelor *FISM*;

d) facturile fiscale eliberate pentru volumul de lucrări executate și documentele în baza cărora ele sînt eliberate (actele de îndeplinire a lucrărilor etc.);

14) pentru livrările de mărfuri în magazinele duty-free:

a) contractele de livrare a mărfurilor în magazinul duty-free;

b) facturile fiscale pentru livrările la cota zero a T.V.A., în care este indicat drept punct de destinație magazinul duty-free, avînd aplicată ștampila Serviciului Vamal;

c) confirmarea Serviciului Vamal privind introducerea mărfurilor în magazinul duty-free;

15) pentru efectuarea investițiilor (cheltuielilor) capitale:

a) la procurarea pe teritoriul Republicii Moldova a valorilor materiale, serviciilor, utilizate pentru efectuarea investițiilor – facturile fiscale și documentele de plată ce confirmă achitarea valorii procurărilor în cauză, inclusiv T.V.A.;

b) la procurarea valorilor materiale de la nerezidenți sau de la persoanele juridice și fizice rezidente care se află pe teritoriul Republicii Moldova, dar care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, utilizate pentru efectuarea investițiilor – documentele de plată ce confirmă achitarea T.V.A. la Serviciul Vamal;

c) la beneficierea de servicii de la nerezidenți sau de la persoanele juridice și fizice rezidente care se află pe teritoriul Republicii Moldova, dar care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, utilizate pentru efectuarea investițiilor – documentele ce atestă achitarea la Serviciul Fiscal de Stat a T.V.A. aferentă procurării lor, precum și documentele de plată ce atestă beneficierea de aceste servicii;

16) la prestarea pe teritoriul țării a serviciilor de prelucrare solicitantului plasării mărfurilor sub regim vamal de perfecționare activă de către agenții economici din industria ușoară:

a) contractele de prestare a serviciilor, încheiate cu solicitantul plasării mărfurilor sub regim vamal de perfecționare activă;

b) factura fiscală pentru serviciile prestate;

c) facturile care confirmă primirea materiei prime și returnarea produselor prelucrate;

d) actul de executare a lucrărilor, cu indicarea mențiunilor contractului în baza căruia acestea au fost executate;

e) documentele agenților economici ce confirmă achitarea serviciilor prestate.”

59. Articolul 103:

alineatul (1):

la punctul 4), cuvântul “cluburile,” se exclude;

la punctul 5), textul “serviciile de pregătire și perfecționare a cadrelor;” se exclude;

la punctul 8), textul “proprietatea întreprinderilor declarate în proces de insolvență;” se exclude;

la punctul 10), după cuvintele “pachetele de servicii turistice” se introduce textul “, cu excepția comisionului aplicat la formarea lor”;

la punctul 20), după textul “(cu excepția celor cu caracter publicitar și erotic)” se introduce textul “de la pozițiile tarifare 4901 și 4902”;

la punctul 23), cifra “3000” se înlocuiește cu cifra “6000”;

alineatul (9¹) se abrogă;

alineatul (10) se abrogă.

60. La articolul 104:

litera b) va avea următorul cuprins:

“b) energia electrică, energia termică și apa caldă pentru bunurile imobiliare cu destinație locativă, indiferent de subiectul în a cărui gestiune se află aceste bunuri;”

la litera c¹), cuvintele “a cotei zero de T.V.A.” se înlocuiesc cu cuvintele “a cotei zero a T.V.A.”.

61. Articolul 107:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

“(2) Valoarea impozabilă a livrării impozabile a mărfurilor efectuată de către comitent comisionarului subiect al impunerii cu T.V.A. reprezintă valoarea impozabilă a livrării acestor mărfuri efectuate de către comisionar cumpărătorului. Valoarea impozabilă a livrării impozabile a mărfurilor efectuată de către comitent comisionarului care nu este subiect al impunerii cu T.V.A. reprezintă valoarea livrării acestor mărfuri cumpărătorului de către comisionar diminuată cu suma T.V.A. care ar fi fost calculată de către comisionar dacă acesta ar fi fost subiect impozabil cu T.V.A.”

alineatul (7) va avea următorul cuprins:

“(7) Valoarea impozabilă a serviciului prestat administratorului fiduciar subiect al impunerii cu T.V.A. de către fondatorul administrării constituie valoarea impozabilă a serviciului prestat beneficiarului de către administratorul fiduciar. Valoarea impozabilă a serviciului prestat administratorului fiduciar care nu este subiect al impunerii cu T.V.A. de către fondatorul administrării reprezintă valoarea serviciului prestat cumpărătorului de administratorul fiduciar diminuată cu suma T.V.A. care ar fi fost calculată de către comisionar dacă acesta ar fi fost subiect impozabil cu T.V.A.”

62. La articolul 108 alineatul (2), cuvântul “consumatorului” se înlocuiește cu cuvintele “cumpărătorului (beneficiarului)”.

63. La articolul 110 alineatul (1), cuvântul “consumatorului” se înlocuiește, în ambele cazuri, cu cuvintele “cumpărătorului (beneficiarului)”.

64. Articolul 112¹ se abrogă.

65. La articolul 113 alineatul (3), textul “, cu excepția cazurilor prevăzute la art.107” se exclude.

66. Articolul 116 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

“(3) Dacă, după includerea în declarația privind T.V.A. a sumei T.V.A. în baza facturii fiscale primite, toată suma sau o parte a ei se consideră, conform legislației, drept datorie compromisă, subiectul impozabil va exclude din trecerea în cont suma T.V.A. care corespunde sumei datoriei compromise neachitate.”

67. La articolul 117 alineatul (2), punctul 7) se completează cu litera a¹) cu următorul cuprins:

“a¹) prețul de achiziție/livrare și mărimea adaosului comercial cumulativ – în cazul livrării mărfurilor social importante;”.

68. Articolul 117¹:

se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

“(2¹) La livrarea energiei electrice, energiei termice, apei calde rețelelor de distribuție, producătorul, în baza informației prezentate de rețelele de distribuție, eliberează factura fiscală cu divizarea volumelor în funcție de cota T.V.A. aplicată.”

la alineatul (3), cuvântul “consumator” se înlocuiește cu cuvintele “cumpărător (beneficiar)”;

la alineatul (4), după cuvintele “de producție agricolă” se introduc cuvintele “și de mărfuri, servicii” ;

la alineatul (6), textul “după primirea facturii fiscale, perfectată de către comisionar la serviciul acordat” se înlocuiește cu textul “la transmiterea mărfurilor la comisionar”, iar după cuvântul “cumpărător” se introduce cuvântul “(beneficiar)”;

la alineatul (8), textul “Eliberarea facturii fiscale la serviciul acordat de fondatorul administrării se efectuează după ce acesta primește factura fiscală, eliberată de administratorul fiduciar la serviciul de administrare fiduciară pe care l-a acordat.” se exclude, iar cuvântul “consumator” se înlocuiește cu cuvintele “cumpărătorul (beneficiarul)”;

alineatul (9):

la litera a), cuvântul “consumator” se înlocuiește cu cuvintele “cumpărătorul (beneficiarul)”;

la litera c), cuvântul “consumator” se înlocuiește cu cuvintele “cumpărătorul (beneficiarul)”.

69. Articolul 118:

la alineatul (1), textul “Dărilor de seamă privind mărfurile, serviciile livrate și valorile materiale, serviciile procurate” se înlocuiește cu textul “Registrele de evidență a procurării și livrării de mărfuri, servicii”;

alineatul (2):

în partea introductivă, textul “Documentația pentru evidența valorilor materiale, serviciilor procurate” se înlocuiește cu textul “Registrul de evidență a procurării de mărfuri, servicii”;

litera a) se completează în final cu textul “și/sau seria și numărul declarației de import și/sau numărul documentului confirmativ pentru importul de servicii”;

litera b) se completează în final cu textul “și/sau data din declarație în regim liber de vamă și/sau data plății T.V.A. la servicii și numărul documentului de plată”;

la alineatul (4) litera c), cuvântul “consumatorului” se înlocuiește cu cuvintele “cumpărătorului (beneficiarului)”.

70. După articolul 118 se introduce articolul 118¹ cu următorul cuprins:

“**Articolul 118¹**. Registrul general electronic al facturilor fiscale

(1) Factura fiscală eliberată se supune înregistrării obligatorii de către furnizor în Registrul general electronic al facturilor fiscale în decursul zilei în care aceasta a fost eliberată, în forma și în modul stabilit de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, în cazul în care totalul valorii impozabile a livrării impozabile cu T.V.A. depășește suma de:

100000 lei – începând cu 1 iulie 2012, de către subiecții impunerii cu T.V.A. care sînt deserviți de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, de Inspectoratul fiscal de stat pe municipiul Chișinău, de Inspectoratul fiscal de stat pe municipiul Bălți și de Direcția administrării fiscale Comrat din cadrul Inspectoratului fiscal de stat pe unitatea teritorială autonomă Găgăuzia;

50000 lei – începând cu 1 ianuarie 2013, de către toți subiecții impunerii cu T.V.A.;

10000 lei – începând cu 1 ianuarie 2014, de către toți subiecții impunerii cu T.V.A.

(2) Cumpărătorul are dreptul să verifice corespunderea datelor din factura fiscală eliberată de furnizor cu datele din Registrul general electronic al facturilor fiscale.”

71. La articolul 123:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

“(2) În cazul transmiterii mărfurilor supuse accizelor cu plată sau cu titlu gratuit, inclusiv în contul salariului, angajaților subiectului impunerii, altor persoane, în cazul însușirii mărfurilor de către subiectul impunerii sau de către membrii familiei acestuia, precum și în cazul deplasării în alt mod a mărfurilor din încăperea de acciz, achitarea accizelor se efectuează în modul specificat la alin.(1).”

la alineatul (5), după cuvintele “mărfurile supuse accizelor” se introduc, în ambele cazuri, cuvintele “îmbuteliate în ambalaj pentru consum final”, iar cuvintele “. Marca comercială de stat” și “. Mărcilor comerciale de stat” se exclud;

la alineatul (6), cuvintele “. Marca comercială de stat” se exclud;
articolul se completează în final cu alineatul (7) cu următorul cuprins:

“(7) Timbrele de acciz de model vechi rămân valabile pe termen de un an de la data punerii în aplicare a celor noi.”

72. La articolul 124:

alineatul (1) se completează în final cu textul: “În cazul în care valoarea în vamă a mărfurilor depășește limita neimpozabilă de 200 de euro, accizul se va calcula pornind de la valoarea mărfurilor în vamă, iar limita neimpozabilă menționată nu micșorează valoarea impozabilă a acestora.”

articolul se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:

“(4¹) Accizele nu se achită pentru proprietatea confiscată, proprietatea fără stăpîn, proprietatea trecută în posesia statului cu drept de succesiune și pentru comori.”

la alineatul (5), cuvintele “cu excepția țigărilor cu filtru de import” se exclud;
alineatul (12) se abrogă.

73. Articolul 127 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

“(4) Declarația menționată la alin.(3) se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condițiile stipulate la art.187 alin.(2¹).”

74. La articolul 128 alineatul (1) litera b), textul “cu autorizația procurorului sau cu înștiințarea ulterioară a acestuia în termen de 24 de ore” se înlocuiește cu textul “în baza încheierii judecătorului de instrucție”.

75. În anexa la titlul IV:

pozițiile tarifare 220410, 220421, ex.220421101, 220429, 220430 se exclud;
poziția tarifară 2205 va avea următorul cuprins:

“2205	Vermuturi și alte vinuri din struguri proaspeți, aromatizate cu plante sau cu substanțe aromatizante	litru alcool absolut/ valoarea în lei	15 lei + 15%”

poziția tarifară 220600 va avea următorul cuprins:

“220600	Alte băuturi fermentate (de exemplu, obținute din suc de pere proaspete, cidru, hidromel); amestecuri de băuturi fermentate, amestecuri de băuturi fermentate și băuturi nealcoolice, nedenumite și necuprinse în altă parte	litru alcool absolut/ valoarea în lei	15 lei + + 15%”

pozițiile tarifare 22071000 și 220720000 se înlocuiesc cu poziția tarifară 2207 cu următorul cuprins:

“2207	Alcool etilic nedenaturat cu o concentrație de alcool de 80% vol. sau mai mare; alcool etilic și alte alcooluri denaturate, de orice concentrație	litru alcool absolut/ valoarea în lei	15 lei + 15%”

poziția tarifară 2208 va avea următorul cuprins:

“2208	Alcool etilic nedenaturat cu o concentrație de alcool de pînă la 80% volum, distilate, rachiuri, lichioruri și alte băuturi alcoolice	litru alcool absolut/ valoarea în lei	30 lei + 30%”

la poziția tarifară 240210000 coloana 4, cifra “25” se înlocuiește cu cifra “40”;
poziția tarifară 240220 va avea următorul cuprins:

“240220	Țigarete care conțin tutun:		
	- cu filtru	1000 bucăți/ valoarea în lei	20 lei + 24%

	- fără filtru	1000 bucăți	20 lei”

la poziția tarifară 240290000:

în coloana 3, textul “1000 bucăți” se înlocuiește cu cuvintele “valoarea în lei”;

în coloana 4, cifra “10,80 lei” se înlocuiește cu cifra “40%”;

la poziția tarifară 270710100 coloana 4, cifra “2700” se înlocuiește cu cifra “2885”;

la poziția tarifară 270720100 coloana 4, cifra “2700” se înlocuiește cu cifra “2885”;

la poziția tarifară 270730100 coloana 4, cifra “2700” se înlocuiește cu cifra “2885”;

la poziția tarifară 270750 coloana 4, cifra “2700” se înlocuiește cu cifra “2885”;

la poziția tarifară 270900100 coloana 4, cifra “2700” se înlocuiește cu cifra “2885”;

la poziția tarifară 271011110-271019290 coloana 4, cifra “2700” se înlocuiește cu cifra “2885”;

la poziția tarifară 271019310-271019490 coloana 4, cifra “1125” se înlocuiește cu cifra “1200”;

după poziția tarifară 271019310-271019490 se introduc următoarele poziții tarifare:

“271019510	Păcură destinată a fi supusă unui tratament specific	tona	1200 lei
271019610	Păcură cu un conținut de sulf de maximum 1% din greutate	tona	1200 lei
271112	Propan	tona	1800 lei
271113	Butan	tona	1800 lei
271114000	Etilenă, propilenă, butilenă și butadienă	tona	1800 lei
271119000	Altele	tona	1800 lei
280430000	Azot	tona	100 euro
280440000	Oxigen	tona	110 euro”

la poziția tarifară 290110000 coloana 4, cifra “2700” se înlocuiește cu cifra “2885”;

la poziția tarifară 290124100 coloana 4, cifra “2700” se înlocuiește cu cifra “2885”;

la poziția tarifară 290129000 coloana 4, cifra “2700” se înlocuiește cu cifra “2885”;

la poziția tarifară 290211000 coloana 4, cifra “2700” se înlocuiește cu cifra “2885”;

la poziția tarifară 290219 coloana 4, cifra “2700” se înlocuiește cu cifra “2885”;

la poziția tarifară ex.290220000 coloana 4, cifra “2700” se înlocuiește cu cifra “2885”;

la poziția tarifară 290230000 coloana 4, cifra “2700” se înlocuiește cu cifra “2885”;

la poziția tarifară 290244000 coloana 4, cifra “2700” se înlocuiește cu cifra “2885”;

la poziția tarifară 290290900 coloana 4, cifra “2700” se înlocuiește cu cifra “2885”;

la poziția tarifară 290511000-290513000 coloana 4, cifra “2700” se înlocuiește cu cifra “2885”;

la poziția tarifară 290514 coloana 4, cifra “2700” se înlocuiește cu cifra “2885”;

la poziția tarifară 290516 coloana 4, cifra “2700” se înlocuiește cu cifra “2885”;

la poziția tarifară ex.290519000 coloana 4, cifra “2700” se înlocuiește cu cifra “2885”;

la poziția tarifară 2909 coloana 4, cifra “2700” se înlocuiește cu cifra “2885”;

la poziția tarifară 381400900 coloana 4, cifra “2700” se înlocuiește cu cifra “2885”;

la poziția tarifară 381700500 coloana 4, cifra “2700” se înlocuiește cu cifra “2885”;

la poziția tarifară 381700800 coloana 4, cifra “2700” se înlocuiește cu cifra “2885”;

pozițiile tarifare 701322, 701333, 701341, 701391, ex.701890900, ex.702000800 se exclud;

la poziția tarifară 852110:

în coloana 3, cuvântul “bucata” se înlocuiește cu cuvintele “valoarea în lei”;

în coloana 4, textul “11,80 euro” se înlocuiește cu textul “5%”;

la poziția tarifară 852190000:

în coloana 3, cuvântul “bucata” se înlocuiește cu cuvintele “valoarea în lei”;

în coloana 4, textul “11,80 euro” se înlocuiește cu textul “5%”;

pozițiile tarifare ex.852580 și ex.852580190 se exclud;

la poziția tarifară 8527 coloana 4, cifra “15” se înlocuiește cu cifra “5”;

la poziția tarifară 870321 coloana 4, cifra “0,34” se înlocuiește cu cifra “0,36”;

la poziția tarifară 870322 coloana 4, cifra "0,45" se înlocuiește cu cifra "0,48";
la poziția tarifară 870323 coloana 4, cifra "0,68" se înlocuiește cu cifra "0,73", iar cifra "1,13" – cu cifra "1,21";

la poziția tarifară 870331 coloana 4, cifra "0,45" se înlocuiește cu cifra "0,48";

la poziția tarifară 870332 coloana 4, cifra "1,13" se înlocuiește cu cifra "1,21";

pozițiile tarifare ex.940510500, ex.940520500, ex.940550000 și ex.940591 se exclud;

note la anexă:

la punctul 1, cuvintele ". Mărcii comerciale de stat" se exclud;

la punctul 2, cuvintele ". Marca comercială de stat", în ambele cazuri, se exclud;

punctul 8 se abrogă;

notele se completează cu punctul 9 cu următorul cuprins:

"9. Mărfurile de la pozițiile tarifare 280430000 și 280440000 produse pe teritoriul țării sînt scutite de plata accizului."

76. Articolul 129:

la punctul 3), textul "Pentru Inspectoratul fiscal de stat pe municipiul Chișinău – șef (șef-adjunct) al inspectoratului, șef (șef-adjunct) al oficiului fiscal." se exclude;

punctul 4) va avea următorul cuprins:

"4) *Funcționar fiscal* – funcționar public, conform prevederilor [Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public](#), care este persoană cu funcție de răspundere remunerată în organul fiscal. Noțiunea "funcționar fiscal" este identică cu noțiunile "funcționar public", "persoană cu funcție de răspundere a organului fiscal" și "persoană cu funcție de răspundere a Serviciului Fiscal de Stat", prevăzute de prezentul cod și de [Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public](#)."

articolul se completează cu punctul 5¹) cu următorul cuprins:

"5¹) *Martor* – persoană cu capacitatea de exercițiu deplină, care nu este interesată de săvîrșirea actelor de executare și care nu se află cu participanții la procedura de executare în legături de rudenie pînă la al patrulea grad sau în relații de subordonare și nu este supus controlului din partea lor."

punctul 13) se completează în final cu textul: "Obligația fiscală care reprezintă obiectul concilierii al contractului încheiat conform art.180 devine restanță după expirarea termenului modificat în conformitate cu contractul respectiv. Suma neachitată a obligațiilor fiscale în cuantum de pînă la 100 de lei inclusiv nu se consideră restanță față de bugetul public național în scopul:

a) beneficiarii de reducere cu 50% a amenzii pentru încălcarea fiscală;

b) neprezentării și/sau anulării dispoziției de suspendare a operațiunilor la contul bancar al contribuabilului, emisă pentru asigurarea încasării restanțelor;

c) atestării lipsei restanțelor față de bugetul public național ale agenților economici."

punctul 17) se completează în final cu textul ", precum și contul deschis în sistemul trezorerial al Ministerului Finanțelor".

77. La articolul 131 alineatul (5) litera d), cuvintele "oficiilor de executare ale Departamentului de executare" se înlocuiesc cu cuvintele "executorilor judecătorești".

78. Articolul 133:

alineatul (1):

se completează cu literele d¹), d²) și d³) cu următorul cuprins:

"d¹) organizează asigurarea gratuită a contribuabililor cu formulare tipizate de dări de seamă fiscale, iar contra plată – cu formulare de facturi fiscale;

d²) sigilează mașinile de casă și de control ale contribuabililor, ține evidența lor, efectuează controale privind utilizarea mașinilor de casă și de control la decontările în numerar și privind asigurarea păstrării benzilor de control emise de acestea;

d³) efectuează verificarea softurilor instalate în mașinile de casă și de control ridicate de la contribuabili;"

se completează cu litera e¹) cu următorul cuprins:

"e¹) asigură administrarea fiscală a marilor contribuabili;"

litera f) se completează în final cu textul ", precum și verifică corectitudinea acțiunilor și procedurii

de alăturare și raportare prevăzute la art.197 alin.(3¹) și la art.229 alin.(2²), realizate de către executorul judecătoresc”;

la litera h¹), textul “prevederilor art.225” se înlocuiește cu textul “metodelor și surselor indirecte de estimare a obligației fiscale”;

alineatul se completează cu litera m¹) cu următorul cuprins:

“m¹) stabilește criteriile de selectare a marilor contribuabili și aprobă lista acestora;”

alineatul (2):

se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins:

“d¹) emite decizii asupra cazurilor de încălcare fiscală stabilite în urma aplicării metodelor și surselor indirecte de estimare a obligației fiscale;”

la litera h), textul “/neutilizarea lor de contribuabili la decontările în numerar” se înlocuiește cu textul “ mașinilor de casă și de control la decontările în numerar și privind asigurarea păstrării benzilor de control emise de acestea”.

79. Articolul 134 alineatul (1):

la litera a), după cuvintele “alte persoane respectă legislația fiscală,” se introduc cuvintele “să efectueze cumpărătura de control în cadrul controlului fiscal,”;

alineatul se completează cu litera g¹) cu următorul cuprins:

“g¹) să ridice de la contribuabil mașinile de casă și de control utilizate la decontările în numerar, în scopul verificării softurilor instalate în acestea, întocmind un proces-verbal conform art.145;”.

80. Articolul 136:

la litera h), după cuvintele “să elibereze” se introduce textul “, în cazurile reglementate de legislație sau la solicitarea organelor și autorităților publice abilitate legal,”;

articolul se completează cu litera p¹) cu următorul cuprins:

“p¹) să asigure gratuit accesul contribuabililor la Registrul general electronic al facturilor fiscale;”.

81. La articolul 145:

denumirea articolului se completează în final cu cuvintele “și/sau a mașinilor de casă și de control”;

în cuprinsul alineatelor (1)–(5), după cuvîntul “documentele” se introduc cuvintele “și/sau mașinile de casă și de control”, iar după cuvîntul “documentelor” – cuvintele “și/sau mașinilor de casă și de control”;

la alineatul (4), litera d) se completează cu cuvintele “, numerele de înregistrare ale mașinilor de casă și de control”;

articolul se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:

“(7) Mașinile de casă și de control ridicate sînt restituite, după verificarea softului instalat în acestea, persoanei de la care au fost ridicate sau, în lipsa acesteia, persoanei care o înlocuiește.”

82. La articolul 146, alineatele (2), (3) și (4) vor avea următorul cuprins:

“(2) Posturile fiscale pot fi staționare, mobile și electronice. Postul fiscal staționar este amplasat într-un loc stabil și special amenajat, unde își exercită atribuțiile. Postul fiscal mobil, asigurat cu mijloace tehnice, inclusiv de transport, se deplasează, după caz, în raza teritoriului controlat. Postul fiscal electronic reprezintă o soluție tehnico-informațională de transmitere și stocare în mod electronic a informației care poate fi utilizată în mod direct sau indirect la determinarea obligației fiscale.

(3) Postul fiscal staționar sau postul fiscal mobil este constituit din cel puțin un funcționar fiscal și, în funcție de caz și de modul de efectuare a controlului, din angajați ai organelor afacerilor interne sau ai altor organe. Postul fiscal electronic este constituit din soluția tehnico-informațională de transmitere a informației în formă electronică, folosind rețelele de comunicații, de la contribuabil către sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat.

(4) Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, după caz, în comun cu organele de resort, hotărăște asupra instituirii posturilor fiscale, stabilește tipul și locul de amplasare, iar în cazul postului fiscal electronic – și tehnologia de comunicare electronică, aprobă regulamentul lor. În cazul creării de posturi fiscale în locuri publice, decizia este coordonată cu organul executiv al administrației publice locale. În cazul creării de posturi fiscale pe teritoriul unui agent economic, acesta este obligat să asigure personalului lor accesul și condițiile necesare exercitării atribuțiilor, precum și condițiile tehnice de

instalare a echipamentelor electronice de comunicare (în cazul instalării postului fiscal electronic).”

83. Articolul 148:

la alineatul (1), cuvintele “Legea serviciului public” se înlocuiesc cu cuvintele “[Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public](#)”, iar cuvintele “privind serviciul public” – cu cuvintele “cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public”;

la alineatul (2), cuvintele “Legea serviciului public” se înlocuiesc cu cuvintele “[Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public](#)”;

articolul se completează cu alineatul (5¹) cu următorul cuprins:

“(5¹) Funcționarul fiscal ocupă funcția publică de inspector fiscal de stat, indiferent de subdiviziunea în care activează.”

la alineatul (6), cuvântul “concedierea” se înlocuiește cu cuvintele “eliberarea, destituirea”.

84. Articolul 149 va avea următorul cuprins:

“**Articolul 149.** Gradele de calificare ale funcționarilor fiscali

(1) Pentru funcționarii publici din Serviciul Fiscal de Stat se instituie gradele de calificare prevăzute de [Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public](#).

(2) Gradele de calificare ale funcționarilor fiscali încadrați anterior în Serviciul Fiscal de Stat se egalează după cum urmează:

Gradele de calificare conferite funcționarilor fiscali	Gradele de calificare prevăzute de Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public
Consilier principal de stat în serviciul fiscal	Consilier de stat al Republicii Moldova de clasa I
Consilier de stat de gradul I, II sau III în serviciul fiscal	Consilier de stat de clasa I, a II-a sau a III-a
Inspector de gradul I, II sau III în serviciul fiscal	Consilier de clasa I, a II-a sau a III-a”

85. La articolul 151 alineatul (1), după textul “[Legii privind protecția muncii](#)” se introduce textul “, [Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public](#)”.

86. La articolul 161, alineatul (8) va avea următorul cuprins:

“(8) La adoptarea deciziei despre schimbarea sediului și/sau despre constituirea subdiviziunii, contribuabilul, în termen de 30 de zile de la data dobândirii dreptului de proprietate (posesie, locațiune), informează organul fiscal despre schimbarea sediului său și/sau prezintă informațiile inițiale, iar ulterior informează despre modificările cu privire la sediul subdiviziunii sale, precum și despre sistarea temporară a activității subdiviziunii.”

87. La articolul 162 alineatul (1) litera a), textul “notar, birou individual sau asociat de avocați rezidente” se înlocuiește cu textul “notar public, cabinet al avocatului, oricărei persoane care practică activitate particulară de detectiv și de pază, oricărui executor judecătoresc, birou individual al mediatorului, birou asociat de mediatori”.

88. La articolul 164 alineatul (4) litera d), textul “a notarului, a biroului individual sau asociat de avocați” se înlocuiește cu textul “a notarului public, a asociației de notari, a cabinetului avocatului, a biroului asociat de avocați, a asociației de avocați, a persoanei care practică activitate particulară de detectiv și de pază, a executorului judecătoresc, a biroului asociat de executori judecătorești, a biroului individual al mediatorului, a biroului asociat de mediatori”.

89. Articolul 167:

la alineatul (1), textul “, în termen de 2 zile lucrătoare, să informeze organul fiscal teritorial unde titularul contului se află la evidență fiscală” se înlocuiește cu textul “să informeze în aceeași zi organul fiscal prin sistemul informațional automatizat de creare și circulație a documentelor electronice între Serviciul Fiscal de Stat și instituțiile financiare”;

în cuprinsul alineatului (2), după cuvintele “documentului” și “documentul” se introduce cuvântul

“electronic”, iar cuvintele “poștă sau curier special” se înlocuiesc cu textul “sistemul informațional automatizat de creare și circulație a documentelor electronice între Serviciul Fiscal de Stat și instituțiile financiare”;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

“(4) Instituțiile financiare vor informa în aceeași zi organul fiscal prin sistemul informațional automatizat de creare și circulație a documentelor electronice între Serviciul Fiscal de Stat și instituțiile financiare despre modificarea sau închiderea contului bancar (cu excepția conturilor de credit și împrumut, de depozite la termen și provizorii (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social), precum și a conturilor trezoreriale de venituri).”

90. La articolul 168 alineatul (1), litera b) va avea următorul cuprins:

“b) lichidării, reorganizării sau încetării activității persoanei juridice, întreprinderii cu statut de persoană fizică, notarului public, asociației de notari, cabinetului avocatului, biroului asociat de avocați, asociației de avocați, persoanei care practică activitate particulară de detectiv și de pază, executorului judecătoresc, biroului asociat de executori judecătorești, biroului individual al mediatorului, biroului asociat de mediatori;”.

91. La articolul 174¹ alineatul (1), după cuvintele “persoane juridice” se introduc cuvintele “și persoane fizice care practică activitate de întreprinzător”.

92. Articolul 175 se completează cu alineatul (8) cu următorul cuprins:

“(8) În scopul atestării lipsei restanțelor față de buget, în scopul beneficiii de reducere cu 50% a amenzii pentru încălcarea fiscală, în scopul anulării dispoziției de suspendare a operațiunilor la contul bancar al contribuabilului emise pentru asigurarea încasării restanțelor, precum și în cazurile admiterii de erori la perfectarea documentelor de plată, se vor considera stinse sumele de impozite, taxe, alte plăți, majorări de întârziere (penalități) și/sau amenzi pentru care, la data examinării contului personal generalizat al contribuabilului, documentele trezoreriale de plată privind stingerea obligațiilor fiscale prin compensare au fost perfectate și remise organului corespunzător spre executare.”

93. La articolul 176:

alineatul (1) se completează în final cu textul: “Termenul specificat la art.175 se suspendă în cazul în care contribuabilul care solicită restituirea sumei plătite în plus și a sumei care, conform legislației, urmează a fi restituită este învinuit de săvârșirea unei infracțiuni prin intermediul tranzacțiilor economice care a condus la apariția dreptului la restituirea sumelor impozitelor și/sau taxelor și față de el a fost pornită urmărirea penală pînă la încetarea urmăririi penale, scoaterea de sub urmărire penală, pronunțarea unei sentințe de achitare definitive sau a unei sentințe definitive de încetare a procesului penal față de contribuabilul respectiv.”

articolul se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

“(2¹) Persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător vor depune cererea privind restituirea impozitului pe venit plătit în plus începînd cu 1 aprilie a anului următor anului de gestiune în care a fost constatată suma plătită în plus, cu excepția cazului în care persoana fizică intenționează să își schimbe domiciliul permanent din Republica Moldova.”

la alineatul (3), cifra “37” se înlocuiește cu cifra “45”, iar în final se introduce textul: “Pe perioadă suspendării termenului în conformitate cu alin.(1), dobîndă nu se calculează.”

94. La articolul 180:

alineatul (3) se completează cu litera b¹) cu următorul cuprins:

“b¹) beneficiii de scutire personală stabilită la art.33 alin.(2);”

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

“(4) Amînarea sau eșalonarea se acordă cu condiția stingerii obligației fiscale curente în perioada termenului de amînare sau de eșalonare.”

alineatul (8) se completează în final cu textul “asupra obligației fiscale care este obiect al contractului”.

95. Articolul 188:

la alineatul (2), textul: “La prezentarea dării de seamă corectate, contribuabilului i se aplică majorarea de întârziere (penalitatea) pentru perioada respectivă.” se exclude;

la alineatul (4):

litera a) se abrogă;

litera b) va avea următorul cuprins:

“b) după emiterea de către conducerea organului care exercită controlul a unei decizii scrise cu privire la inițierea efectuării unui control fiscal, al cărui obiect va fi și darea de seamă prezentată greșit sau cu omisiuni;”.

96. Articolul 189:

la alineatul (1), cuvintele “cu excepția controlului fiscal cameral,” se exclud;

articolul se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

“(3) Acțiunile prevăzute la alin.(1) pot fi aplicate persoanelor fizice cetățeni ai Republicii Moldova care nu desfășoară activitate de întreprinzător în cadrul utilizării metodelor indirecte de estimare în conformitate cu prevederile cap.11¹ din prezentul titlu.”

97. La articolul 191 alineatul (4), cuvântul “Guvern” se înlocuiește cu sintagma “Ministerul Finanțelor.”

98. Articolul 195 va avea următorul cuprins:

“**Articolul 195.** Organele abilitate cu executarea silită a obligației fiscale

(1) Executarea silită a obligației fiscale se efectuează de către organul fiscal în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

(2) Executarea silită a obligației fiscale calculate de către serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale se efectuează în comun cu organul fiscal, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.”

99. La articolul 196, alineatul (5) se completează în final cu cuvintele “, care are valoare de document executoriu”.

100. Articolul 197:

la alineatul (1), după cuvintele “ordine incaso” se introduc cuvintele “, care au valoare de documente executorii,”.

la alineatul (2), cuvântul “operaționale” se înlocuiește cu cuvântul “lucrătoare”.

articolul se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

“(2¹) În cazul în care în ziua sau anterior recepționării ordinului incaso privind încasarea mijloacelor bănești de pe conturile bancare ale contribuabilului au fost înaintate alte documente executorii și/sau în aceeași zi au fost înaintate alte ordine incaso pentru același cont/conturi bancare, emise de organele legal abilitate, și mijloacele bănești disponibile în aceste conturi nu sînt suficiente pentru executarea integrală a ordinelor incaso și a documentelor executorii indicate, acestea (ordinul incaso și documentul executoriu) se remit de către instituția financiară (sucursală sau filială) în aceeași zi primului executor judecătoresc emitent, pentru încasarea și distribuirea mijloacelor bănești în ordinea satisfacerii creanțelor și conform procedurii stabilite de [Codul de executare](#). În aceeași zi, instituția financiară (sucursala sau filiala) va informa în scris și/sau prin alte metode legale organul fiscal despre existența altor ordine incaso și/sau documente executorii și despre remiterea acestora executorului judecătoresc corespunzător.”

la alineatul (3), după cuvintele “obligația fiscală” se introduce textul “și nu există situațiile prevăzute la alin.(2¹)”;

articolul se completează cu alineatele (3¹), (3²) și (3³) cu următorul cuprins:

“(3¹) Pentru situațiile reglementate la alin.(2¹) al prezentului articol se vor aplica prin analogie dispozițiile art.92 din [Codul de executare](#).

(3²) În urma alăturării realizate conform procedurii stabilite la alin.(3¹) al prezentului articol și după expirarea termenului de alăturare stabilit la art.92 din [Codul de executare](#), executorul judecătoresc va comunica, în termen de 3 zile, organului fiscal despre toate acțiunile și actele care trebuie sau au fost realizate cu această ocazie, în special cele care vizează gradul de prioritate a creanțelor care concurează pentru mijloacele bănești aflate pe conturile debitorului ce sînt implicate în procedura de executare respectivă și va solicita avizul organului fiscal în acest sens.

(3³) Repartizarea sumelor încasate de pe conturile debitorului (în spețele care vizează și creanțele

statului) se va realiza conform prevederilor legale în vigoare și doar în baza avizului pozitiv al organului fiscal.

În cazul primirii refuzului privind ordinea de repartizare a sumelor, actele ulterioare în acest sens ale executorului judecătoresc sînt lovite de nulitate, executorul judecătoresc fiind obligat să se conformeze prescripțiilor privind modul de repartizare a sumelor indicate de către organul fiscal, ținînd cont de prevederile legislației în vigoare.”

101. La articolul 199, alineatul (7) va avea următorul cuprins:

“(7) Bunurile sechestrate de organul fiscal se urmăresc în conformitate cu legislația în vigoare.”

102. Articolul 200:

la alineatul (1), după cuvîntul “bunurile” se introduc cuvintele “proprietate a”;

la alineatul (4), după cuvîntul “folosință,” se introduc cuvintele “precum și documentele confirmative ale dreptului de proprietate asupra bunurilor,”;

la alineatul (6) litera c), cuvintele “legislației de procedură civilă” se înlocuiesc cu cuvintele “[Codului de executare](#)”;

articolul se completează cu alineatul (16¹) cu următorul cuprins:

“(16¹) În cazul sechestrării bunurilor imobiliare, organul fiscal va remite, în aceeași zi sau în ziua următoare, copia de pe actul de sechestrare și hotărîrea de executare silită a obligației fiscale oficiilor cadastrale teritoriale pentru notarea aplicării sechestrului.”

103. Codul se completează cu articolul 201¹ cu următorul cuprins:

“**Articolul 201¹**. Executarea silită a producției agricole nerecoltate (viitoare)

(1) Organul fiscal este în drept să sechestreze producția agricolă nerecoltată, cu excepția celei prevăzute la art.200 alin.(6) lit.a).

(2) Aplicarea sechestrului nu absolvă contribuabilul de cultivare, recoltare și/sau păstrare a producției.”

104. La articolul 202 alineatul (1):

litera g) se completează în final cu textul “cu recuperarea pînă la semnarea contractului a cheltuielilor legate de executarea silită suportate anterior semnării contractului”;

alineatul se completează cu litera h) cu următorul cuprins:

“h) emiterii unei încheieri/hotărîri a instanței de judecată.”

105. Articolul 203:

la alineatul (3), sintagma “Inspectoratul Fiscal Principal de Stat” se înlocuiește cu textul “inspectoratele fiscale de stat teritoriale, iar în cazul în care bunurile au fost sechestrate de către Inspectoratul Fiscal Principal de Stat – subdiviziunea responsabilă,”;

alineatul (5) se completează în final cu textul: “Dacă părțile nu au ajuns la un acord privind prețul de comercializare a bunurilor, participantului i se restituie acontul.”

alineatul (8) va avea următorul cuprins:

“(8) Comercializarea valorilor mobiliare sechestrate se efectuează de către Bursa de valori în modul stabilit de Comisia Națională a Pieței Financiare. În acest sens, organele fiscale vor remite Bursei de valori documentele aferente sechestrării valorilor mobiliare, iar Bursa de valori va organiza comercializarea acestora.”

la alineatul (13), cuvintele “de către organul fiscal a” se exclud.

106. Articolul 204:

la alineatul (1), după cuvintele “vînzare-cumpărare” se introduc cuvintele “și achitarea integrală a prețului lotului”;

la alineatul (2), textul: “Dacă, după ridicarea bunurilor, rezultatele licitației sînt anulate conform art.213 alin.(7), cumpărătorul este obligat să restituie acele bunuri.” se exclude.

107. La articolul 206 alineatul (2), cuvîntul “Guvern” se înlocuiește cu sintagma “Ministerul Finanțelor”.

108. Articolul 208:

la alineatul (1), sintagma “Inspectoratului Fiscal Principal de Stat” se înlocuiește cu textul “inspectoratelor fiscale de stat teritoriale, iar în cazul în care bunurile au fost sechestrate de către

Inspectoratul Fiscal Principal de Stat – în sarcina subdiviziunii responsabile”;

la alineatul (3), cuvintele “cu licență pentru activitatea respectivă,” se exclud, iar sintagma “Inspectoratul Fiscal Principal de Stat” se înlocuiește cu textul “inspectoratele fiscale de stat teritoriale, iar în cazul în care bunurile au fost sechestrate de către Inspectoratul Fiscal Principal de Stat – de subdiviziunea responsabilă,”;

la alineatul (4), textul “stabilește prețul inițial de comercializare, formînd loturi de bunuri” se înlocuiește cu textul “aprobă prețul inițial de comercializare al bunurilor”.

109. Codul se completează cu articolul 224 cu următorul cuprins:

“Articolul 224. Cumpărătura de control

(1) Cumpărătura de control este o modalitate de control, exprimată în crearea artificială de către funcționarul fiscal a situației de procurare a bunurilor materiale, de efectuare a comenzii de executare a lucrărilor sau de prestare a serviciilor fără scopul de a le achiziționa (consuma) sau de a le comercializa. Cumpărătura de control poate fi efectuată atît în valută națională, cît și în valută străină.

(2) Contribuabilul (reprezentantul său în persoana vânzătorului, casierului sau altei persoane împuternicirile de a acționa în numele contribuabilului la realizarea bunurilor materiale, la primirea comenzii de executare a lucrărilor sau de prestare a serviciilor, care rezultă din situația sau din documente confirmative) este informat despre aplicarea cumpărăturii de control după efectuarea acesteia.

(3) Mijloacele bănești, inclusiv valuta străină, obținute de la comercializarea bunurilor materiale, de la primirea comenzii de executare a lucrărilor și a serviciilor urmează a fi restituite funcționarului fiscal care a efectuat cumpărătura de control. Bunurile materiale se restituie contribuabilului.”

110. La articolul 225, alineatul (2) se completează cu literele m¹) și m²) cu următorul cuprins:

“m¹) indicatorii contoarelor de evidență a elementelor de consumuri și cheltuieli;

m²) capacitatea normativă a utilajului de producție/prelucrare;”.

111. Titlul V se completează cu capitolul 11¹ cu următorul cuprins:

“Capitolul 11¹

METODELE INDIRECTE DE ESTIMARE A VENITULUI IMPOZABIL AL PERSOANELOR FIZICE

Articolul 226¹. Noțiuni

În sensul prezentului capitol, se definesc următoarele noțiuni:

1) *Metodă indirectă de estimare* – metodă de determinare a venitului impozabil estimat prin intermediul analizei situației fiscale a persoanei fizice, utilizînd informații și din alte surse decît dările de seamă fiscale ale persoanei respective.

2) *Sursă indirectă de informație* – orice sursă pasibilă să furnizeze documente, informații, explicații și/sau alte probe referitoare la persoana fizică supusă verificării și/sau referitoare la situații similare produse în condiții similare relevante pentru estimarea venitului impozabil prin metode indirecte.

3) *Situație fiscală* – stare fiscală reală a persoanei fizice pe perioada verificată, care se exprimă prin totalitatea caracteristicilor cantitative, calitative și/sau valorice ale elementelor enumerate la art.6 alin.(9) și a relațiilor cu bugetul public național.

4) *Venit impozabil estimat* – venit impozabil apreciat (rezultat) prin aplicarea metodelor indirecte de estimare, cu excepția veniturilor ce au fost impozitate final la sursa de plată și a veniturilor neimpozabile.

5) *Valoare mobiliară* – titlu financiar care confirmă drepturile patrimoniale sau nepatrimoniale ale unei persoane în raport cu altă persoană, drepturi ce nu pot fi realizate sau transmise fără prezentarea acestui titlu financiar, fără înscrierea respectivă în registrul deținătorilor de valori mobiliare nominative ori în documentele de evidență ale deținătorului nominal al acestor valori mobiliare.

6) *Mijloace bănești* – sume de bani în valută națională și/sau în valută străină aflate în proprietate, cu excepția celor împrumutate, deținute în numerar, în conturile din instituțiile financiare naționale și din străinătate și/sau împrumutate altor persoane.

7) *Mijloc de transport* – orice mijloc destinat transportului de bunuri și pasageri pe toate căile posibile, inclusiv unitățile de transport utilizate în scopuri sportive și de agrement.

8) *Bunuri imobiliare* – bunurile care corespund caracteristicii expuse la art.276 pct.2).

9) *Cheltuieli individuale* – plăți efectuate pentru procurarea bunurilor, lucrărilor și/sau serviciilor pentru consum curent și/sau pe termen lung, în scopuri personale sau în alte scopuri, exceptând pozițiile expuse la pct.5)–8).

Articolul 226². Termenul de prescripție pentru determinarea venitului impozabil estimat

Termenul de prescripție pentru determinarea venitului impozabil estimat al persoanei fizice nu va depăși termenul stabilit la art.264 alin.(1).

Articolul 226³. Subiecții estimării prin metode indirecte

Subiecți ai estimării prin metode indirecte sînt persoanele fizice rezidente cetățeni ai Republicii Moldova care nu desfășoară activitate de întreprinzător și care:

a) în perioada unui an fiscal, începînd cu 1 ianuarie 2012, obțin proprietăți (bunuri imobiliare, valori mobiliare, mijloace de transport, mijloace bănești) ce depășesc cumulativ suma de un milion de lei, cu excepția persoanelor fizice proprietari ai bunurilor imobiliare care au început construcția pînă la 1 ianuarie 2012, iar înregistrarea la organul cadastral au efectuat-o după aceasta dată;

b) efectuează pe parcursul unui an fiscal, începînd cu 1 ianuarie 2012, cheltuieli individuale, altele decît cele specificate mai sus, ce depășesc suma de 300 mii lei.

Articolul 226⁴. Obiectele estimării prin metode indirecte

Obiecte ale estimării prin metode indirecte sînt orice venituri obținute începînd cu 1 ianuarie 2012 de persoana fizică din sursele de venit impozabil stabilite conform art.18, cu excepția:

a) veniturilor specificate la art.90¹ alin.(1), (3), (3¹), (3³) și (3⁴);

b) veniturilor obținute de persoanele fizice în afara Republicii Moldova, inclusiv cele ce sînt transmise rudelor de pînă la gradul III, dacă:

- sînt confirmate documentar prin declarațiile vamale, documentele ce confirmă transferul bancar, documentele ce autentifică intrarea lor legală în țară după 1 ianuarie 2012;

- sînt prezentate documente ce confirmă gradul de rudenie.

Articolul 226⁵. Modalitatea impozitării

Impozitarea venitului impozabil estimat se efectuează în modul general stabilit de legislația fiscală pentru impozitarea pe venit a persoanelor fizice.

Articolul 226⁶. Metodele indirecte de estimare

(1) Organul fiscal este în drept să utilizeze următoarele metode indirecte de estimare a venitului impozabil:

- a) metoda cheltuielilor;
- b) metoda fluxului de mijloace bănești;
- c) metoda proprietății;
- d) alte metode utilizate în practica internațională.

(2) Selectarea metodelor indirecte de estimare a venitului impozabil se face în funcție de situația constatată, de sursele de informații și de înscrisurile identificate și/sau documentele obținute.

(3) Utilizarea metodelor indirecte se efectuează individual sau combinat, în funcție de complexitatea, dificultățile, sursele de informații și de perioada verificată.

(4) La determinarea venitului impozabil estimat se va ține cont de mijloacele bănești declarate conform art.226⁷ și de veniturile neimpozabile conform art.20 obținute după 1 ianuarie 2012. La determinarea venitului impozabil estimat, veniturile obținute de persoanele fizice în afara Republicii Moldova, inclusiv cele ce sînt transmise rudelor de pînă la gradul III, se vor considera ca neimpozabile dacă:

a) sînt confirmate documentar prin declarațiile vamale, documentele ce confirmă transferul bancar, documentele ce autentifică intrarea lor legală în țară după 1 ianuarie 2012;

b) sînt prezentate documente ce confirmă gradul de rudenie.

(5) Prin derogare de la prevederile alin.(4), nu se vor considera neimpozabile veniturile persoanelor fizice ce sînt stipulate la art.14 lit. c) și/sau cele obținute pentru activitatea în Republica Moldova.

(6) Pentru subiecții estimării care nu au obligația de a depune declarația conform art.226⁷, venitul impozabil estimat va fi determinat prin diminuarea acestuia cu suma de 300 mii lei.

(7) Obligația de a prezenta dovezi privind caracterul impozabil al venitului estimat se pune pe seama organului fiscal.

(8) Calcularea suplimentară a impozitului pe venit la buget se va efectua în baza diferenței pozitive dintre impozitul pe venit determinat din venitul impozabil estimat și impozitul pe venit declarat de persoana fizică.

Articolul 226⁷. Declararea disponibilului de mijloace bănești

(1) Persoana fizică cetățean al Republicii Moldova care nu desfășoară activitate de întreprinzător și care, la situația de la 1 ianuarie 2012, deține mijloace bănești în sumă mai mare de 300 mii lei are obligația să depună la inspectoratul fiscal de stat teritorial după locul de reședință, pînă la 31 decembrie 2012, declarația cu privire la disponibilul de mijloace bănești. În cazul în care suma declarată va fi mai mare de un milion de lei, persoana fizică este obligată să anexeze la declarație documentele care confirmă disponibilul sumei declarate.

(2) Formularul declarației și modul de declarare sînt aprobate de Ministerul Finanțelor.

(3) Sumele declarate conform alin.(1) se vor lua în considerare la determinarea venitului impozabil estimat în calitate de venituri obținute în perioada de pînă la 1 ianuarie 2012. Pentru persoanele fizice care nu au depus declarația în conformitate cu alin.(1), mijloacele bănești respective vor fi considerate ca fiind obținute după 1 ianuarie 2012.

Articolul 226⁸. Metoda cheltuielilor

(1) Metoda cheltuielilor constă în compararea cheltuielilor individuale efectuate de către persoana fizică cu veniturile declarate în perioada supusă verificării.

(2) Diferența pozitivă dintre cheltuielile individuale efectuate și veniturile declarate constituie venitul nedeclarat.

Articolul 226⁹. Metoda fluxului mijloacelor bănești

(1) Metoda fluxului mijloacelor bănești constă în compararea intrărilor/ ieșirilor de sume în/din conturile bancare, precum și a intrărilor/ieșirilor de sume în numerar, cu sursele de venit și utilizarea acestora.

(2) Diferența pozitivă dintre, pe de o parte, intrările mijloacelor bănești din conturile bancare și/sau cele folosite la plata în numerar și, pe de altă parte, veniturile declarate constituie venitul nedeclarat.

Articolul 226¹⁰. Metoda proprietății

(1) Metoda proprietății permite stabilirea venitului impozabil estimat, analizînd creșterea și, respectiv, descreșterea proprietății persoanei fizice supuse verificării.

(2) Creșterea sau descreșterea valorii proprietății procurate sau înstrăinate se determină prin compararea valorii proprietății la începutul perioadei cu cea de la sfîrșitul perioadei.

(3) Drept bază pentru determinarea venitului nedeclarat va constitui diferența pozitivă dintre creșterea sau descreșterea valorii proprietății procurate sau înstrăinate și venitul declarat, cu excepția cazurilor cînd legislația prevede altfel.

Articolul 226¹¹. Surse indirecte de informații

(1) În scopul determinării venitului impozabil estimat, pot fi utilizate următoarele surse indirecte:

a) informații de la instituții financiare (sucursale sau filiale ale acestora), birouri notariale, organe vamale, organe de drept, burse de valori și/sau alte organe publice privind tranzacțiile și operațiunile efectuate de persoana fizică și datele despre aceasta, precum și privind tranzacțiile și operațiunile similare efectuate de către alte persoane fizice în condiții similare;

b) informații deținute de persoane fizice și juridice referitoare la bunuri, lucrări, servicii și mijloace bănești comercializate și/sau transmise cu titlu gratuit, referitoare la mijloacele bănești sau bunurile materiale procurate și/sau primite de persoana fizică supusă verificării;

c) informația disponibilă din sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat;

d) informația sau alte probe obținute de organul fiscal prin utilizarea mijloacelor speciale, prin analize, măsurări, comparații, cercetări;

e) alte documente, informații, explicații și/sau alte probe obținute atât de la persoanele terțe, cât și de la persoana fizică supusă verificării.

(2) În vederea executării prezentului capitol, persoanele fizice și/sau juridice enumerate mai jos vor prezenta Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, în termenele și în modul stabilit în contractul încheiat între acestea și Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, următoarele informații:

1) Centrul Resurselor Informaționale de Stat "Registru":

a) informația privind datele personale;

b) informația privind documentarea mijloacelor de transport, inclusiv a celor transmise de către proprietari în folosință cu titlu oneros sau gratuit.

2) instituțiile financiare – informația privind toate tipurile de conturi deschise, inclusiv rulajele (mișcările) pe aceste conturi;

3) Serviciul Grăniceri – informația privind trecerea frontierei de stat a Republicii Moldova;

4) companiile turistice – informația privind foile turistice procurate;

5) companiile de asigurare – informația privind contractele de asigurare a bunurilor imobiliare, a mijloacelor de transport, a bijuteriilor de lux, a lucrărilor de artă de valoare și anticariat;

6) deținătorii de registre ale deținătorilor de valori mobiliare – informația privind tranzacțiile cu valori mobiliare efectuate în perioada anului fiscal;

7) Banca Națională a Moldovei – informația despre persoanele cărora li s-a autorizat, conform legislației valutare, deschiderea de conturi în străinătate, precum și rapoartele privind conturile deschise în străinătate prezentate conform legislației de titularii de conturi;

8) notarii:

a) informația privind contractele de vânzare-cumpărare, de schimb, de arendă a bunurilor imobiliare și mobiliare;

b) informația privind contractele de împrumut și de donații;

c) informația privind alte contracte aferente activelor de capital.

Articolul 226¹². Etapele aplicării metodelor indirecte de estimare

Procedura de verificare a persoanei fizice cu aplicarea metodelor indirecte de estimare se va efectua în următoarele etape:

a) analiza și selectarea persoanelor fizice care urmează a fi supuse verificării;

b) verificarea fiscală prealabilă a persoanei fizice;

c) controlul fiscal.

Articolul 226¹³. Analiza și selectarea persoanelor fizice care urmează a fi supuse verificării

(1) În procesul analizei și selectării persoanelor fizice care urmează a fi supuse verificării, organul fiscal întreprinde următoarele acțiuni:

a) aplică metodele de analiză a riscurilor în scopul stabilirii domeniilor cu cel mai înalt nivel al riscurilor;

b) selectează persoanele fizice care vor fi supuse verificării fiscale prelabile.

(2) Analiza de risc reprezintă activitatea efectuată de către organul fiscal pentru a identifica riscurile de nedeclarare a venitului impozabil de către persoanele fizice, în vederea selectării acestora pentru verificarea prealabilă.

(3) Metoda de analiză a riscurilor se aprobă de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.

(4) Selectarea persoanelor fizice care urmează a fi supuse verificării fiscale prelabile se va efectua de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat în conformitate cu procedura aprobată.

Articolul 226¹⁴. Verificarea fiscală prealabilă

(1) Verificarea fiscală prealabilă constă în reconstituirea situației fiscale prealabile a persoanei fizice supuse verificării și compararea venitului impozabil estimat ce decurge din situația fiscală constatată cu venitul impozabil declarat de aceasta.

(2) La reconstituirea situației fiscale prealabile, organul fiscal:

a) acumulează documente, informații, explicații și/sau alte probe din toate sursele indirecte disponibile;

b) cercetează minuțios datele și probele obținute;

c) constată situația fiscală prealabilă.

(3) Activitatea de verificare fiscală prealabilă se desfășoară cu înștiințarea persoanei fizice.

(4) Prin verificarea prealabilă se stabilește:

a) mărimea diferenței dintre venitul impozabil estimat, determinat din situația fiscală prealabilă constatată și venitul impozabil declarat de persoana fizică;

b) necesitatea efectuării controlului fiscal sau încetării procedurii de determinare a venitului impozabil estimat.

(5) Rezultatele verificării fiscale prealabile se consemnează într-un raport de verificare fiscală prealabilă.

(6) Raportul de verificare fiscală prealabilă va conține toate constatările stabilite de organul fiscal pe perioada desfășurării verificării, precum și propunerea de inițiere a controlului fiscal sau de încetare a procedurii de verificare. După examinarea raportului de verificare fiscală prealabilă, conducătorul organului fiscal emite decizia privind inițierea controlului fiscal sau privind încetarea procedurii de determinare a venitului impozabil estimat.

(7) Decizia privind inițierea controlului fiscal va conține lista persoanelor propuse pentru control, ținând cont de valoarea descrescîndă a diferenței dintre venitul impozabil estimat și cel declarat și de capacitatea de a efectua un număr de controale. Conducătorul Inspectoratului Fiscal Principal de Stat este în drept să modifice lista persoanelor propuse pentru control în cazul apariției unor informații suplimentare.

(8) Durata verificării fiscale prealabile nu va depăși 45 de zile.

Articolul 226¹⁵. Controlul fiscal

(1) În baza deciziei de inițiere a controlului fiscal, organul fiscal citează persoana fizică supusă verificării pentru a o înștiința despre inițierea controlului fiscal. Citația se va emite în conformitate cu prevederile art.226 alin.(1)–(3).

(2) Persoana citată este obligată să prezinte, pînă la inițierea controlului fiscal, declarația cu privire la avere conform formularului și modului stabilit de Ministerul Finanțelor.

(3) La data prezentării persoanei fizice citate, organul fiscal o va anunța despre rezultatele verificării fiscale prealabile și despre inițierea controlului fiscal. În final se va întocmi un proces-verbal de înștiințare, în care se va menționa:

a) temeiul inițierii controlului fiscal;

b) data efectuării controlului fiscal;

c) perioada ce urmează a fi supusă verificării;

d) posibilitatea de a solicita amînarea datei începerii controlului fiscal;

e) dreptul persoanei fizice de a fi reprezentată conform prevederilor art.244;

f) materialele anexate la procesul-verbal;

g) alte date relevante.

(4) La procesul-verbal de înștiințare se anexează:

a) extrasul din raportul de verificare fiscală prealabilă ce conține concluziile verificării care au stat la baza luării deciziei de inițiere a controlului fiscal;

b) carta contribuabilului.

(5) Procesul-verbal de înștiințare se contrasemnează de ambele părți, un exemplar al căruia, cu

anexe, se înmînează persoanei fizice.

(6) Controlul fiscal se va iniția nu mai devreme de 15 zile de la data înmînării procesului-verbal de înștiințare, cu prezentarea deciziei privind inițierea controlului fiscal.

(7) Amînarea datei de inițiere a controlului fiscal se poate face o singură dată, la solicitarea scrisă a persoanei supuse verificării, pentru motive justificate. În solicitare persoana fizică prezintă motivele pentru care solicită amînarea și, după caz, documentele justificative în susținerea acestora.

(8) Cererea de amînare se examinează în termen de 5 zile de la data înregistrării acesteia. Decizia luată se comunică persoanei fizice în mod oficial. În cazul în care cererea a fost soluționată pozitiv, în decizie se indică data la care a fost reprogramată inițierea controlului fiscal.

(9) Controlul fiscal se efectuează la sediul organului fiscal cu respectarea prevederilor art.145 alin.(2)–(6).

(10) La data inițierii controlului fiscal, persoana fizică va prezenta organului fiscal toate documentele, informațiile și/sau alte probe disponibile și/sau explicațiile necesare ce vizează obiectul controlului fiscal.

(11) Durata efectuării controlului fiscal este stabilită de organul fiscal și nu poate depăși 3 luni de la data inițierii verificării prealabile. Persoana verificată poate solicita prelungirea termenului de control cu 45 de zile.

(12) Controlul fiscal poate fi sistat la apariția uneia din următoarele condiții ce țin de obiectul controlului:

a) necesitatea obținerii de la terți a unor documente, informații, explicații și/sau probe suplimentare;

b) solicitarea efectuării expertizei;

c) solicitarea de la persoana fizică supusă verificării a unor documente, informații, explicații și/sau probe suplimentare;

d) solicitarea scrisă a persoanei fizice ca urmare a apariției unei situații obiective, confirmate de organul fiscal, care duce la imposibilitatea continuării controlului fiscal.

Pe perioada unui control fiscal, persoana fizică poate solicita sistarea acestuia doar o singură dată.

(13) Data de la care se sistează controlul fiscal se comunică în scris persoanei fizice prin decizia de sistare. După încetarea condițiilor care au generat sistarea, controlul fiscal va fi reluat, data acestuia fiind comunicată persoanei fizice prin citație cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de data reluării.

(14) Perioada sistării controlului fiscal nu se include în durata efectuării controlului, ultima fiind calculată din ziua inițierii lui pînă la ziua semnării actului de control fiscal.

(15) În cazul în care organul fiscal apreciază că sînt necesare noi documente, informații, explicații și/sau alte probe relevante pentru control, le poate solicita de la persoana fizică supusă controlului. În acest caz, organul fiscal va sista, conform prevederilor alin.(12), efectuarea controlului fiscal și va stabili, de comun acord cu persoana verificată, un termen rezonabil, care nu poate fi mai mic de 10 zile și nu poate depăși 45 de zile calendaristice, pentru prezentarea documentelor, informațiilor, explicațiilor și/sau altor probe solicitate. În cazul în care se atestă unele circumstanțe ce împiedică persoana fizică să se încadreze în termenul respectiv, la decizia organului fiscal acesta poate fi prelungit.

(16) Pe parcursul efectuării controlului fiscal, persoana fizică are dreptul să colaboreze cu organul fiscal prin prezentarea suplimentară a oricăror documente, informații, explicații și/sau altor probe relevante pentru stabilirea situației fiscale. La prezentarea acestora, organul fiscal va întocmi un proces-verbal semnat de ambele părți.

(17) Cu acordul persoanei fizice supuse verificării, organul fiscal este în drept să efectueze controlul fiscal suplimentar la domiciliul acesteia. În caz de refuz, organul fiscal va întocmi un act de control fiscal, în baza căruia va înainta o acțiune în instanța de judecată. După ce instanța de judecată emite o hotărîre în favoarea organului fiscal, acesta, însoțit de colaboratorul poliției, va efectua controlul fiscal factic la domiciliul persoanei fizice supuse verificării.

(18) Toate documentele, informațiile, explicațiile și/sau alte probe cunoscute de organul fiscal ce țin de obiectul controlului vor fi luate în considerare la stabilirea situației fiscale a persoanei fizice.

(19) La finalizarea controlului fiscal, organul fiscal prezintă persoanei fizice constatările și consecințele fiscale cu întocmirea unui act de control fiscal, în conformitate cu prevederile art.216

alin.(5), (6) și (8), în care se vor menționa constatările stabilite.

(20) La actul de control fiscal se anexează materialele ce au stat la baza rezultatelor stabilite.

(21) Examinarea cazurilor de încălcare fiscală și contestarea deciziei pronunțate se vor efectua în condițiile generale stabilite de prezentul cod.

(22) Dacă documentele, informațiile, explicațiile și/sau alte probe prezentate de persoana fizică sînt incorecte, incomplete, false, dacă persoana fizică refuză să prezinte documentele sau, prin orice alte acțiuni, împiedică efectuarea controlului fiscal, inclusiv prin neprezentarea neîntemeiată la controlul fiscal, organul fiscal va determina valoarea estimată a obiectului impozabil în baza probelor reale acumulate și va adopta decizia corespunzătoare.

(23) Dacă persoana fizică supusă verificării va fi de acord, la orice etapă, cu obligațiile fiscale estimate și le va achita, controlul fiscal nu va fi inițiat sau, în cazul în care a fost inițiat, va fi finalizat prin emiterea deciziei corespunzătoare, fără aplicarea amenzilor fiscale.

(24) Perioadele verificate în cadrul controlului fiscal nu se supun verificării repetate.”

112. La articolul 227 alineatul (2), după cuvîntul “legal” se introduc cuvintele “și convențional”.

113. Articolul 228:

se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

“(2¹) În cazul în care contribuabilul descoperă că darea de seamă fiscală prezentată anterior conține greșeli sau omisiuni și prezintă darea de seamă corectată, precum și în cazul în care contribuabilul nu are obligația prezentării dării de seamă, dar descoperă că au fost efectuate greșit calculul și plata impozitelor și taxelor, iar în urma acestora apar obligații fiscale suplimentare, se aplică majorarea de întârziere (penalitatea) în conformitate cu prezentul articol, dar nu mai mult decît obligația fiscală corespunzătoare.”

alineatul (5) se completează cu litera a²) cu următorul cuprins:

“a²) contribuabililor care au depus cerere pentru compensarea datoriilor față de buget din contul restituirii T.V.A. sau accizelor – pentru perioada de la data adoptării deciziei și pînă la data transferului efectiv;”

alineatul (8) se abrogă.

114. Articolul 229:

se completează cu alineatele (2¹) și (2²) cu următorul cuprins:

“(2¹) Dispoziția privind suspendarea operațiunilor la conturile bancare ale contribuabilului, emisă pentru încasarea mijloacelor bănești în contul stingerii obligației fiscale, nu împiedică executarea ordinelor incaso sau a documentelor executorii emise de către executorul judecătoresc. În acest sens, organul fiscal se va alătura procedurii de executare conform art.92 din [Codul de executare](#) prin emiterea ordinelor incaso aferente dispozițiilor de suspendare respective.

(2²) După eliberarea sumelor realizate în faza de executare, executorul judecătoresc va prezenta, în termen de 3 zile, informații cu privire la sumele distribuite creditorilor în modul stabilit de [Codul de executare](#). În cazul neexecutării prescripțiilor menționate, precum și în cazul nedistribuirii sumelor conform categoriilor de creanțe prevăzute la art.145 din [Codul de executare](#), în partea ce ține de obligația fiscală aferentă bugetului, față de executorul judecătoresc responsabil se va aplica, în baza deciziei organului fiscal, o sancțiune prevăzută la art.253 alin.(1¹) și (4¹) din prezentul cod cu obligarea executorului judecătoresc, în cazul în care nu a distribuit sau a distribuit incorect sumele bănești, să le transfere în termen de 3 zile la bugetul respectiv.”

alineatul (3) se completează în final cu textul “și are valoare de document executoriu”.

115. Articolul 234:

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

“(1¹) Sancțiunea fiscală nu se aplică în întregime, iar în cazul în care a fost deja stabilită, se anulează în întregime, dacă nu apar obligații fiscale suplimentare. Prevederile prezentului alineat nu se extind asupra art.253, 254, 255, 256, 257 alin.(2), 259, 260 alin.(4), 262, 262¹ și 263.”

se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

“(5) Persoanele care au calculat greșit impozitul și/sau taxa, dacă acest fapt nu a fost depistat în cadrul controlului fiscal anterior, la efectuarea repetată a controlului fiscal în condițiile reglementate la

art.214 alin.(8), sînt absolvite de aplicarea amenzilor și penalităților pentru încălcările fiscale depistate aferente perioadelor supuse controlului repetat.”

116. Articolul 236 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

“(3) În cazul în care contribuabilul descoperă că darea de seamă fiscală prezentată anterior conține greșeli sau omisiuni și prezintă darea de seamă corectată, precum și în cazul în care contribuabilul nu are obligația prezentării dării de seamă, dar descoperă că au fost efectuate greșit calculul și plata impozitelor și taxelor, iar în urma acestora apar obligații fiscale suplimentare și acestea sînt achitate pînă la anunțarea unui control fiscal, amenda nu se aplică.”

117. La articolul 241 alineatul (2), cuvintele “conducătorii organelor fiscale sau adjuncții lor” se înlocuiesc cu cuvintele “conducerea organului fiscal”.

118. Articolul 246 se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

“(2¹) Prin derogare de la prevederile alin.(1), la solicitarea scrisă a contribuabilului cu mențiunea că este de acord cu rezultatele controlului, examinarea cazului de încălcare fiscală poate fi efectuată fără respectarea termenului de prezentare a dezacordului prevăzut la art.216 alin.(8).”

119. Articolul 253:

la alineatul (1), cifra “3000” se înlocuiește cu cifra “10000”;

articolul se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

“(1¹) Neprezentarea, prezentarea tardivă a informației și/sau prezentarea informației neautentice conform prevederilor art.197 alin.(3²) și art.229 alin.(2²) se sancționează cu amendă de 3000 de lei.”

la alineatul (4), cuvintele “organului fiscal” se înlocuiesc cu cuvintele “organului cu atribuții de administrare fiscală”;

articolul se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:

“(4¹) Neexecutarea sau executarea neconformă a prevederilor art.197 alin.(3²) și (3³) și ale art.229 alin.(2²) se sancționează, pentru fiecare încălcare, cu amendă în proporție de 30% din suma încasată sau ce urma a fi încasată de la contribuabil în contul stingerii obligației fiscale.”

la alineatul (5), cifra “3000” se înlocuiește cu cifra “10000”.

120. La articolul 254:

titlul articolului va avea următorul cuprins:

“**Articolul 254.** Neutilizarea mașinilor de casă și de control. Neeliberarea biletelor de călătorie”;

la alineatul (1), după cuvintele “unei activități” se introduc cuvintele “de către contribuabil și persoana împuternicită cu eliberarea bonului de casă”, iar cifra “5000” se înlocuiește cu cifra “10000”;

la alineatul (2), cifra “6000” se înlocuiește cu cifra “10000”;

alineatul (2¹) va avea următorul cuprins:

“(2¹) Pentru desfășurarea activității de transportare a călătorilor cu mijloace de transport auto pe rute suburbane, urbane, interurbane, internaționale fără bilete de călătorie (bilet de călătorie – bon de casă emis de mașina de casă și de control cu memorie fiscală sau document de strictă evidență cu preț fixat, înregistrat la agentul transportator, confecționat în mod tipografic în conformitate cu actele normative în vigoare), contribuabilul și persoana împuternicită înregistrată la agentul transportator se sancționează cu o amendă în mărime de 10000 de lei pentru fiecare caz de încălcare.”

alineatul (3) se abrogă;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

“(4) Comiterea repetată a încălcărilor specificate la alin.(1), (2) și (2¹) se sancționează cu amendă de 25000 de lei. Comiterea a treia oară și mai mult a încălcărilor specificate la alin.(1), (2) și (2¹) se sancționează cu o amendă de 50000 de lei pentru fiecare caz.”

121. La articolul 255, textul “(filialelor, reprezentanțelor, sucursalelor, secțiilor, magazinelor, depozitelor, unităților comerciale etc.)” se exclude, iar în final se introduce textul: “Sînt pasibile de amendă subdiviziunile care corespund noțiunii indicate la art.5 pct.29).”

122. Articolul 256:

la alineatul (4), cifra “1500” se înlocuiește cu cifra “3000”;

la alineatul (5), textul “la 5.000 la 8.000” se înlocuiește cu cifra “6000”;

la alineatul (7), după cuvîntul “Neînregistrarea” se introduc cuvintele “sau înregistrarea tardivă”, iar în final se introduce textul: “În cazul aplicării amenzii în conformitate cu prezentul alineat, amenda prevăzută la art.261 alin.(5) nu se aplică.”

123. Articolul 257:

la alineatul (5), cifra “30000” se înlocuiește cu cifra “50000”;

alineatul (6) se abrogă;

articolul se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:

“(7) Prin derogare de la alin.(1), (2) și (5), prevederile respective nu se aplică entităților care țin contabilitatea și întocmesc rapoartele financiare în baza Standardelor Internaționale de Raportare Financiară, pe o perioadă de pînă la 2 ani de la data implementării standardelor menționate.”

124. Codul se completează cu articolul 257¹ cu următorul cuprins:

“**Articolul 257¹**. Neeliberarea facturii fiscale în cazul bunurilor gajate

Se sancționează cu amendă în mărime de 50% din valoarea tranzacției debitorul gajist înregistrat în calitate de plătitor de T.V.A. în cazul neeliberării facturii fiscale la comercializarea mărfurilor gajate în numele acestuia.”

125. Articolul 260 va avea următorul cuprins:

“**Articolul 260**. Nerespectarea modului de întocmire și de prezentare a dării de seamă fiscale și a facturii fiscale, precum și neînregistrarea facturii fiscale în Registrul general electronic al facturilor fiscale

(1) Neprezentarea dării de seamă fiscale se sancționează cu o amendă în mărime de 1000 lei pentru fiecare dare de seamă fiscală neprezentată, dar nu mai mult de 10000 lei pentru toate dările de seamă fiscale neprezentate.

(2) Prezentarea tardivă a dării de seamă fiscale se sancționează cu o amendă în mărime de 200 lei pentru fiecare dare de seamă fiscală prezentată tardiv, dar nu mai mult de 2000 lei pentru toate dările de seamă fiscale prezentate tardiv.

(3) Prezentarea dării de seamă fiscale care conține informație neautentică se sancționează cu o amendă în mărime de 1000 lei pentru fiecare dare de seamă fiscală prezentată care conține informație neautentică, dar nu mai mult de 10000 lei pentru toate dările de seamă fiscale prezentate care conțin informații neautentice.

(4) Neprezentarea facturii fiscale în termenele prevăzute la art.117 și 117¹ se sancționează cu o amendă în mărime de 3600 lei pentru fiecare factură fiscală neprezentată, dar nu mai mult de 108000 lei pentru toate facturile fiscale neprezentate în termenele stabilite.

(4¹) Neînregistrarea facturii fiscale în Registrul general electronic al facturilor fiscale se sancționează cu o amendă în mărime de 3600 lei pentru fiecare factură fiscală neînregistrată, dar nu mai mult de 108000 lei pentru toate facturile fiscale neînregistrate în termenele stabilite.

(5) În cazul micșorării (diminuării) venitului impozabil declarat de către contribuabilul care a aplicat cota zero la impozitul pe venit în perioada 1 ianuarie 2008 – 31 decembrie 2011, se aplică o amendă în mărime de 15% din suma nedeclarată (diminuată) a venitului impozabil.”

126. La articolul 261:

alineatul (5) va avea următorul cuprins:

“(5) Eschivarea de la calculul și de la plata impozitelor, taxelor se sancționează cu o amendă în mărimea impozitului, taxei nedeclarate.”

la alineatul (6), cifra “500” se înlocuiește cu cifra “1000”.

127. Articolul 262 va avea următorul cuprins:

“**Articolul 262**. Lipsa timbrelor de acciz, a “Timbrelor de acciz”

Lipsa timbrelor de acciz, “Timbrelor de acciz” la mărfurile supuse accizelor pasibile de marcă obligatorie sau utilizarea unor timbre de acciz, “Timbrelor de acciz” falsificate ori nevalabile se sancționează, în cazul în care contribuabilul comercializează, transportă sau depozitează mărfuri fără timbre de acciz, “Timbre de acciz” sau cu timbre de acciz, “Timbre de acciz” falsificate ori nevalabile, cu o amendă în mărime de 50000 lei, iar în cazul comiterii repetate a încălcărilor în cauză, se sancționează cu o amendă de 100000 lei. Încălcările specificate în prezentul alineat comise a treia oară și mai mult se sancționează cu o amendă de 250000 lei pentru fiecare caz.”

128. Articolul 263:

la alineatul (1), cifrele "1000" și "5000" se înlocuiesc, respectiv, cu cifrele "5000" și "10000";

la alineatul (2), cifrele "1000" și "5000" se înlocuiesc, respectiv, cu cifrele "5000" și "10000";

129. La articolul 278 alineatul (1), după cuvîntul "construcțiile," se introduc cuvintele "casele de locuit individuale,".

130. Articolul 280:

litera a):

în partea introductivă, după cuvintele "cu excepția satelor (comunelor)" se introduce textul "ce nu se află în componența municipiilor Chișinău și Bălți";

la prima liniuță, cifra "0,25" se înlocuiește cu cifra "0,3";

la liniuța a doua, cifra "0,02" se înlocuiește cu cifra "0,05";

articolul se completează cu litera a¹) cu următorul cuprins:

"a¹) pentru terenurile agricole cu construcții amplasate pe ele:

- cota maximă – 0,3% din baza impozabilă a bunurilor imobiliare;

- cota minimă – 0,1% din baza impozabilă a bunurilor imobiliare.

Cota concretă se stabilește anual de către autoritatea reprezentativă a administrației publice locale;".

131. Codul se completează cu articolul 280¹ cu următorul cuprins:

"Articolul 280¹. Perioada fiscală

Perioada fiscală este anul calendaristic."

132. Articolul 281:

la alineatul (1), cuvintele "desfășoară activitate de întreprinzător" se înlocuiesc cu cuvintele "sînt înregistrate în calitate de întreprinzător", iar cuvintele "a anului fiscal respectiv" – cu cuvintele "a perioadei fiscale respective";

alineatul (1¹) va avea următorul cuprins:

"(1¹) Înștiințarea subiecților impunerii specificați la alin.(1) cu privire la suma impozitului pe bunurile imobiliare ce urmează a fi achitată se realizează de către serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale ale primăriilor, cu participarea inspectoratelor fiscale de stat teritoriale, prin intermediul avizelor de plată a impozitului pe bunurile imobiliare."

articolul se completează cu alineatul (1²) cu următorul cuprins:

"(1²) Persoanele juridice, persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător, cu excepția gospodăriilor țărănești (de fermier), calculează de sine stătător suma anuală a impozitului pe bunurile imobiliare, pornindu-se de la baza impozabilă a acestora, conform situației de la 1 ianuarie a perioadei fiscale respective."

la alineatul (2), după cuvintele "de folosință și" se introduce cuvîntul "/sau";

la alineatul (3), cuvîntul "costul" se înlocuiește, în ambele cazuri, cu cuvintele "valoarea estimată a";

articolul se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

"(4) În cazul în care, după începerea perioadei fiscale, au apărut noi obiecte ale impunerii, impozitul pe bunurile imobiliare se calculează din momentul înregistrării de stat a drepturilor de proprietate sau din momentul stabilirii faptului exercitării de către subiectul impunerii a dreptului de posesie, de folosință și/sau de dispoziție asupra bunurilor imobiliare.

În cazul în care obiectul impunerii existent a fost lichidat, demolat sau distrus complet, impozitul pe bunurile imobiliare se calculează pînă la momentul radierii dreptului de proprietate asupra bunurilor imobiliare din registrul bunurilor imobile sau pînă la momentul încetării exercitării de către persoană a dreptului de posesie, de folosință și/sau de dispoziție asupra bunurilor imobiliare."

133. Codul se completează cu articolul 281¹ cu următorul cuprins:

"Articolul 281¹. Termenele de prezentare a calculului impozitului

(1) Persoanele juridice, persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător, cu excepția gospodăriilor țărănești (de fermier), sînt obligate să prezinte calculul impozitului pe bunurile imobiliare pînă la 1 iulie inclusiv a perioadei fiscale respective. Pentru bunurile imobiliare dobîndite după 1 iulie a perioadei fiscale respective, calculul impozitului pe bunurile imobiliare se prezintă la inspectoratul fiscal

de stat teritorial nu mai târziu de 31 martie a perioadei fiscale următoare celei de gestiune.

(2) Întreprinzătorii individuali al căror număr mediu anual de salariați, pe parcursul perioadei fiscale, nu depășește 3 unități și care nu sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A. prezintă, pînă la 31 martie a perioadei fiscale următoare celei de gestiune, o dare de seamă unificată.

(3) Calculul impozitului pe bunurile imobiliare specificat la alin.(1) al prezentului articol se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condițiile stipulate la art.187 alin.(2¹).”

134. Articolul 282 se completează cu alineatele (3), (4) și (5) cu următorul cuprins:

“(3) Prin derogare de la prevederile alin.(1), întreprinzătorii individuali al căror număr mediu anual de salariați, pe parcursul perioadei fiscale, nu depășește 3 unități și care nu sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A. achită impozitul pe bunurile imobiliare pînă la 31 martie a perioadei fiscale următoare celei de gestiune.

(4) Prin derogare de la prevederile alin.(1), persoanele juridice, persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător, cu excepția gospodăriilor țărănești (de fermier), care dobîndesc bunurile imobiliare după 1 iulie a perioadei fiscale respective achită impozitul pe bunurile imobiliare nu mai târziu de 31 martie a perioadei fiscale următoare celei de gestiune.

(5) Impozitul pe bunurile imobiliare se achită la bugetele unităților administrativ-teritoriale de la locul amplasării obiectelor impunerii.”

135. La articolul 283 alineatul (2), după cuvintele “cu excepția satelor (comunelor)” se introduce textul “ce nu se află în componența municipiilor Chișinău și Bălți”.

136. Anexa la titlul VI:

în denumirea anexei, după cuvintele “cu excepția satelor (comunelor)” se introduce textul “ce nu se află în componența municipiilor Chișinău și Bălți”;

mențiunea la anexă se completează în final cu textul “ce nu se află în componența municipiilor Chișinău și Bălți”.

137. La articolul 288, punctul 8) va avea următorul cuprins:

“8) *Dispozitiv publicitar* – sistem de comunicare vizuală pentru plasarea publicității exterioare, cum ar fi afișele, panourile, standurile, instalațiile și construcțiile (situate separat sau suspendate de pereții și de acoperișurile clădirilor), firmele tridimensionale, firmele luminoase, tablourile electromecanice și electronice suspendate, alte mijloace tehnice.”

138. La articolul 289 alineatul (2):

litera l) se abrogă;

alineatul se completează cu literele m), n), o), p) și q) cu următorul cuprins:

“m) taxa de la posesorii unităților de transport;

n) taxa pentru parcaj;

o) taxa pentru unitățile stradale de comerț și/sau de prestare a serviciilor;

p) taxa pentru evacuarea deșeurilor;

q) taxa pentru dispozitivele publicitare.”

139. Articolul 290:

litera c) va avea următorul cuprins:

“c) taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei) – persoanele juridice sau persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător care plasează și/sau difuzează informații publicitare (cu excepția publicității exterioare) prin intermediul mijloacelor cinematografice, rețelelor telefonice, telegrafice, telex, mijloacelor de transport, altor mijloace (cu excepția TV, internetului, radioului, presei periodice, tipăriturilor);”

articolul se completează cu litera c¹) cu următorul cuprins:

“c¹) în cazul transmiterii în posesie și/sau folosință a afișelor, a pancartelor, a panourilor și a altor mijloace tehnice pentru amplasarea publicității exterioare, ai căror proprietari sînt autoritățile publice, instituțiile finanțate de la bugetele de toate nivelurile și organizațiile necomerciale – deținătorii drepturilor patrimoniale, dacă aceștia sînt persoane juridice sau persoane fizice înregistrate în calitate de întreprinzător;”

litera l) se abrogă;

articolul se completează cu literele m), n), o), p) și q) cu următorul cuprins:

“m) taxa de la posesorii unităților de transport – persoanele juridice sau fizice posesoare de unități de transport înmatriculate în autoritatea publică locală respectivă;

n) taxa pentru parcaj – persoanele juridice sau fizice posesoare de autovehicule, care utilizează parcajul;

o) taxa pentru unitățile stradale de comerț și/sau de prestare a serviciilor – persoanele juridice sau fizice care dispun de unități stradale pentru comercializarea produselor și/sau prestarea serviciilor;

p) taxa pentru evacuarea deșeurilor – persoanele fizice înscrise la adresa declarată ca domiciliu;

q) taxa pentru dispozitivele publicitare – persoanele juridice sau persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător care sînt proprietari de afișe, pancarte, panouri și alte mijloace tehnice pentru amplasarea publicității exterioare.”

140. La articolul 291 alineatul (1):

litera f) va avea următorul cuprins:

“f) la taxa de piață – suprafața totală a terenului și a imobilelor amplasate pe teritoriul pieței;”

litera l) se abrogă;

alineatul se completează cu literele m), n), o), p) și q) cu următorul cuprins:

“m) la taxa de la posesorii unităților de transport – capacitatea cilindrică a motorului, masa totală, numărul de unități de transport aflate în posesie, sarcina masică pe osie a unității de transport aflate în posesie pe parcursul unui an;

n) la taxa pentru parcaj – locul de parcaj special amenajat, utilizat pentru staționarea unității de transport pe un anumit termen;

o) la taxa pentru unitățile stradale de comerț și/sau de prestare a serviciilor – unitățile de comerț și/sau de prestare a serviciilor, cum ar fi chioșcurile, gheretele, frigiderule, tonetele, tarabele, unitățile de transport specializate și altele, amplasate în afara piețelor autorizate;

p) la taxa pentru evacuarea deșeurilor – numărul de persoane fizice înscrise la adresa declarată ca domiciliu;

q) la taxa pentru dispozitivele publicitare – suprafața feței (fețelor) dispozitivului publicitar.”

141. Articolul 293:

la alineatele (1) și (2), textul “și l)” se exclude;

articolul se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

“(5) În cazul obiectelor impunerii (aferele publicității exterioare) stipulate la art.291 lit.c) și obiectelor impunerii stipulate la art.291 lit.e), taxele aferente acestora se calculează din ziua indicată de către autoritatea administrației publice locale în autorizațiile (coordonările) corespunzătoare eliberate de către aceasta și pînă în ziua în care autorizațiile (coordonările) au fost suspendate, anulate, retrase în modul stabilit de către autoritatea administrației publice locale sau pînă în ziua în care a expirat termenul de valabilitate al acestora.

Autoritatea administrației publice locale va prezenta, trimestrial, inspectoratului fiscal de stat teritorial de la sediul său o informație cu privire la subiecții impunerii care au primit autorizații (coordonări), cărora le-au fost suspendate, anulate, retrase autorizațiile (coordonările) sau la care au expirat termenele de valabilitate al acestora, indicînd data la care au fost eliberate autorizațiile (coordonările) și data la care autorizațiile (coordonările) au fost suspendate, anulate, retrase sau la care termenul de valabilitate a expirat.”

142. La articolul 294, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

“(3) Taxa de la posesorii de cîini poate fi achitată organului împuternicit de autoritatea administrației publice locale.”

143. La articolul 295, litera h) se abrogă.

144. Anexa la titlul VII:

la litera c):

în coloana 2, textul “Suprafața publicitară” se exclude;

în coloana 3, textul “lei anual pentru fiecare metru pătrat” se exclude;

în coloana 4, textul “Trimestrial, în rate egale, pînă în ultima zi a lunii imediat următoare trimestrului gestionar” se exclude;

litera f) va avea următorul cuprins:

“f) Taxă de piață	Suprafața totală a terenului și a imobilelor amplasate pe teritoriul pieței	lei anual pentru fiecare metru pătrat	Trimestrial, pînă în ultima zi a lunii imediat următoare trimestrului gestionar”

la litera i) coloana 3, cuvîntul “autoturism” se înlocuiește cu cuvintele “unitate de transport”; litera l) se abrogă;

anexa se completează cu literele m), n), o), p) și q) cu următorul cuprins:

“m) Taxă de la posesorii unităților de transport	Capacitatea cilindrică a motorului, masa totală, numărul de unități de transport, sarcina masică pe osie	lei anual pentru fiecare cm ³ , tonă, unitate, capacitatea de ridicare înscrisă în certificatul de înmatriculare	Anual, conform condițiilor art.340–342
n) Taxă pentru parcaj	Locul de parcaj	lei pentru fiecare loc de parcaj	Conform condițiilor stabilite de autoritatea administrației publice locale
o) Taxă pentru unitățile stradale de comerț și/sau de prestare a serviciilor	Suprafața ocupată de unitățile stradale de comerț și/sau de prestare a serviciilor, amplasarea lor, tipul produselor comercializate și/sau serviciilor prestate	lei anual pentru fiecare unitate stradală de comerț și/sau de prestare a serviciilor	Trimestrial, pînă în ultima zi a lunii imediat următoare trimestrului gestionar
p) Taxă pentru evacuarea deșeurilor	Numărul de persoane fizice înscrise la adresa declarată ca domiciliu, în dependență de: apartament și bloc sau casă la sol	lei pentru fiecare domiciliat înscris la adresa respectivă	Lunar, pînă în ultima zi a lunii imediat următoare lunii gestionare
q) Taxă pentru dispozitivele publicitare	Suprafața feței (fețelor) dispozitivului publicitar	lei anual pentru fiecare metru pătrat	Trimestrial, pînă în ultima zi a lunii imediat următoare trimestrului gestionar”

145. La articolul 299 punctul 7), cuvintele “și de masă” se exclud.

146. La punctul 2) din anexa nr.1 la titlul VIII, cuvintele “altă apă” se înlocuiesc cu cuvintele “apă potabilă”.

147. La articolul 341, alineatul (7) se completează în final cu textul “, în condițiile în care pentru perioada fiscală curentă nu a fost calculată și achitată de către proprietar sau posesorul anterior”.

148. La articolul 352:

alineatul (5) se completează în final cu textul “, în conformitate cu regulamentul aprobat de Guvern”;

alineatul (6), după cuvintele “se remite” se introduce textul “, cel tîrziu a doua zi lucrătoare din momentul constatării,”;

alineatul (7) se completează în final cu textul “în termen de 5 zile calendaristice din data întocmirii

procesului-verbal”;

la alineatul (10), textul “Inspectoratului Fiscal Principal de Stat de pe lângă Ministerul Finanțelor” se înlocuiește cu textul “inspectoratului fiscal de stat teritorial de la sediul său”.

149. La articolul 356 alineatul (5), textul “Inspectoratului Fiscal Principal de Stat de pe lângă Ministerul Finanțelor” se înlocuiește cu textul “inspectoratului fiscal de stat teritorial de la sediul său”.

150. Articolul 361:

la alineatul (5), textul “Inspectoratului Fiscal Principal de Stat de pe lângă Ministerul Finanțelor” se înlocuiește cu textul “inspectoratului fiscal de stat teritorial de la sediul său”;

alineatul (9) se completează în final cu textul “de organul abilitat al administrației publice centrale”.

151. Articolul 366:

la alineatul (3), textul “Inspectoratului Fiscal Principal de Stat de pe lângă Ministerul Finanțelor” se înlocuiește cu textul “inspectoratului fiscal de stat teritorial de la sediul său”;

alineatul (7) se completează în final cu textul: “Se consideră că obiectivul a încetat să funcționeze din data retragerii autorizației de către organul abilitat al administrației publice centrale.”

articolul se completează cu alineatele (9) și (10) cu următorul cuprins:

“(9) Organul abilitat al administrației publice centrale prezintă inspectoratului fiscal de stat teritorial de la sediul său, trimestrial, o informație cu privire la subiecții impunerii cărora le-au fost retrase autorizațiile, indicînd și data retragerii autorizațiilor.

(10) Organul abilitat al administrației publice centrale prezintă inspectoratului fiscal de stat teritorial de la sediul său, trimestrial, o informație cu privire la subiecții impunerii care și-au retras obiectivele, indicînd și data la care obiectivele au fost retrase în modul stabilit de acesta.”

152. Anexa nr.1 la titlul IX va avea următorul cuprins:

“Anexa nr.1

**Taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele
înmatriculate în Republica Moldova**

Nr. crt.	Obiectul impunerii	Unitatea de măsură	Taxa, lei
1	2	3	4
1	Motociclete cu capacitatea cilindrică a motorului:		
	a) de pînă la 500 cm ³ inclusiv	unitate	100
	b) de peste 500 cm ³	unitate	200
2	Autoturisme, autovehicule pentru utilizări speciale pe șasiu de autoturism cu capacitatea cilindrică a motorului:		
	a) de pînă la 1500 cm ³ inclusiv	cm ³	0,20
	b) de la 1501 la 2000 cm ³ inclusiv	cm ³	0,20
	c) de la 2001 la 2500 cm ³ inclusiv	cm ³	0,30
	d) de la 2501 la 3000 cm ³ inclusiv	cm ³	0,30
	e) de la 3001 la 3500 cm ³ inclusiv	cm ³	0,40
	f) de la 3501 la 4000 cm ³ inclusiv	cm ³	0,40
	g) de la 4001 la 4500 cm ³ inclusiv	cm ³	0,50
	h) de la 4501 la 5000 cm ³ inclusiv	cm ³	0,50
	i) de la 5001 la 5500 cm ³ inclusiv	cm ³	0,60
	j) de la 5501 la 6000 cm ³ inclusiv	cm ³	0,60
	k) de peste 6000 cm ³	cm ³	0,60

3	Remorci cu capacitatea de ridicare înscrisă în certificatul de înmatriculare:		
	a) de pînă la 0,75 t inclusiv	tonă	120
	b) de la 0,75 la 3,5 t inclusiv	tonă	120
	c) de la 3,5 la 10 t inclusiv	tonă	120
	d) de peste 10 t	tonă	120
4	Semiremorci cu capacitatea de ridicare înscrisă în certificatul de înmatriculare:		
	a) de pînă la 15 t inclusiv	tonă	100
	b) de la 15 la 20 t inclusiv	tonă	100
	c) de la 20 la 25 t inclusiv	tonă	100
	d) de la 25 la 30 t inclusiv	tonă	100
	e) de la 30 la 35 t inclusiv	tonă	100
	f) de peste 35 t	tonă	100
5	Autoremorchere, tractoare	unitate	1000
6	Autocamioane, autovehicule pentru utilizări speciale pe șasiu de autocamion, orice alte autovehicule cu autopropulsie, cu masa totală înscrisă în certificatul de înmatriculare:		
	a) de pînă la 1,6 t inclusiv	tonă	120
	b) de la 1,6 la 5 t inclusiv	tonă	120
	c) de la 5 la 10 t inclusiv	tonă	120
	d) de peste 10 t	tonă	120
7	Autobuze cu capacitatea:*		
	a) de pînă la 11 locuri	unitate	1300
	b) de la 12 la 17 locuri inclusiv	unitate	1600
	c) de la 18 la 24 locuri inclusiv	unitate	1900
	d) de la 25 la 40 locuri inclusiv	unitate	2100
	e) de peste 40 locuri	unitate	2400

* Pentru autobuze, numărul de locuri se calculează fără locul șoferului.”

Art.VI. – [Legea nr.1164-XIII din 24 aprilie 1997](#) pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 24:

alineatul (20) se abrogă;

alineatul (21) va avea următorul cuprins:

“(21) Se consideră venit neimpozabil venitul a cărui mărime nu depășește 2 salarii medii lunare pe economie prognozate pe anul respectiv, pentru angajații agenților economici a căror activitate de bază este realizarea de programe și corespunde activităților din anexa nr.1, dacă sînt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) agentul economic a achitat integral, la momentul acordării facilității, obligațiile fiscale și a efectuat alte plăți la bugetul public național, iar pe parcursul întregii perioade de beneficiere de facilități, întârzierea achitării integrale la bugetul public național a obligațiilor fiscale și a efectuării altor plăți declarate, precum și calculate în urma controlului fiscal, nu va depăși 30 de zile calendaristice;

b) ponderea venitului agentului economic din realizarea programelor constituie mai mult de 50% din venitul din vânzări;

c) posturile angajaților corespund ocupațiilor menționate la anexa nr.2;

d) posturile fac parte dintr-un compartiment specializat de informatică, evidențiat în organigrama angajatorului;

e) angajatul nu transmite soției (soțului) scutirea personală prevăzută la art.34 din [Codul fiscal](#).

Pentru a beneficia de înlesnirea fiscală la impozitul pe venit prevăzută în prezentul alineat sînt necesare următoarele documente justificative:

- cererea agentului economic privind scutirea de plata impozitului pe venit;
- actul de constituire al agentului economic;
- contractul individual de muncă;
- organigrama angajatorului;
- fișa postului;

- copia legalizată de pe diploma de absolvire eliberată de o instituție de învățămînt acreditată din Republica Moldova sau diploma de absolvire eliberată de o instituție de învățămînt din străinătate recunoscută pe teritoriul Republicii Moldova conform legislației în vigoare;

- carnetul de muncă sau copia de pe carnetul de muncă;
- statul de plată întocmit pentru angajații agentului economic;
- confirmarea scrisă a angajatului privind netransmiterea scutirii personale prevăzute la art.34 din [Codul fiscal](#) soției (soțului), cu indicarea locului de muncă al soției (soțului).

Veniturile, altele decît cele scutite de impozitul pe venit conform prezentului alineat, obținute de angajații de specialitățile indicate la anexa nr.2 se impozitează în modul general prevăzut în [Codul fiscal](#), titlurile I și II, cu privarea dreptului de a folosi scutițiile conform art.33, 34 și 35 din [Codul fiscal](#).

Înlesnirea fiscală prevăzută în prezentul alineat se acordă la veniturile salariale obținute la locul de muncă în baza unui contract individual de muncă.

Răspunderea pentru nerespectarea condițiilor prevăzute în prezentul alineat privind neimpozitarea veniturilor angajaților revine exclusiv agentului economic angajator, acesta fiind obligat să achite la buget impozitul pe venit calculat conform principiilor generale, majorările de întârziere, precum și sancțiunile fiscale aferente.

Prevederile prezentului alineat se aplică pînă în perioada fiscală 2016 inclusiv.”

alineatele (21¹), (22) și (23³) se abrogă;

articolul se completează cu alineatele (23⁴) și (23⁵) cu următorul cuprins:

“(23⁴) Se scutesc de impozitul pe venit veniturile obținute de persoane fizice și juridice în urma primirii compensațiilor pentru daunele cauzate și pentru venitul ratat, inclusiv venitul sub formă de creștere de capital în cadrul implementării Acordului Compact dintre Republica Moldova și Statele Unite ale Americii, prin intermediul Corporației “Provocările Mileniului”, semnat la Washington la 22 ianuarie 2010.

(23⁵) Constatarea veniturilor în scopuri fiscale pentru perioadele 2010 și 2011 se efectuează conform Standardelor Naționale de Contabilitate și prevederilor Regulamentului Băncii Naționale a Moldovei cu privire la creditele expirate.”

2. Anexa nr.3 se abrogă.

Art.VII. – [Legea nr.1380-XIII din 20 noiembrie 1997](#) cu privire la tariful vamal (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 1 ianuarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 19 alineatul (1), cuvîntul “fabricată” se înlocuiește cu cuvîntul “obținută”.

2. Articolul 20 va avea următorul cuprins:

“**Articolul 20.** Marfa obținută integral în țara respectivă

Drept mărfuri obținute integral în țara respectivă se consideră:

- a) zăcămintele minerale și alte substanțe naturale extrase din solul țării respective sau de pe fundul apelor ei teritoriale;
- b) plantele și produsele vegetale crescute sau recoltate în țara respectivă;
- c) animalele vii născute și crescute în țara respectivă;
- d) produsele obținute de la animale vii crescute în țara respectivă;

- e) produsele obținute din vînatul și pescuitul practicate pe teritoriul țării respective;
- f) produsele rezultate din pescuitul maritim și alte produse extrase din mare dincolo de apele teritoriale ale țării respective de vasele acesteia sau de cele închiriate de ea;
- g) produsele fabricate la bordul navelor prelucrătoare ale țării respective, în exclusivitate din produsele menționate la lit.f);
- h) deșeurile și rebuturile provenite din operațiuni de producere și prelucrare desfășurate în țara respectivă;
- i) articolele uzate colectate în țara respectivă care pot fi folosite numai pentru recuperarea materiilor prime;
- j) produsele fabricate în țară exclusiv din produsele specificate la lit.a)–i).”

3. La articolul 21:

alineatele (4) și (5) vor avea următorul cuprins:

“(4) Se consideră că nu corespund criteriilor prelucrării suficiente a mărfii:

- a) operațiunile de asigurare a păstrării produselor în stare bună în timpul transportului și depozitării;
- b) operațiunile de desfacere și asamblare a ambalajelor;
- c) spălarea, curățarea, înlăturarea prafului, acoperirea cu oxid, cu ulei, cu vopsea sau cu alte materiale de acoperire;
- d) călcarea sau presarea textilelor;
- e) operațiunile simple de vopsire sau lustruire;
- f) decorticarea, albirea parțială sau totală, șlefuirea și lustruirea cerealelor și a orezului;
- g) operațiunile de măcinare, colorare a zahărului sau de formare a bucăților de zahăr;
- h) cojirea, scoaterea sîmburilor și dezghiocarea fructelor, a nucilor și a legumelor;
- i) ascuțirea, simpla măcinare sau simpla tăiere;
- j) cernerea, ciuruirea, sortarea, clasificarea, trierea, asortarea (inclusiv formarea seturilor de articole);
- k) simpla îmbuteliere, punerea în borcane, flacoane, saci, lăzi, cutii, fixarea pe plăci sau carton și alte operațiuni simple de împachetare;
- l) aplicarea sau imprimarea mărcilor, a etichetelor, a logotipurilor și a altor semne similare distinctive pe produse sau pe ambalajele acestora;
- m) amestecarea simplă a produselor, chiar de diferite tipuri, atunci cînd unul sau mai mulți compuși ai amestecului nu îndeplinesc condițiile stabilite pentru a putea fi considerați originari;
- n) simpla asamblare a părților de articole pentru constituirea unui articol complet sau dezasamblarea produselor în părți;
- o) sacrificarea animalelor;
- p) combinația din două sau mai multe operațiuni specificate la lit.a)–o).

(5) Produsul care întrunește criteriul de prelucrare suficientă prevăzut la alin.(3) exclusiv prin efectuarea operațiunilor enumerate la alin.(4) nu va fi considerat ca fiind originar din țara în care aceste operațiuni au avut loc.”

4. La articolul 25 alineatul (3), textul “, precum și din zonele vamale libere și depozitele vamale libere situate pe teritoriul Republicii Moldova,” se exclude.

5. La articolul 28:

litera h) se completează în final cu textul: “În cazul în care valoarea în vamă a mărfurilor depășește limita neimpozabilă de 200 euro, taxa vamală se va calcula pornind de la valoarea mărfurilor în vamă, iar limita neimpozabilă menționată nu micșorează valoarea impozabilă a acesteia.”

litera j) va avea următorul cuprins:

“j) producția de carte și publicațiile periodice (cu excepția celor cu caracter publicitar și erotic) de la pozițiile tarifare 4901 și 4902, materialele didactice pentru instituțiile preșcolare, de învățămînt și curative;”

litera l) se completează în final cu textul “, cu excepția componentei de import a mărfii”;

litera l¹) se abrogă;

la litera q), cifra “3000” se înlocuiește cu cifra “6000”;

litera r) se abrogă;

litera u) se abrogă;

articolul se completează cu litera w) cu următorul cuprins:

“w) importul grupurilor electrogene pentru energia eoliană de la poziția tarifară ex.8502 31 000 cu capacitatea generatorului electric mai mare de 1 MW, în perioada de până la 31 decembrie 2015.”

6. În anexa nr.1:

poziția tarifară 0101 va avea următorul cuprins:

“0101	Cai, măgari, catîri, asini, vii	0”

poziția tarifară 0102 va avea următorul cuprins:

“0102	Animale vii din specia bovină	0”

la poziția tarifară 0105 12 000 coloana 3, cifra “20” se înlocuiește cu cifra “0”;

la poziția tarifară 0105 19 coloana 3, cifra “20” se înlocuiește cu cifra “0”;

la poziția tarifară 0106 coloana 3, cifra “15” se înlocuiește cu cifra “0”;

poziția tarifară 0502 va avea următorul cuprins:

“0502	Păr de porc sau de mistreț; păr de bursuc și alte sorturi de păr pentru perii; deșeuri din aceste sorturi de păr	15”

la poziția tarifară 0811 coloana 3, cifra “15” se înlocuiește cu cifra “20”;

la poziția tarifară 0813 coloana 3, cifra “15” se înlocuiește cu cifra “20”;

la poziția tarifară 1212 coloana 3, cifra “15” se înlocuiește cu cifra “20”;

la poziția tarifară 1507 coloana 3, cifra “0” se înlocuiește cu cifra “5”;

la poziția tarifară 1521 coloana 3, cifra “0” se înlocuiește cu cifra “15”;

la poziția tarifară 2003 coloana 3, cifra “15” se înlocuiește cu cifra “20”;

la poziția tarifară 2005 51 000 coloana 3, cifra “15” se înlocuiește cu cifra “20”;

la poziția tarifară 2005 59 000 coloana 3, cifra “15” se înlocuiește cu cifra “20”;

la poziția tarifară 2005 60 000 coloana 3, cifra “15” se înlocuiește cu cifra “20”;

la poziția tarifară 2006 00 coloana 3, cifra “15” se înlocuiește cu cifra “20”;

la poziția tarifară 2007 10 919 coloana 3, cifra “10” se înlocuiește cu cifra “20”;

la poziția tarifară 2007 10 999 coloana 3, cifra “10” se înlocuiește cu cifra “20”;

la poziția tarifară 2007 91 coloana 3, cifra “10” se înlocuiește cu cifra “20”;

la poziția tarifară 2008 92 coloana 3, cifra “10” se înlocuiește cu cifra “20”;

la poziția tarifară 2008 99 coloana 3, cifra “10” se înlocuiește cu cifra “20”;

la poziția tarifară 2009 11 coloana 3, cifra “0” se înlocuiește cu cifra “10”;

la poziția tarifară 2009 19 110 coloana 3, cifra “5” se înlocuiește cu cifra “10”;

la poziția tarifară 2009 19 190 coloana 3, cifra “5” se înlocuiește cu cifra “10”;

poziția tarifară 2102 va avea următorul cuprins:

“2102	Drojii (active sau inactive); alte microorganisme monocelulare moarte (cu excepția vaccinurilor de la poziția tarifară 3002); prafuri de copt preparate	
2102 10	– drojii active:	
2102 10 100	– – drojii de cultură	15
	– – drojii pentru panificație:	
2102 10 310	– – – uscate	15
2102 10 390	– – – altele	15

2102 10 900	-- altele	0
2102 20	- drojdii inactive; alte microorganisme monocelulare moarte	15
2102 30 000	- prafuri de copt preparate	15"

poziția tarifară 2828 va avea următorul cuprins:

"2828	Hipocloriți; hipoclorit de calciu tehnic; cloriți; hipobromiți:	
2828 10 000	- hipoclorit de calciu comercial și alți hipocloriți de calciu altele	5,5
2828 90 000	- altele	0"

la poziția tarifară 2835 39 000 coloana 3, cifra "5,5" se înlocuiește cu cifra "0";

la poziția tarifară 2918 13 000 coloana 3, cifra "6,5" se înlocuiește cu cifra "0";

poziția tarifară 3802 va avea următorul cuprins:

"3802	Cărbune activ; materiale minerale naturale activate; negru de origine animală, inclusiv negru animal rezidual	0"

la poziția tarifară 3808 99 coloana 3, cifra "5" se înlocuiește cu cifra "0";

la poziția tarifară 3901 30 000 coloana 3, cifra "5" se înlocuiește cu cifra "0";

la poziția tarifară 3909 20 000 coloana 3, cifra "5" se înlocuiește cu cifra "0";

la poziția tarifară 4011 10 000 coloana 3, cifra "0" se înlocuiește cu cifra "5";

la poziția tarifară 4011 20 coloana 3, cifra "0" se înlocuiește cu cifra "10";

la poziția tarifară 4011 30 000 coloana 3, cifra "10" se înlocuiește cu cifra "0";

la poziția tarifară 4819 10 000 coloana 3, cifra "15" se înlocuiește cu cifra "11";

în note la anexă:

punctul 1 se completează în final cu textul ", cu excepția motoarelor de la poziția tarifară 8408 20 destinate motocultoarelor de la subpoziția 8701 10 pentru care taxa vamală constituie 0%";

punctele 7 și 8 se abrogă.

7. Nota la anexa nr.2 se completează cu punctele 8 și 9 cu următorul cuprins:

"8. Taxa pentru efectuarea procedurilor vamale nu se percepe la importul și/sau exportul valutei pe/de pe teritoriul Republicii Moldova, efectuate de către băncile comerciale.

9. Taxa pentru efectuarea procedurilor vamale nu se percepe la importul grupurilor electrogene pentru energia eoliană de la poziția tarifară ex.8502 31 000 cu capacitatea generatorului electric mai mare de 1 MW, în perioada de pînă la 31 decembrie 2015."

Art.VIII. – La articolul 46 din [Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997](#) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr.81, art.667), cu modificările ulterioare, alineatul (4) se abrogă.

Art.IX. – Articolul 4 din [Legea nr.1417-XIII din 17 decembrie 1997](#) pentru punerea în aplicare a titlului III al Codului fiscal (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

la alineatul (6), cuvintele "de prelucrare" se exclud, iar cuvintele "producerea mărfurilor pe teritoriul republicii" se înlocuiesc cu textul "obținerea integrală a mărfurilor pe teritoriul țării în sensul art.20 din [Legea nr.1380-XIII din 20 noiembrie 1997](#) cu privire la tariful vamal";

alineatele (8), (8¹), (9), (10), (11), (12) și (20¹) se abrogă;

la alineatul (18), după cuvintele "Se scutesc" se introduc cuvintele ", conform listei aprobate de Guvern,";

articolul se completează cu alineatul (20²) cu următorul cuprins:

"(20²) În perioada de pînă la 31 decembrie 2015 nu se aplică T.V.A. la importul grupurilor electrogene pentru energia eoliană de la poziția tarifară ex.8502 31 000 cu capacitatea generatorului

electric mai mare de 1 MW.”

Art.X. – La articolul 6 alineatul (2) din [Legea nr.285-XIV din 18 februarie 1999](#) cu privire la jocurile de noroc (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr.50–52, art.230), cu modificările ulterioare, după cuvintele “în domeniul jocurilor de noroc.” se introduce textul: “Aprobarea regulilor de desfășurare a jocurilor de noroc se face în parte pentru fiecare perioadă de valabilitate a licenței (atât la eliberarea, cât și la prelungirea ei).”

Art.XI. – La articolul 31 din Codul navigației maritime comerciale al Republicii Moldova, aprobat prin [Legea nr.599-XIV din 30 septembrie 1999](#) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.1–4, art.2), cu modificările ulterioare, alineatul (2) se abrogă.

Art.XII. – La articolul 4 alineatul (7¹) din [Legea nr.1054-XIV din 16 iunie 2000](#) pentru punerea în aplicare a titlului IV din Codul fiscal (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, după cuvintele “(pe pachetul de țigarete cu filtru)” se introduce textul “, cu excepția țigaretelor cu filtru din import introduse pe teritoriul vamal sub destinație vamală magazin duty-free,”.

Art.XIII. – Articolul 4 din [Legea nr.1056-XIV din 16 iunie 2000](#) pentru punerea în aplicare a titlului VI din Codul fiscal (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

la alineatul (2), cifra “2012” se înlocuiește cu cifra “2013”;

alineatul (3) se completează cu literele a¹) și c) cu următorul cuprins:

“a¹) bunurilor imobiliare cu destinație locativă (apartamente și case de locuit individuale, terenuri aferente acestor bunuri) din satele (comunele) municipiilor Chișinău și Bălți – începînd cu 1 ianuarie 2012;”

“c) terenurilor agricole cu construcții amplasate pe ele – începînd cu 1 ianuarie 2012.”

la alineatul (3¹), textul “lit.b)” se exclude;

alineatul (7):

la litera a), textul “nu mai tîrziu de ultima zi de lucru a anului fiscal în curs” se înlocuiește cu textul “nu mai tîrziu de 31 martie a anului următor anului fiscal de gestiune”;

la litera c), textul “nu mai tîrziu de ultima zi de lucru a anului fiscal în curs” se înlocuiește cu textul “nu mai tîrziu de 31 martie a anului următor anului fiscal de gestiune”;

alineatul (11) se abrogă.

Art.XIV. – La articolul 5 alineatul (2) litera i) din [Legea nr.1100-XIV din 30 iunie 2000](#) cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.98–99, art.293), cu modificările ulterioare, cifra “36” se înlocuiește cu cifra “75”, iar cifra “50” se înlocuiește cu cifra “100”.

Art.XV. – [Codul vamal al Republicii Moldova nr.1149-XIV din 20 iulie 2000](#) (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 1 ianuarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 1:

la punctul 1), după cuvintele “mijloace de transport” se introduc cuvintele “(care fac obiectul unei tranzacții economice externe)”;

punctul 2) va avea următorul cuprins:

“2) *mărfuri autohtone* – mărfuri:

a) obținute integral pe teritoriul vamal al Republicii Moldova în condițiile prevăzute la art.20 din [Legea cu privire la tariful vamal](#), care nu încorporează mărfurile importate din afara teritoriului vamal al Republicii Moldova. Mărfurile obținute din mărfurile plasate sub un regim vamal suspensiv nu se

consideră a avea caracter autohton;

b) importate din afara teritoriului vamal al Republicii Moldova, care au fost puse în liberă circulație;

c) obținute sau produse pe teritoriul vamal al Republicii Moldova fie din mărfuri menționate la lit.b), fie din mărfuri menționate la lit.a) și b);”

la punctul 4), după cuvintele “orice mijloc de transport” se introduc cuvintele “(care nu face obiectul unei tranzacții externe)”;

punctul 13) va avea următorul cuprins:

“13) *declarant* – orice persoană care are dreptul de a dispune de mărfuri și/sau de mijloace de transport, care întocmește declarația vamală în numele său sau în al cărei nume este întocmită declarația vamală;”

articolul se completează cu punctele 13¹) și 13²) cu următorul cuprins:

“13¹) *reprezentare directă* – raportul în care brokerul vamal acționează în numele și pe contul unei alte persoane;

13²) *reprezentare indirectă* – raportul în care brokerul vamal acționează în nume propriu, dar pe contul unei alte persoane;”

punctul 15) va avea următorul cuprins:

“15) *punere în liberă circulație* – acțiunea prin care organul vamal lasă necondiționat și fără restricții la dispoziția persoanei mărfurile și mijloacele de transport după vămuire;”

la punctul 16), după cuvintele “punerea în” se introduce cuvântul “liberă”;

la punctul 17), cuvântul “comerciale” și textul “orice regim vamal începe cu prezentarea către organele vamale a mărfurilor și mijloacelor de transport și se încheie prin acordarea liberului de vamă,” se exclud;

articolul se completează cu punctul 21¹) cu următorul cuprins:

“21¹) *control ulterior* – verificarea informațiilor din declarația vamală și din documentele însoțitoare, verificarea existenței și autenticității documentelor prevăzute pentru derularea unei destinații vamale sau regim vamal, examinarea contabilității și a tuturor documentelor sub orice formă, inclusiv computerizată, a mijloacelor de transport, a spațiilor de depozitare, a mărfurilor (în cazul în care acestea mai pot fi identificate);”

la punctul 32), după cuvântul “reexportul,” se introduce cuvântul “reimportul,”;

la punctul 43), cifra “, (5)” se exclude;

articolul se completează cu punctele 52) – 57) cu următorul cuprins:

“52) *fișă de evidență a plătitorului vamal* – fișa individuală a persoanei fizice sau juridice de reflectare a apariției, modificării, stingerii sau anulării obligației vamale aferente tranzacțiilor economice externe efectuate;

53) *citație de audit postvămuire* – înscris prin care persoana este invitată la organul vamal ca să depună documente sau să prezinte alte informații relevante pentru efectuarea auditului postvămuire;

54) *citație bancară* – cerere specifică, scrisă, prin care se solicită instituției financiare (sucursalei sau filialei acesteia) să prezinte informații despre persoana auditată ori pasibilă de audit postvămuire și despre operațiunile din conturile bancare ale persoanei respective;

55) *informație obligatorie privind originea mărfurilor* – informație privind originea mărfurilor, emisă de Serviciul Vamal, care este obligatorie pentru birourile (posturile) vamale;

56) *solicitant de informație obligatorie privind originea mărfurilor* – orice persoană care solicită în scris o informație obligatorie privind originea mărfurilor;

57) *titular al informației obligatorii privind originea mărfurilor* – persoană pe al cărei nume se eliberează informația obligatorie privind originea mărfurilor.”

2. La articolul 2 alineatul (1), cuvântul “promovarea” se înlocuiește cu cuvântul “implementarea”, iar cuvintele “, din alte activități de promovare a politicii vamale” se exclud.

3. Articolul 3 se abrogă.

4. Articolul 11:

la litera a), cuvântul “promovează” se înlocuiește cu cuvântul “implementează”;

la litera b), după cuvintele “legislației vamale” se introduc cuvintele “și fiscale”;

la litera o), cuvintele “, asigură pregătirea și reciclarea specialiștilor în domeniul vamal” se înlocuiesc cu cuvintele “în domeniu”;

la litera p), cuvintele “promovează o politică financiară și economică unică,” se exclud.

5. Articolul 20:

la alineatul (4), partea introductivă va avea următorul cuprins:

“(4) Introducerea și/sau plasarea sub regimurile vamale de import, de antrepozit vamal, de admitere temporară, sub destinația vamală zonă liberă:

– a mijloacelor de transport auto clasificate la poziția tarifară 8702 destinate transportării a mai mult de 20 de persoane și la pozițiile tarifare 8704 și 8705, precum și a motoarelor și a caroseriilor lor, cu termenul de exploatare de peste 10 ani;

– a tractoarelor clasificate la pozițiile tarifare 8701 10 000, 8701 20, 8701 30, 8701 90 500, 8701 90 900, precum și a motoarelor și a caroseriilor lor, cu termenul de exploatare de peste 12 ani;

– a tractoarelor clasificate la pozițiile tarifare 8701 90 110 – 8701 90 390, precum și a motoarelor și a caroseriilor lor, cu termenul de exploatare de peste 20 de ani;

– a mijloacelor de transport auto clasificate la poziția tarifară 8703 (cu excepția autovehiculelor de epocă), precum și a motoarelor și a caroseriilor lor, cu termenul de exploatare de peste 7 ani;

– a autovehiculelor concepute pentru transportul a maximum 20 de persoane clasificate la poziția 8702, precum și a motoarelor și a caroseriilor lor, cu termenul de exploatare de peste 7 ani

este interzisă, cu excepția cazurilor când acestea se introduc și se plasează sub regimul vamal de admitere temporară.”;

articolul se completează cu alineatele (8), (9) și (10) cu următorul cuprins:

“(8) Drept bază la calcularea termenului de exploatare a mijlocului de transport auto, a motorului și a caroseriei se ia anul de fabricație. Anul de fabricație se stabilește în baza datelor ce se conțin în certificatul de înmatriculare (pașaportul tehnic) și în codul VIN (numărul de identificare al vehiculului). În cazul necorespunderii datelor din documentele de înmatriculare cu cele din codul VIN, drept bază se iau datele uzinei producătoare a vehiculului. În cazul în care o persoană prezintă copii ale actelor de înmatriculare, eliberate anterior de țara exportatoare a vehiculului, și există suspiciuni privind anul de fabricație indicat în aceste copii, anul de fabricație se stabilește în baza datelor uzinei producătoare. Dacă, prin aceste metode, nu se stabilește anul de fabricație a vehiculului supus evidenței în Registrul de stat al transporturilor, se face mențiunea respectivă în sistemul informațional “Asycuda World”.

(9) Introducerea în țară și plasarea sub orice destinație vamală a anvelopelor din cauciuc uzate (subpoziția tarifară 4012 20), a deșeurilor, a resturilor și a bapurilor de cauciuc nedurificat, chiar transformate în pulbere sau granule (poziția tarifară 4004 00 000), a părților și a accesoriilor pentru autovehicule uzate este interzisă.

(10) Prin derogare de la prevederile alin.(9), se permite introducerea în regim de tranzit a mărfurilor menționate la alin.(9) cu condiția prezentării pentru lotul respectiv a notificării privind transportarea transfrontieră a deșeurilor, eliberată conform prevederilor normative în vigoare.”

6. La articolul 22, cuvintele “regimul vamal” se înlocuiesc cu cuvintele “destinația vamală”.

7. Articolul 24 va avea următorul cuprins:

“Articolul 24. Alegerea și renunțarea la destinația vamală

Persoana are dreptul să aleagă oricând destinația vamală, precum și regimul vamal din cele prevăzute la art.23, sau să renunțe la ea/el (în schimbul altei destinații vamale/altui regim vamal), indiferent de cantitatea, felul, originea și destinația mărfurilor și mijloacelor de transport, dacă aceste acțiuni nu contravin prezentului cod și altor acte normative.”

8. Articolul 28 se abrogă.

9. La articolul 29:

alineatul (6) se completează în final cu textul: “În acest caz, organul vamal prezintă organelor controlului de stat responsabile de aplicarea măsurilor de politică economică informația despre mărfurile al căror regim vamal se încheie din oficiu.”

articolul se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:

“(7) Titularul regimului vamal suspensiv nu este responsabil de încheierea acestui regim în cazul

mărfurilor și mijloacelor de transport distruse în urma acțiunii unei forțe majore, confirmate în modul stabilit.”

10. La articolul 30 alineatul (6), cuvintele “(supuse accizelor)” se înlocuiesc cu textul “(subpozițiile tarifare 2707 10 100, 2707 20 100, 2707 30 100, 2707 50, 2709 00 100, 2710 11 110 – 2710 19 290, 2710 19 310 – 2710 19 490, 2901 10 000, 2901 24 100, 2901 29 000, 2902 11 000, 2902 19, ex.2902 20 000, 2902 30 000, 2902 44 000, 2902 90 900, 2905 11 000 – 2905 13 000, 2905 14, 2905 16, ex.2905 19 000, 2909, 3814 00 900, 3817 00 500, 3817 00 800)”.

11. La articolul 33 alineatul (1) litera a), cuvintele “în totalitate” se înlocuiesc cu cuvântul “integral”.

12. Articolul 35 va avea următorul cuprins:

“**Articolul 35.** Punerea în liberă circulație a mărfurilor cu acordarea de facilități fiscale și vamale

În cazul în care mărfurile sînt puse în liberă circulație cu acordarea de facilități fiscale și vamale pe motivul destinației lor finale, acestea rămîn sub supraveghere vamală. Supravegherea vamală conform condițiilor prevăzute pentru acordarea unor astfel de facilități fiscale și vamale încetează a mai fi aplicată, cu condiția achitării drepturilor de import datorate, în cazul în care mărfurile sînt exportate, distruse sau utilizate în alte scopuri decît cele prevăzute de legislație pentru aplicarea facilităților fiscale și vamale.”

13. Articolul 37:

la alineatul (1), cuvintele “persoanei interesate” se înlocuiesc cu cuvintele “persoanei care anterior a efectuat exportul”;

articolul se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

“(1¹) Scutirea de drepturi de import specificată la alin.(1) se acordă în cazul în care mărfurile date sînt reintroduse pe teritoriul vamal în aceeași stare în care acestea se aflau la data înregistrării declarației vamale de export, cu excepția uzurii normale, a pierderilor naturale aferente transportării și păstrării în condiții bune.”

alineatul (2) se completează în final cu textul: “Dacă la realizarea exportului drepturile de import pentru marfa respectivă au fost restituite, scutirea de aceste drepturi nu se acordă.”

14. Articolul 41 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

“(4) Titularul regimului vamal suspensiv nu este responsabil de încheierea acestui regim în cazul mărfurilor și mijloacelor de transport distruse în urma acțiunii unei forțe majore, confirmate în modul stabilit.”

15. Codul se completează cu articolul 41¹ cu următorul cuprins:

“**Articolul 41¹.** Exportul temporar al mijloacelor de transport

(1) Mijloacele de transport înmatriculate în Republica Moldova pot fi exportate temporar în cazul în care urmează a fi reintroduse în țară fără a suferi vreo modificare, cu excepția uzurii lor normale.

(2) Exportul temporar al mijloacelor de transport utilizate la transportarea mărfurilor provenite din tranzacțiile economice externe se autorizează de către organul vamal fără obligația depunerii unei declarații vamale sau perfectarea altor formalități vamale.

(3) Prin derogare de la alin.(2), în cazul în care legislația națională sau internațională solicită efectuarea unui control asupra circulației mijloacelor de transport înmatriculate în țară, organele vamale pot condiționa exportul temporar al mijlocului de transport de depunerea declarației vamale respective, cu evidența operațiunii.

(4) La reimportul mijloacelor de transport exportate temporar, cu excepția mijloacelor de transport aflate la evidența temporară a organului vamal stabilită la alin.(3), declarația de reimport nu se depune.”

16. La articolul 45:

alineatul unic devine alineatul (1);

articolul se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

“(2) Încheierea procedurii de tranzit de către agenții economici autorizați poate fi efectuată cu derogare de la prevederile alin.(1), conform procedurii stabilite de Serviciul Vamal.”

17. Codul se completează cu articolul 73¹ cu următorul cuprins:

“**Articolul 73¹.** Respectarea legislației internaționale

În cazul utilizării procedurilor de admitere temporară în conformitate cu acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte, organul vamal le acceptă fără a emite documente interne.”

18. La articolul 94 alineatul (4), după cuvintele “specificate la” se introduce textul “art.95¹ alin.(1¹) și”.

19. Articolul 95¹ se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

“(1¹) Magazinul duty-free poate fi amplasat înainte de punctul de control al pașapoartelor, în zona intrării pe teritoriul Republicii Moldova. Magazinul duty-free poate crea condiții pentru plasarea mărfurilor cumpărate de către pasageri la depozit, în vamă, pînă la reîntoarcerea în țara de unde a plecat/sosit pasagerul ori pînă la plecarea în țara de destinație. Magazinul duty-free trebuie să fie amenajat cu spații necesare depozitării mărfurilor cumpărate de pasageri, în corespundere cu cerințele alin.(2).”

20. Codul se completează cu secțiunea a 15¹ cu următorul cuprins:

“Secțiunea a 15¹

Reimportul

Articolul 99¹. Dispoziții generale

(1) Reimportul este destinația vamală care constă în reintroducerea, fără perceperea drepturilor de import, cu excepția taxei pentru proceduri vamale, și fără aplicarea măsurilor de politică economică, a mărfurilor și a mijloacelor de transport scoase anterior temporar în afara teritoriului vamal în conformitate cu prezentul cod și cu alte acte normative.

(2) Pot fi reimportate mărfurile autohtone și produsele compensatoare rezultate din perfecționarea pasivă.

(3) Declarația de reimport se depune și pentru mărfurile autohtone, introduse temporar în zona liberă, ce se reintroduc și se pun în liberă circulație pe teritoriul țării.

Articolul 99². Reimportul mijloacelor de transport

Reimportul mijloacelor de transport se efectuează fără perfectarea actelor vamale, cu excepția cazului în care exportul temporar al acestora a fost perfectat printr-o declarație vamală corespunzătoare.”

21. La articolul 117, literele f) și g) se abrogă.

22. Articolul 125 se completează cu alineatul (1) cu următorul cuprins:

“(1) Achitarea drepturilor de import și de export se efectuează în monedă națională. Plata se efectuează prin virament și/sau în numerar, inclusiv prin intermediul cardurilor bancare, și se transferă la conturile trezoreriale de încasări ale bugetului de stat. Plata prin virament și/sau în numerar se efectuează prin intermediul instituțiilor financiare (sucursale sau filiale ale acestora), dacă legislația nu prevede altfel.

Sumele încasate în numerar de către instituția financiară (sucursala sau filiala acesteia), selectată prin concurs de Serviciul Vamal, se transferă la buget nu mai târziu de ziua operațională următoare zilei în care au fost încasate.”

23. Codul se completează cu articolele 125¹ și 125² cu următorul cuprins:

“Articolul 125¹. Modul de asigurare a evidenței obligațiilor vamale

(1) Organele vamale asigură evidența drepturilor de import și de export, a penalităților și a amenzilor aplicate pentru contravențiile vamale a căror administrare și/sau evidență sînt atribuite, în corespundere cu legislația în vigoare, organelor vamale.

(2) Evidența obligației vamale se asigură prin înscrierea în fișa personală de evidență a plătitorului vamal a datelor privind apariția, modificarea și stingerea acesteia.

(3) Sumele obligațiilor vamale se înscriu în sistemul de evidență în monedă națională.

(4) Evidența obligațiilor vamale se ține în format electronic, cu prelucrarea automatizată a informației din sistemul informațional integrat vamal.

(5) Organizarea evidenței obligațiilor vamale se bazează pe următoarele:

a) deschiderea fișei personale de evidență a plătitorului vamal, corespunzătoare codului fiscal, la înregistrarea acestuia, în baza setului de documente de constituire, ca participant la activitatea economică externă;

b) reflectarea în fișa personală de evidență a plătitorului vamal a apariției, modificării și stingerii obligațiilor vamale pe perioada unui an bugetar;

c) efectuarea în regim on-line în sistemul informațional de evidență a înscrierilor privind apariția, modificarea sau stingerea obligației vamale, în temeiul documentelor justificative;

d) efectuarea înscrierilor în fișa personală de evidență a plătitorului vamal în ordine cronologică, potrivit datelor de efectuare a operațiunilor privind apariția, modificarea și stingerea obligației vamale;

e) înregistrarea și reflectarea zilnică în fișa personală de evidență a plătitorului vamal a achitării prin virament în avans a drepturilor de import și de export, efectuate în baza informației recepționate de la Trezoreria de Stat;

f) înregistrarea și reflectarea în regim on-line în fișa personală de evidență a plătitorului vamal a achitării în numerar a drepturilor de import și de export, efectuate de către colaboratorul vamal responsabil de perfectarea documentului administrativ unic vamal, în baza ordinului de încasare a numerarului, pe care este aplicată mențiunea respectivă a reprezentanței bancare;

g) verificarea zilnică și lunară, conform situației de la data de întîi a lunii imediat următoare lunii de gestiune, a încasărilor drepturilor de import și de export între organele vamale și Serviciul Vamal și, respectiv, Trezoreria Centrală;

h) asigurarea stingerii obligațiilor vamale prin compensare, inclusiv restituirea mijloacelor bănești la conturile bancare ale plătitorului vamal, în modul stabilit de legislația în vigoare;

i) perfectarea de către organele vamale și Serviciul Vamal a rapoartelor privind sumele calculate și încasate ale drepturilor de import și de export;

j) întocmirea, la solicitarea plătitorului vamal, a actului de verificare privind sumele calculate și achitate ale drepturilor de import și de export și situația decontărilor la buget;

k) eliberarea certificatelor privind lipsa sau existența datoriilor la bugetul de stat, compartimentul plăți vamale.

Articolul 125². Modul de ținere și actualizare a fișelor personale de evidență ale plătitorilor vamali

(1) Apariția obligației vamale este reflectată cumulativ, în creștere, în temeiul sumelor indicate în documentele menționate la alin.(2), cu înscrierea în compartimentul Debit – “calculat” din fișa personală de evidență a plătitorului vamal.

(2) Fișa personală de evidență a plătitorului vamal se actualizează prin efectuarea înscrierilor privind apariția, modificarea și/sau stingerea obligațiilor vamale în temeiul următoarelor documente:

a) declarația vamală detaliată;

b) formularul tipizat TV-14 – chitanța de percepere a drepturilor de import și de export;

c) decizia de regularizare;

d) decizia organului vamal privind aplicarea amenzii pe cazul de contravenție vamală;

e) formularul nr.PV-1 – calculul procedurilor vamale.

(3) Calculul obligației vamale în fișa personală de evidență a plătitorului vamal se efectuează cu data emiterii (validării) documentului de calcul.

(4) Înscrierile în fișa personală de evidență a plătitorului vamal privind stingerea obligațiilor vamale reflectate în compartimentul Credit – “încasat” se efectuează:

a) în cazul stingerii prin plată – în temeiul documentelor de plată trezoreriale reflectate în sistemul de evidență al Serviciului Vamal, conform modului stabilit de Ministerul Finanțelor, privind schimbul de informații prezentate în format electronic despre încasările veniturilor bugetare;

b) în cazul anulării – în temeiul deciziei de regularizare;

c) în cazul stingerii prin prescripție – în temeiul actelor vamale elaborate de Serviciul Vamal în scopul reflectării în sistemul de evidență a deciziei privind stingerea obligației vamale și/sau a sumelor plătite în plus al căror termen de prescripție a expirat;

d) în cazul stingerii prin compensare cu executare de casă – în temeiul documentelor de plată trezoreriale reflectate în sistemul de evidență al Serviciului Vamal, conform modului stabilit de Ministerul Finanțelor;

e) în cazul executării silite – în temeiul documentelor de plată trezoreriale reflectate în sistemul de evidență al Serviciului Vamal, conform modului stabilit de Ministerul Finanțelor.

(5) Corectarea erorilor comise de către organele vamale la reflectarea în sistemul de evidență a

aparitiiei, modificării și stingerii obligației vamale se efectuează de către organele vamale de sine stătător, fără implicarea plătitorului vamal.

(6) La finele anului bugetar, Serviciul Vamal efectuează transferul soldurilor supraplăților și obligațiilor vamale nestinse în fișele personale de evidență ale plătitorilor vamali pentru anul bugetar următor.

(7) Serviciul Vamal suspendă exercitarea dreptului de efectuare a operațiunilor vamale ale plătitorului vamal pentru a asigura:

a) stingerea obligației vamale;

b) executarea încheierilor instanțelor judecătorești privind intentarea procedurii de insolvabilitate.”

24. Articolul 126 se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

“(5) Înscrisurile în fișele de evidență ale plătitorilor vamali privind eșalonarea termenului de stingere a obligațiilor vamale se efectuează în temeiul contractelor de eșalonare a obligației vamale încheiate cu organele vamale.”

25. Articolul 127:

la alineatul (6), cuvintele “actului constatator întocmit” se înlocuiesc cu cuvintele “deciziei de regularizare întocmite”;

la alineatul (7), cuvintele “actul constatator” se înlocuiesc cu cuvintele “decizia de regularizare”.

26. Articolul 127¹³ va avea următorul cuprins:

“**Articolul 127¹³**. Decizia de regularizare

(1) Decizia de regularizare reprezintă un document de o formă stabilită de Serviciul Vamal, întocmit de organele vamale, care servește drept dovadă a apariției obligației vamale și a măsurilor de politică economică și care este obligatoriu din momentul aprobării de către conducerea organului vamal.

(2) Titularul obligației vamale semnează decizia de regularizare chiar și în caz de dezacord. Decizia de regularizare poate fi atacată, în caz de dezacord, în conformitate cu prevederile prezentului cod.”

27. La articolul 128, alineatul (3) se completează în final cu textul: “Modul și procedura de stingere prin compensare se stabilesc de Ministerul Finanțelor.”

28. Codul se completează cu articolele 128¹–128⁴ cu următorul cuprins:

“**Articolul 128¹**. Modul de stingere a obligației vamale prin achitare

(1) Stingerea obligației vamale prin achitare se efectuează în conformitate cu modalitatea stabilită de Ministerul Finanțelor pentru anul bugetar corespunzător.

(2) Reflectarea informației privind data stingerii obligației vamale achitate în virament se face cu data la care sumele au fost înscrise la buget, în contul drepturilor de import și de export achitate în avans.

(3) Se consideră dată a stingerii obligației vamale achitate în numerar sau prin intermediul cardurilor bancare data la care sumele au fost depuse la reprezentanțele bancare deservente ale birourilor (posturilor) vamale.

Articolul 128². Modul de stingere a obligației vamale prin anulare

(1) Stingerea obligației vamale prin anulare se efectuează în cazurile reglementate la art.128, în temeiul deciziei de regularizare, prin stornarea sumelor calculate.

(2) Taxa pentru efectuarea procedurilor vamale, în cazul anulării obligației vamale ca rezultat al anulării actului administrativ unic, nu se restituie.

(3) Reflectarea informației privind data stingerii obligației vamale prin anulare se face cu data emiterii actului de anulare sau cu data intrării în vigoare a actului legislativ privind anularea obligației vamale.

Articolul 128³. Modul de stingere a obligației vamale prin prescripție

(1) Stingerea obligației vamale al cărei termen de prescripție este expirat se efectuează în conformitate cu prevederile prezentului cod prin emiterea deciziei privind stingerea obligației vamale prin prescripție în modul stabilit de Guvern.

(2) Reflectarea informației privind data stingerii obligației vamale prin prescripție se face cu data la care s-a aprobat decizia privind stingerea obligației vamale prin prescripție.

Articolul 128⁴. Reflectarea în fișa personală de evidență a informației privind apariția, stingerea sau anularea sumelor amenzilor aplicate de organele vamale pentru cazurile de contravenție vamală

(1) Organele vamale recurg la executarea deciziei privind aplicarea de sancțiuni pentru contravenție vamală după expirarea termenului de atac sau la data emiterii de către instanța de judecată a hotărârii definitive.

(2) Reflectarea în fișa personală de evidență a plătitorului vamal a sumei amenzii aplicate pentru cazul de contravenție vamală se efectuează cu data primei zile după expirarea termenului de atac (dacă decizia nu a fost atacată în instanța de judecată) sau după primirea spre executare a hotărârii definitive privind aplicarea amenzii pentru încălcarea regulilor vamale.”

29. Articolul 129 se completează cu alineatele (2¹)–(2⁵) cu următorul cuprins:

“(2¹) Calcularea majorării de întârziere (penalității) și reflectarea acesteia în fișa de evidență a plătitorului vamal se efectuează lunar.

(2²) Pentru sumele obligației vamale stabilite în procesul auditului postvămuire sau în urma recalculării drepturilor de import și de export, majorarea de întârziere se calculează pentru perioada de când sumele obligațiilor vamale respective urmau să fie achitate și pînă la data stingerii acestora. Înscrisura în fișa de evidență a plătitorului vamal a majorării de întârziere calculate în procesul controlului ulterior sau ca rezultat al recalculării drepturilor de import și de export se efectuează în baza deciziei de regularizare.

(2³) Majorarea de întârziere se calculează separat, pentru fiecare tip de impozit sau taxă, în mărimea stabilită de [Codul fiscal](#).

(2⁴) În cazul în care plătitorul vamal are mijloace bănești disponibile în contul personal de evidență, majorarea de întârziere nu se va calcula în limitele sumelor de supraplată la buget.

(2⁵) Anularea obligației vamale atrage anularea penalității aferente acesteia.”

30. La articolul 130, alineatul (1) se completează în final cu textul: “Modul și procedura de restituire a drepturilor de import se stabilesc de Ministerul Finanțelor.”

31. Articolul 137 va avea următorul cuprins:

“Articolul 137. Începutul vămuirii

Vămuirea începe în momentul în care:

- a) mărfurile și mijloacele de transport sînt prezentate organului vamal abilitat;
- b) declarația vamală este depusă (pe suport de hîrtie sau în format electronic) în modul stabilit, respectînd procedura efectuării operațiunilor prealabile prevăzute de actele normative în vigoare.”

32. Codul se completează cu articolul 137¹ cu următorul cuprins:

“Articolul 137¹. Efectele juridice ale operațiunii de vămuire

(1) Ca rezultat al finalizării operațiunilor de vămuire cu mărfuri și mijloace de transport, organul vamal validează declarația vamală depusă, iar mărfurile și mijloacele de transport se consideră plasate sub destinația vamală solicitată.

(2) Dacă, în procesul controlului vamal, organul vamal constată imposibilitatea validării declarației vamale, acest fapt se consemnează în modul stabilit de Serviciul Vamal și se aduce la cunoștință titularului de mărfuri sau de mijloace de transport. Persoana responsabilă de mărfurile sau de mijloacele de transport supuse vămuirii este obligată să depună, cel tîrziu a doua zi lucrătoare imediat următoare zilei în care a primit refuzul în validare, o altă declarație vamală, înlăturînd neajunsurile depistate, sau să plaseze mărfurile și mijloacele de transport sub o altă destinație vamală.

(3) Dacă, pînă la expirarea termenului menționat la alin.(2), titularul mărfurilor și mijloacelor de transport nu a soluționat destinația acestora, organul vamal atrage titularul la răspundere contravențională și fixează un termen nou de vămuire a mărfurilor.”

33. Articolul 140 se abrogă.

34. În denumirea articolului 157 și la alineatele (1) și (2), cuvintele “sau de export” se exclud.

35. La articolul 158, alineatul (2) se completează în final cu textul: “Depozitarea provizorie se

încheie odată cu depunerea declarației vamale de plasare sub destinație vamală a întregii cantități de mărfuri depozitate sau, în cazul scoaterii mărfurilor în mai multe loturi, a ultimei cantități.”

36. Articolul 162:

la alineatul (1), cuvintele “în numele și pentru terțe persoane” se înlocuiesc cu cuvintele “pe principiile reprezentării directe sau indirecte”;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

“(3) Raporturile dintre brokerul vamal și persoana pe care o reprezintă se stabilesc în baza unui contract, încheiat cu respectarea cerințelor legislației în vigoare, care urmează să prevadă, în mod obligatoriu, tipul de reprezentare. Contractul menționat se prezintă organelor vamale la cererea acestora și justifică împuternicirile brokerului vamal de a reprezenta declarantul.”

37. La articolul 163:

alineatul (2):

litera a) se abrogă;

alineatul se completează cu litera b¹) și b²) cu următorul cuprins:

“b¹) să dispună de echipamente informaționale și de comunicație adecvate utilizării sistemului informațional vamal;

b²) să nu săvârșească încălcări sistematice ale reglementărilor vamale și/sau fiscale care nu aduc prejudiciu bugetului de stat;”

la litera c), cuvântul “opt” se înlocuiește cu cuvântul “două”;

articolul se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

“(3) Licența se retrage și în următoarele cazuri:

a) neconformarea, în termenele stabilite, la noile cerințe de activitate stabilite de legislația în vigoare;

b) încălcarea sistematică a legislației vamale și fiscale;

c) divulgarea datelor ce constituie secret de stat, secret comercial, bancar sau alt secret protejat de lege, constatată prin decizia organelor competente;

d) recunoașterea printr-o hotărâre judecătorească definitivă a insolvenței brokerului vamal sau declararea de către acesta a insolvenței;

e) împiedicarea, de către persoanele cu funcții de răspundere angajați ai brokerului vamal, organelor vamale sau Camerei de Licențiere de a efectua controlul.”

38. Articolul 164:

la alineatul (1), cuvintele “, în numele și pentru terțe persoane,” se exclud;

alineatul (3) se completează în final cu textul: “Brokerul vamal răspunde în fața organelor vamale pentru acțiunile proprii și, în funcție de tipul reprezentării, pentru acțiunile persoanei pe care o reprezintă.”

articolul se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

“(5) Brokerul vamal nu este responsabil pentru:

a) nerespectarea condițiilor destinației vamale alese de către persoana care trece mărfuri și/sau mijloace de transport;

b) nerespectarea regulilor de marcare a mărfurilor cu timbru de acciz;

c) efectuarea operațiunilor valutare legate de trecerea mărfurilor și/sau mijloacelor de transport peste frontiera vamală a Republicii Moldova;

d) alte acțiuni care nu pot fi puse în culpa lui.”

39. Codul se completează cu articolele 164¹ și 164² cu următorul cuprins:

“**Articolul 164¹**. Drepturile brokerului vamal

Brokerul vamal are următoarele drepturi:

a) să asiste la examinarea mărfurilor și/sau mijloacelor de transport declarate de el;

b) să înainteze demersuri la organele vamale privind efectuarea perfectării actelor vamale în afara orelor de program sau în alte locuri decât zonele de control vamal;

c) să asigure, cu permisiunea și în prezența colaboratorului vamal, pînă la depunerea declarației vamale, transportarea, operațiunea de determinare a cantității mărfurilor, încărcarea, descărcarea,

transbordarea mărfurilor, operațiunile de ambalare a mărfurilor, precum și deschiderea încăperilor și spațiilor unde se pot afla asemenea mărfuri și/sau mijloace de transport;

d) să asiste la cercetarea/expertiza mărfurilor și/sau mijloacelor de transport, precum și să ia cunoștință de rezultatele cercetării;

e) să ceară, conform normelor în vigoare, restituirea drepturilor de import și de export plătite în plus;

f) să facă demersuri la organele vamale privind efectuarea corectării valorii în vamă a mărfurilor și/sau mijloacelor de transport declarate.

Articolul 164². Obligațiile brokerului vamal

În cadrul procedurii de vămuire a mărfurilor și/sau mijloacelor de transport, brokerul vamal are următoarele obligații:

a) să declare mărfurile și/sau mijloacele de transport conform procedurii stabilite de legislația vamală;

b) să asigure completarea corectă a documentelor vamale în conformitate cu legislația vamală și a celor stabilite prin legislația în alte domenii;

c) să prezinte, la cererea colaboratorului vamal, documente sau alte date suplimentare necesare pentru vămuire;

d) să asigure depunerea declarației vamale și a altor acte stabilite prin legislația în alte domenii la biroul vamal competent, prin utilizarea sistemului informatic vamal;

e) să verifice autenticitatea documentelor și a datelor primite de la persoana pe care o reprezintă, în dependență de tipul de reprezentare;

f) să prezinte, la cererea colaboratorului vamal, mărfurile și/sau mijloacele de transport supuse declarării și/sau controlului vamal;

g) să asiste, la cererea organului vamal, la vămuirea mărfurilor și/sau mijloacelor de transport;

h) să determine, conform legislației, valoarea în vamă a mărfurilor și/sau mijloacelor de transport declarate;

i) să răspundă solidar cu plătitorul vamal de achitarea drepturilor de import în termenele prevăzute de legislație și să achite cuantumul drepturilor de import convenite bugetului de stat, în cazul în care această plată nu a fost efectuată de către titularul operațiunii;

j) să garanteze achitarea drepturilor de import în cazul depozitării provizorii a mărfurilor și/sau mijloacelor de transport la depozitul său provizoriu, precum și în cazurile stipulate în contractul încheiat cu persoana pe care o reprezintă;

k) să organizeze și să țină evidența operațiunilor derulate, a mărfurilor și/sau mijloacelor de transport depozitate provizoriu în depozitele pe care le deține;

l) să respecte confidențialitatea informațiilor și a datelor obținute care constituie secret de stat, secret comercial, bancar sau alt secret protejat de lege, care nu sînt destinate publicității;

m) să elibereze persoanelor pe care le reprezintă documente justificative, în conformitate cu legislația în vigoare, care să confirme prestarea serviciilor;

n) să respecte condițiile de folosire și dispunere a mărfurilor și/sau mijloacelor de transport în privința cărora vămuirea nu este finisată, pînă la punerea în liberă circulație sau eliberarea condiționată a mărfurilor și/sau mijloacelor de transport în conformitate cu destinația vamală aleasă;

o) să preleveze, cu permisiunea organului vamal, din cont propriu și pînă la depunerea declarației vamale, probe și mostre de mărfuri pentru efectuarea cercetării (expertizei) ori să asigure efectuarea acestei cercetări (expertize) în conformitate cu legislația vamală;

p) să păstreze toate documentele referitoare la operațiunile efectuate în termenul stabilit de legislație;

q) să prezinte organelor vamale, la solicitarea acestora, orice informație privind operațiunile vamale derulate;

r) să furnizeze organelor vamale informația deținută cu privire la orice încălcare a prevederilor vamale și fiscale.”

40. Articolul 166 se abrogă.

41. Articolul 167 va avea următorul cuprins:

“Articolul 167. Taxa de licență pentru activitatea de broker vamal

Taxa de eliberare/prelungire/reperfectare a licenței pentru activitatea de broker vamal și taxa pentru eliberarea copiei de pe aceasta sînt stabilite de [Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător.](#)”

42. Articolul 168:

denumirea articolului va avea următorul cuprins:

“Articolul 168. Asigurarea confidențialității informației primite de către brokerul vamal de la persoanele pe care le reprezintă”;

la alineatul (1), cuvintele “și specialiștii săi o primesc” se înlocuiesc cu cuvintele “o primește”;

la alineatul (2), cuvintele “și de specialiștii lui” se exclud.

43. Articolul 175:

la alineatul (1), textul “alcoolului etilic nedenaturat (poziția tarifară 2207), țigărilor de foi (subpoziția tarifară 2402 10), trabucurilor și țigărilor din tutun (subpoziția tarifară 2402 20)” se înlocuiește cu textul “celor menționate la alin.(4)”;

la alineatul (4), cifrele “2207, 2710 11 410 – 2710 11 590 și 2710 19 310 – 2710 19 490” se înlocuiesc cu cifrele “2207, 2402 10 000, 2402 20, 2707 10 100, 2707 20 100, 2707 30 100, 2707 50, 2709 00 100, 2710 11 110 – 2710 19 290, 2710 19 310 – 2710 19 490, 2901 10 000, 2901 24 100, 2901 29 000, 2902 11 000, 2902 19, ex.2902 20 000, 2902 30 000, 2902 44 000, 2902 90 900, 2905 11 000 – 2905 13 000, 2905 14, 2905 16, ex.2905 19 000, 2909, 3814 00 900, 3817 00 500, 3817 00 800”.

44. Articolul 176 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

“(4) Responsabil pentru depunerea declarației vamale în termenul stabilit este titularul mărfurilor sau mijloacelor de transport supuse declarării ori, în lipsa acestuia, transportatorul lor.”

45. Articolul 177 se abrogă.

46. Articolul 184¹ va avea următorul cuprins:

“Articolul 184¹. Declararea prin acțiune a mijloacelor de transport introduse pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice

(1) Prin derogare de la prevederile art.20, persoanele fizice rezidente și cele nerezidente au dreptul de a introduce pe teritoriul vamal al Republicii Moldova, fără achitarea drepturilor de import, în scopuri personale, mijloace de transport clasificate la pozițiile tarifare 8702, 8703, 8711 și remorcile atașate la acestea (poziția tarifară 8716), indiferent de termenul lor de exploatare, doar în cazul în care vor fi declarate prin acțiune și plasate pe un termen de pînă la 180 de zile pe parcursul unui an calendaristic, cu respectarea următoarelor condiții:

a) mijloacele de transport să se afle la evidență permanentă în alte state;

b) mijloacele de transport ale persoanelor fizice rezidente să fie deținute în proprietate sau cu drept de folosință, fapt confirmat prin actele respective; persoanele fizice nerezidente să fie proprietari ai mijloacelor de transport și să locuiască temporar în Republica Moldova, acestea fiind confirmate prin actele respective;

c) mijloacele de transport să fie scoase de pe teritoriul vamal pînă la expirarea termenului acordat, conform prevederilor prezentului articol;

d) mijloacele de transport să nu fie folosite pentru prestarea serviciilor de transport al mărfurilor și al pasagerilor;

e) în cazul în care persoanelor fizice nerezidente li se acordă un alt regim de ședere pe teritoriul Republicii Moldova, documentele confirmative să fie prezentate organului vamal în vederea prelungirii termenului de aflare a mijlocului de transport declarat prin acțiune, informația respectivă fiind inclusă în Registrul de stat al transporturilor.

(2) Nerespectarea condițiilor stabilite la alin.(1) lit.a)–d) se sancționează conform legislației în vigoare.

(3) Persoanele fizice rezidente și cele nerezidente care nu au scos, în termenul stabilit de prezentul articol, de pe teritoriul vamal mijloacele de transport declarate prin acțiune nu au dreptul să introducă pe

teritoriul Republicii Moldova alte mijloace de transport în condițiile alin.(1).”

47. La articolul 185, alineatul (1) se completează cu litera f¹) cu următorul cuprins:

“f¹) auditul postvămuire;”.

48. La articolul 187 alineatul (5), cifra “4” se înlocuiește cu cifra “6”.

49. Articolul 188 se abrogă.

50. La articolul 189¹, alineatul (3) se completează în final cu textul: “Unitățile de transport de serviciu utilizate de echipele mobile sînt echipate cu dispozitive speciale de avertizare luminoasă și sonoră și au inscripționat vizibil “VAMA/CUSTOMS”.

51. La articolul 189³:

alineatul unic devine alineatul (1);

alineatul (1) se completează cu litera g) cu următorul cuprins:

“g) să efectueze controlul clădirilor, depozitelor, terenurilor, sediilor și altor obiective unde sînt sau ar putea fi mărfuri supuse controlului vamal.”

articolul se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

“(2) Pe întreg teritoriul vamal, mijloacele de transport aflate în tranzit pot fi însoțite de echipele mobile între două birouri vamale, în cazul în care marfa prezintă grad sporit de risc.”

52. La articolul 197 alineatul (4), după cuvintele “punerii în” se introduce cuvîntul “liberă”.

53. La articolul 198, după cuvintele “au fost puse în” se introduce cuvîntul “liberă”.

54. La articolul 199 alineatul (1), cifra “10” se înlocuiește cu cifra “5”.

55. La articolul 200, cifra “140” se înlocuiește cu textul “secțiunii a 29²”.

56. Codul se completează cu secțiunile 29¹ și 29² cu următorul cuprins:

“Secțiunea a 29¹

Auditul postvămuire

Articolul 202¹. Auditul postvămuire

(1) Auditul postvămuire este o formă de control vamal, care are drept scop verificarea respectării legislației în vigoare de către persoanele stabilite în Republica Moldova la momentul trecerii mărfurilor peste frontiera vamală a Republicii Moldova și plasării acestora sub o destinație vamală. Auditului postvămuire poate fi supusă orice persoană care are tangențe cu activitatea supusă auditului.

(2) Auditul postvămuire este efectuat de organele vamale conform competențelor teritoriale.

(3) Pentru exercitarea auditului postvămuire, organele vamale efectuează controlul ulterior al declarațiilor vamale, verifică mărfurile (în cazul în care acestea mai pot fi identificate), informațiile, datele, documentele sub orice formă necesare.

(4) În procesul auditului postvămuire, organul vamal este obligat să identifice și să examineze imparțial toate faptele și circumstanțele ce au tangență cu scopul auditului postvămuire.

(5) Auditul postvămuire poate fi efectuat atît la sediul, cît și în încăperile titularului mărfurilor sau ale reprezentantului său, ale oricărei persoane legate direct sau indirect de aceste operațiuni ori ale oricărei persoane care dispune de documentele respective, cu excepția celor utilizate exclusiv în scop de domiciliu și reședință, sau la sediul organelor vamale.

(6) În cadrul auditului postvămuire poate fi examinat întregul sistem structural-organizatoric intern al persoanelor auditate.

(7) În cazul în care în procesul desfășurării auditului postvămuire este necesară stabilirea anumitor fapte și circumstanțe în baza documentelor sau mărfurilor care se află în posesia altei persoane cu care persoana auditată are sau a avut relații economice și/sau financiare, organul vamal este în drept, cu emiterea unui nou ordin de control, să desfășoare o verificare prin contrapunere.

(8) În cazul depistării unor erori și/sau divergențe între informațiile din declarațiile vamale și cele din documentele verificate, organul vamal întreprinde măsurile prevăzute de prezentul cod.

(9) În procesul efectuării auditului postvămuire, organele vamale pot utiliza bazele de date automatizate și sistemele electronice de analiză a riscurilor.

(10) Auditul postvămuire este bazat pe analiza riscurilor care utilizează metode informaționale de prelucrare a datelor și de elaborare a măsurilor de identificare a riscurilor, folosind anumite criterii stabilite de organele vamale sau criterii stabilite la nivel internațional. Pentru a pune în aplicare

gestionarea riscurilor, organele vamale pot utiliza sisteme electronice adecvate.

Articolul 202². Efectuarea auditului postvămuire

(1) Auditul postvămuire se efectuează în baza unui ordin de control emis de către directorul general al Serviciului Vamal, de șeful biroului vamal sau de persoanele împuternicite de aceștia.

(2) Ordinul de efectuare a auditului postvămuire este emis în forma stabilită de Serviciul Vamal.

(3) Efectuarea auditului postvămuire se aduce la cunoștință persoanei auditate cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de inițierea controlului, cu excepția controlului inopinat.

(4) Perioada de desfășurare a auditului postvămuire nu trebuie să depășească 2 luni de la data inițierii auditului postvămuire. În cazuri întemeiate și justificate documentar, persoanele menționate la alin.(1) pot decide prelungirea perioadei de desfășurare a auditului postvămuire, dar nu mai mult de 6 luni.

(5) Auditul postvămuire poate fi suspendat la decizia organelor vamale în cazul:

a) intervenției unei forțe majore, constatată în modul stabilit;

b) intentării unui proces judiciar care are importanță pentru auditul postvămuire;

c) solicitării motivate (întemeiate și justificate documentar) a persoanei auditate, însă nu mai mult de 30 de zile.

(6) Auditul postvămuire se efectuează în orele de lucru ale organului vamal și ale persoanei juridice sau fizice controlate.

(7) În cazul în care persoana auditată nu dispune de sediu sau de încăpere ce poate fi utilizată pentru efectuarea auditului postvămuire ori sediul se află la adresa de domiciliu sau în alte cazuri în care nu există condiții optime de lucru, auditul postvămuire se efectuează în sediul organului vamal, respectând prevederile art.145 din [Codul fiscal](#), cu întocmirea obligatorie a actului de ridicare de la persoana juridică sau fizică a documentelor necesare.

(8) Contestarea ordinului de efectuare a auditului postvămuire, de suspendare sau de prelungire a auditului nu împiedică efectuarea controlului.

Articolul 202³. Drepturile și obligațiile organelor vamale la exercitarea auditului postvămuire

(1) În cazul exercitării auditului postvămuire, organul vamal este obligat să explice persoanei auditate drepturile acesteia.

(2) În cazul exercitării auditului postvămuire, organul vamal are următoarele drepturi:

a) să verifice clădirile, depozitele și alte încăperi, mijloacele de transport destinate transportării de mărfuri care au fost plasate sau urmează a fi plasate sub o destinație vamală, precum și a altor obiecte, cu excepția celor utilizate exclusiv în scop de domiciliu și reședință, în caz de necesitate să efectueze sigilarea obiectelor respective;

b) să primească sau să ridice de la persoanele auditate informații, date, documente sub orice formă necesare verificării. Ridicarea documentelor se face în baza actului de ridicare, a cărui formă este stabilită de către Serviciul Vamal;

c) să ceară administratorului persoanei auditate efectuarea inventarierii mărfurilor și a mijloacelor de transport aflate în posesia și/sau gestiunea acestora;

d) să preleve, în conformitate cu prevederile secțiunii a 29², mostre pentru expertizarea și identificarea mărfurilor în laboratorul vamal sau în alte instituții acreditate;

e) să calculeze și să încaseze la bugetul public național, în conformitate cu legislația în vigoare, obligațiile vamale constatate;

f) să colecteze, să proceseze și să utilizeze informația necesară pentru prevenirea încălcărilor legislației în vigoare.

Articolul 202⁴. Drepturile și obligațiile persoanei auditate

(1) Persoana auditată are dreptul:

a) să solicite obținerea, pe parcursul auditului postvămuire, a informațiilor despre faptele și circumstanțele stabilite, cu respectarea legislației în vigoare;

b) să beneficieze de o atitudine corectă și imparțială din partea organelor vamale la efectuarea auditului postvămuire;

c) să prezinte organului vamal explicații referitoare la obiectul auditului postvămuire;

d) să conteste, în modul stabilit de legislație, deciziile, acțiunile sau inacțiunile organelor vamale și ale colaboratorilor vamali;

e) să prezinte organului vamal informații, date, documente sub orice formă care confirmă corectitudinea calculării și achitării drepturilor de import;

f) să beneficieze de alte drepturi stabilite de legislație.

(2) Persoana auditată are următoarele obligații:

a) să țină evidența contabilă și să asigure integritatea documentelor respective în conformitate cu cerințele legislației;

b) să prezinte, la prima cerere, în procesul auditului postvămuire, colaboratorilor vamali informații, date, documente sub orice formă necesare verificării;

c) să asigure colaboratorilor vamali, pe parcursul desfășurării auditului postvămuire, accesul liber în sediu, spații de producție, în depozite și alte încăperi, cu excepția celor utilizate exclusiv în calitate de domiciliu și reședință, pentru inspectarea acestora;

d) să asigure integritatea sigiliilor aplicate de către colaboratorii vamali;

e) să asiste la efectuarea auditului postvămuire, să semneze actele privind rezultatul acestuia și, în caz de dezacord, să prezente, în cel mult 15 zile calendaristice, argumentarea dezacordului, anexând documentele de rigoare;

f) să asigure condiții adecvate pentru efectuarea auditului postvămuire, să pună la dispoziție colaboratorilor vamali un birou, asigurând asistența necesară;

g) să asigure prezența personalului calificat din cadrul persoanei auditate în vederea acordării de asistență colaboratorilor vamali pe parcursul auditului postvămuire.

(3) În caz de absență a administratorului persoanei auditate, obligațiile prevăzute la alin.(2) lit.b)–f) sînt îndeplinite de alte persoane desemnate de acesta.

Articolul 202⁵. Păstrarea și prezentarea informației necesare auditului postvămuire

(1) Pentru exercitarea auditului postvămuire, instituțiile și persoanele implicate direct sau indirect în tranzacții economice externe sînt obligate să prezinte gratuit organelor vamale toate documentele, datele și informațiile necesare care se referă la obiectul auditului postvămuire. Aceste date și informații se transmit în formă scrisă sau pe orice suport material compatibil în termenul stabilit de organele vamale, care nu poate fi mai mic de 24 de ore din momentul solicitării.

(2) Persoanele care desfășoară tranzacții economice externe sînt obligate să păstreze documentele aferente acestor operațiuni, în scopul desfășurării auditului postvămuire, pentru o perioadă de 5 ani calendaristici, care se calculează după cum urmează:

a) în cazul mărfurilor puse în liberă circulație cu drepturi de import reduse sau zero, în funcție de destinația lor finală – de la sfîrșitul anului calendaristic în care ele încetează a mai fi supuse supravegherii vamale;

b) în cazul mărfurilor puse în liberă circulație în alte împrejurări decît cele stabilite la lit.a) sau al mărfurilor declarate pentru export – de la sfîrșitul anului calendaristic în care sînt acceptate declarațiile de punere în liberă circulație sau cele de export;

c) în cazul mărfurilor plasate sub orice destinație vamală – de la sfîrșitul anului calendaristic în care destinația a fost încheiată.

Articolul 202⁶. Citația de audit postvămuire și citația bancară

(1) Organul vamal este în drept să citeze orice persoană care are legătură directă sau indirectă cu activitatea auditată pentru a depune mărturii sau a prezenta informații, date, documente sub orice formă.

(2) Modelul citației de audit postvămuire și modelul citației bancare sînt stabilite de către Serviciul Vamal.

(3) În termen de 3 zile de la primirea citației bancare, instituția financiară (sucursala sau filiala

acesteia) va asigura colectarea tuturor documentelor pe care le deține referitoare la contul bancar al persoanei auditate și la operațiunile efectuate în acest cont pentru perioada (perioadele) supusă auditului postvămuire și să le prezinte organului vamal.

Articolul 202⁷. Calculul obligațiilor vamale în cadrul auditului postvămuire

(1) Organele vamale calculează obligațiile vamale în baza rezultatelor auditului postvămuire, stabilind dacă acestea au fost constatate conform prevederilor legislației.

(2) Organele vamale pot determina cuantumul obligației vamale, precum și decide asupra corectitudinii aplicării măsurilor de politică economică în baza informațiilor de care dispun în următoarele cazuri:

- a) lipsa sau ținerea neconformă a evidenței contabile;
- b) persoana auditată nu prezintă integral sau prezintă parțial documentele luate la evidență și rapoartele corespunzătoare, conform termenelor din art.202⁵ alin.(1);
- c) documentele solicitate au fost prezentate, însă conținutul sau starea acestora nu permite utilizarea lor;
- d) persoana auditată nu poate fi găsită la sediul juridic sau la subdiviziunile sale.

(3) În cazurile descrise la alin.(2), organele vamale vor lua în considerare fiecare din următoarele referințe privind persoana auditată:

- a) datele statistice deținute de organul vamal sau de alte organe abilitate;
- b) mărimea patrimoniului persoanei auditate;
- c) volumul venitului din vânzări realizat de persoana auditată;
- d) analiza modificărilor valorii activelor nete aflate în proprietatea întreprinderii;
- e) cifra de afaceri și soldurile în conturile bancare ale întreprinderii;
- f) compararea veniturilor și a cheltuielilor persoanei auditate;
- g) informații despre tranzacțiile comerciale și operațiunile efectuate de persoana auditată, primite de la instituții financiare (filiale sau sucursale ale acestora), de la autorități publice și de la alte instituții;
- h) alte dovezi relevante pentru stabilirea cuantumului obligațiilor vamale sau pentru stabilirea încălcărilor legislației.

(4) Referințele specificate la alin.(1)–(3) vor fi indicate în actul de audit postvămuire, în cazul întocmirii acestuia.

(5) Dacă stabilesc faptele și circumstanțele indicate la alin.(2) lit.a)–c), organele vamale informează în scris persoana auditată despre aplicarea măsurilor corespunzătoare, în baza prevederilor alin.(2), indicând termenul de prezentare în scris a documentelor și a obiecțiilor.

Articolul 202⁸. Examinarea rezultatelor preliminare ale auditului postvămuire

(1) Dacă în procesul auditului postvămuire a constatat încălcări ale legislației, organul vamal efectuează, împreună cu persoana auditată, examinarea acestora, întocmește un proces-verbal de forma stabilită de Serviciul Vamal și informează persoana auditată despre consecințele juridice ale acestora.

(2) Persoana auditată este în drept să refuze, în formă scrisă, de a participa la acțiunile menționate la alin.(1).

(3) În termen de 7 zile de la întocmirea procesului-verbal, persoana auditată este în drept să prezinte în scris informații și documente suplimentare.

Articolul 202⁹. Actul de audit postvămuire

(1) Actul de audit postvămuire reprezintă un document de forma stabilită de Serviciul Vamal, întocmit de colaboratorul vamal al organului care a exercitat controlul, în care se consemnează rezultatele auditului postvămuire. În act se va descrie obiectiv, clar și exact încălcările legislației și/sau ale corectitudinii de calculare și stingere a obligației vamale și ale măsurilor de politică economică cu referire la informațiile, datele, documentele sub orice formă, indicându-se actele normative încălcate.

(2) Actul de audit postvămuire se întocmește în termen de 10 zile lucrătoare de la finalizarea

procesului de audit postvămuire. Copiile autentificate ale documentelor și ale altor acte se anexează la actul de audit postvămuire și constituie parte componentă a dosarului de audit postvămuire.

(3) În baza actului de audit postvămuire, organele vamale întreprind măsuri de calculare și încasare a obligațiilor vamale datorate, conform procedurii stabilite de legislație.

(4) Rezultatele auditului postvămuire pot fi contestate de către persoana auditată, în conformitate cu procedurile stabilite de legislație.

Secțiunea a 29²

Cercetarea (expertiza) mărfurilor la efectuarea controlului vamal

Articolul 202¹⁰. Desemnarea și efectuarea cercetării (expertizei) mărfurilor

(1) Cercetarea (expertiza) mărfurilor, a mijloacelor de transport sau a documentelor care conțin date relevante ale acestora se dispune în cazul în care, la efectuarea controlului vamal, sînt necesare cunoștințe speciale pentru elucidarea unor circumstanțe.

(2) Cercetarea (expertiza) se efectuează de către experții laboratorului vamal sau de alte instituții de expertiză ori experți, desemnați de organele vamale.

(3) Pentru desemnarea cercetării (expertizei) mărfurilor în procesul vămării, colaboratorul vamal care efectuează controlul vamal perfectează o cerere pentru cercetări de laborator, conform procedurii stabilite de Serviciul Vamal.

(4) Colaboratorul vamal care întocmește actele de procedură în caz de contravenție vamală sau urmărire penală emite o ordonanță privind efectuarea cercetării (expertizei), conform procedurii stabilite de Serviciul Vamal.

(5) În cerere sau în ordonanță se va indica:

- a) organul care a inițiat desemnarea cercetării (expertizei);
- b) temeiurile pentru care se dispune cercetarea (expertiza);
- c) procesul-verbal de prelevare a probelor;
- d) obiectele, documentele și alte materiale prezentate expertului, cu mențiunea cînd și în ce împrejurări au fost descoperite și ridicate;
- e) întrebările formulate pentru expert;
- f) denumirea laboratorului vamal sau a altor instituții de expertiză ori experți, desemnați de către organele vamale;
- g) procedura de transmitere a obiectelor, a documentelor, a materialelor relevante cercetării (expertizei);
- h) procedura de ridicare a concluziilor emise.

(6) Colaboratorul vamal care decide să dispună efectuarea cercetărilor (expertizei) are obligația de a comunica această decizie titularului mărfurilor sau reprezentantului împuternicit al acestuia, precizînd data și ora la care urmează a se efectua operațiunea de prelevare a probelor de mărfuri, și de a-i explica drepturile și obligațiile prevăzute de prezentul cod.

(7) În cazul în care organele vamale prelevează probe și mostre de mărfuri pentru cercetare (expertiză), se acordă liberul de vamă mărfurilor respective fără așteptarea rezultatului cercetării (expertizei), cu excepția cazului în care există motive pentru a nu se proceda astfel și cu condiția că, în cazul existenței sau a posibilității apariției unei obligații vamale, aceasta să fi fost deja înscrisă în documentele de plată și achitată sau garantată. Dacă există motive de a nu se acorda liberul de vamă, organele vamale, pe riscul și pe cheltuiala titularului mărfurilor sau reprezentantului împuternicit al acestuia, pot plasa mărfurile în cauză într-un loc special aflat sub supraveghere vamală.

(8) Titularul mărfurilor și reprezentantul împuternicit al acestuia sînt în drept să ia cunoștință de rezultatele cercetării (expertizei). Organul vamal trebuie să fie informat despre rezultatele cercetării (expertizei) probelor de mărfuri prelevate de titularul mărfurilor sau de reprezentantul împuternicit al acestuia sau de alt organ de control de stat.

(9) Colaboratorul vamal analizează concluziile și rapoartele prezentate spre examinare, inclusiv cele efectuate din inițiativa titularului mărfurilor, a reprezentantului împuternicit al acestuia sau a altei persoane interesate.

(10) Rapoartele emise de laboratorul vamal sînt apreciate, în conformitate cu legislația în vigoare, sub aspectul exactității, obiectivității și plenitudinii cercetărilor, precum și al eficienței și caracterului fundamental al metodelor de cercetare folosite la efectuarea expertizei.

(11) La emiterea deciziilor organelor vamale, rezultatele și concluziile cuprinse în actele emise de laboratorul vamal prevalează față de informațiile sau actele emise de alte instituții de expertiză sau experți, precum și față de alte documente care conțin informații referitoare la caracteristicile fizico-chimice sau proprietățile mărfurilor, în cazul în care acestea sînt contradictorii.

(12) Rezultatele cercetării (expertizei) mărfurilor servesc temei pentru constatarea contravențiilor vamale.

(13) Dacă mostrele sînt prelevate în conformitate cu dispozițiile în vigoare, organele vamale nu sînt pasibile de plată sau compensații pentru aceasta, dar suportă costurile analizei sau verificării acestora.

Articolul 202¹¹. Probele și mostrele de mărfuri

(1) La efectuarea controlului vamal, organul vamal este în drept să preleve probe și mostre de mărfuri pentru a fi supuse cercetării (expertizei).

(2) Prelevarea probelor și mostrelor de mărfuri se efectuează de către colaboratorii vamali. După necesitate, prelevarea de probe și mostre se efectuează în prezența expertului. Organele vamale pot solicita ca prelevările să se efectueze, sub supravegherea lor, de către titularul mărfurilor sau reprezentantul împuternicit al acestuia.

(3) Probele și mostrele de mărfuri vor fi prelevate în cantități ce nu depășesc necesarul pentru cercetare sau expertiză, inclusiv pentru o eventuală contraexpertiză.

(4) La prelevarea probelor și mostrelor de mărfuri se întocmește un proces-verbal de prelevare a probelor în forma stabilită de Serviciul Vamal. Procesul-verbal de prelevare a probelor se întocmește în 2 exemplare, dintre care unul se înmînează titularului mărfurilor sau reprezentantului împuternicit al acestuia.

(5) Titularul mărfurilor sau reprezentantul împuternicit al acestuia, precum și organele de control de stat pot preleva, cu permisiunea organului vamal, probe și mostre de mărfuri aflate sub supraveghere vamală. Această permisiune poate fi oferită numai în cazurile în care prelevările:

- a) nu împiedică efectuarea controlului vamal;
- b) nu pot influența schimbarea caracteristicilor mărfurilor;
- c) nu pot atrage o eschivare de la stingerea obligației vamale sau de la respectarea restricțiilor și interdicțiilor impuse prin legislația în vigoare.

(6) Titularul mărfurilor sau reprezentantul împuternicit al acestuia este în drept să asiste la prelevarea probelor și mostrelor de mărfuri de către colaboratorii vamali și de alte organe de control de stat. Colaboratorii vamali asistă la prelevarea probelor și mostrelor de mărfuri de către alte organe de control de stat, precum și de către titularul mărfurilor sau reprezentantul împuternicit al acestuia.

(7) Titularul mărfurilor sau reprezentantul împuternicit al acestuia este obligat să acorde asistență colaboratorilor vamali la prelevarea de probe și mostre de mărfuri și să efectueze din contul lor operațiuni de încărcare/descărcare, alte operațiuni necesare prelevării, precum și să asigure condiții pentru prelevarea probelor.

(8) În cazul în care titularul mărfurilor sau reprezentantul împuternicit al acestuia nu se prezintă la prelevarea probelor de mărfuri sau refuză să desemneze o persoană capabilă să ofere asistența pe care organele vamale o consideră necesară, organul vamal, în prezența a cel puțin 2 martori asistenți care nu sînt interesați de rezultatul cercetării (expertizei) sau, după caz, și cu participarea expertului, procedează la prelevarea probelor pe riscul și pe cheltuiala titularului mărfurilor. Faptul prezenței martorilor se indică în procesul-verbal de prelevare a probelor.

(9) Prelevarea de probe se efectuează fără ca organul vamal să fie pasibil de plată sau orice compensații pentru operațiunile de prelevare și cantitățile prelevate.

(10) Metodologia de prelevare a probelor de mărfuri, precum și condițiile de dispunere de ele se stabilesc de către Serviciul Vamal.

Articolul 202¹². Antrenarea specialiștilor și a experților la efectuarea controlului vamal

(1) Organul vamal este în drept să antreneze specialiști și experți din organele de drept și de control, din diferite unități economice, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare juridică, pentru acordarea asistenței la efectuarea controlului vamal.

(2) Cererea organului vamal de a antrena specialiști și experți la efectuarea controlului vamal este executorie pentru conducătorii de autorități publice, de unități economice în care activează specialistul sau expertul solicitat.

(3) Cheltuielile suportate în legătură cu antrenarea specialiștilor și a experților din inițiativa colaboratorilor vamali sînt acoperite de organele vamale.

Articolul 202¹³. Expertul

(1) Pentru efectuarea cercetării (expertizei) mărfurilor, în calitate de expert poate fi desemnată persoana care nu este interesată de rezultatele cercetării sau expertizei mărfurilor și care, aplicînd cunoștințele sale speciale, prezintă concluzii întemeiate și obiective.

(2) Expertul este obligat:

a) să facă în raportul său concluzii obiective și întemeiate asupra întrebărilor ce i se pun, să delimiteze concluziile făcute în baza aplicațiilor electronice sau a literaturii de specialitate care nu au fost verificate de el;

b) să prezinte organului de urmărire penală sau instanței de judecată documentele ce confirmă calificarea lui specială, să-și aprecieze obiectiv capacitatea și competența sa pentru darea concluziilor respective;

c) să nu divulge unor terțe persoane informațiile ce i-au devenit cunoscute în procesul efectuării cercetării (expertizei) sau în urma participării la ședința de judecată, precum și cele care constituie secret de stat, de serviciu, secret comercial sau alt secret ocrotit de lege;

d) să respecte alte obligații prevăzute de legislația în vigoare.

(3) Expertul are dreptul:

a) să ia cunoștință de materialele prezentate în legătură cu obiectul cercetării (expertizei);

b) să ceară să i se pună la dispoziție materiale suplimentare necesare pentru prezentarea concluziilor;

c) să refuze să facă concluzii dacă obiectul expertizei depășește limitele cunoștințelor de specialitate sau dacă materialele ce i s-au pus la dispoziție nu sînt suficiente pentru prezentarea concluziilor, comunicînd în scris despre aceasta organului care a dispus cercetarea (expertiza), cu indicarea motivelor respective;

d) să prezinte concluzii nu numai referitor la întrebările puse, ci și la alte circumstanțe care țin de competența sa și care au fost constatate în urma cercetărilor efectuate;

e) să exercite alte drepturi prevăzute de legislația în vigoare.

(4) Pentru prezentarea cu bună știință a concluziilor false, expertul poartă răspundere în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Articolul 202¹⁴. Întocmirea și prezentarea rapoartelor de către expert

(1) După efectuarea cercetărilor necesare, expertul întocmește un raport scris (tipărit, clar, fără corectări și abrevieri), pe care îl confirmă prin semnătura sa și prin aplicarea sigiliului instituției respective.

(2) În raportul expertului trebuie să fie indicată, în mod obligatoriu, următoarea informație:

a) data și locul efectuării cercetării (expertizei);

b) temeiul efectuării cercetării (expertizei);

c) persoana (numele, prenumele, funcția, studiile, titlul sau gradul științific, specialitatea, vechimea în specialitate) care a efectuat cercetarea (expertiza);

d) mențiunea că expertul este informat despre răspunderea penală pentru prezentarea cu bună știință a unor concluzii false;

e) descrierea amplă a investigațiilor și concluziile pe marginea lor;

- f) răspunsul la întrebările puse expertului;
- g) materialele și documentele prezentate pentru efectuarea cercetării (expertizei);
- h) descrierea detaliată a obiectelor supuse cercetării (expertizei);
- i) rezultatele cercetării (expertizei) cu indicarea metodelor aplicate.

În concluziile sale expertul trebuie să dea un răspuns argumentat, laconic, concret și întemeiat, avînd la bază date incontestabile și obiective. Răspunsul trebuie să fie atît de clar, încît să nu fie necesară solicitarea unor explicații suplimentare.

(3) Dacă, în procesul efectuării cercetării (expertizei), expertul constată circumstanțe ce pot prezenta interes pentru cauză, dar cu privire la care nu i s-au pus întrebări, el are dreptul să le menționeze în raportul său.

(4) La raportul expertului se anexează fotografiile, schițe, grafice și alte materiale rămase de la efectuarea cercetării (expertizei), ce confirmă concluziile expertului.

(5) În cazul în care materialele prezentate nu au fost suficiente sau întrebările formulate nu țin de competența expertului ori nivelul științei și practica cercetărilor (expertizelor) nu permit de a răspunde la întrebările puse, expertul va argumenta în raportul său imposibilitatea de a răspunde la toate sau la unele întrebări ce i-au fost puse.

(6) Raportul sau declarația expertului privind imposibilitatea prezentării concluziei se remite imediat organului vamal sau organului care a ordonat cercetarea (expertiza), dar nu mai tîrziu de 3 zile de la primirea cererii sau ordonanței de efectuare a cercetării (expertizei).

Articolul 202¹⁵. Expertiza suplimentară și cercetarea (expertiza) repetată

(1) Dacă organul care a dispus cercetarea (expertiza) sau instanța de judecată consideră că raportul expertului nu este suficient de clar sau complet, poate fi dispusă efectuarea de către același expert sau de către un alt expert a unei expertize suplimentare.

(2) În cazul în care concluziile expertului nu sînt întemeiate, există îndoieli în privința lor sau a fost încălcată ordinea de efectuare a cercetării (expertizei), poate fi dispusă efectuarea unei expertize repetate de către un alt expert sau de o comisie de experți. La efectuarea expertizei repetate se poate pune și problema autenticității metodelor utilizate anterior.

(3) Experții care au efectuat cercetarea (expertiza) anterioară pot oferi altui expert sau comisiei de experți explicații, dar nu au dreptul să participe la efectuarea investigațiilor și la finalizarea concluziilor.

(4) În cererea sau în ordonanța prin care s-a dispus expertiza repetată trebuie să fie concretizate motivele efectuării ei sau respingerii raportului inițial.

(5) În cazul desemnării unei expertize suplimentare ori unei expertize repetate, expertului sau comisiei de experți i se prezintă toate materialele relevante expertizei și raportul inițial.”

57. Codul se completează cu secțiunea 34¹ cu următorul cuprins:

“Secțiunea a 34¹

Informații obligatorii privind originea mărfurilor

Articolul 215¹. Procedura de obținere a informațiilor obligatorii privind originea mărfurilor și de notificare a solicitantului

(1) Solicitantul de informații obligatorii privind originea mărfurilor se adresează în scris Serviciului Vamal.

(2) Solicitarea de informații obligatorii privind originea mărfurilor nu se poate referi decît la un singur tip de mărfuri și la un singur set de circumstanțe ce determină originea.

(3) Informațiile obligatorii privind originea mărfurilor se notifică solicitantului cît mai curînd posibil, dar nu mai tîrziu de 150 de zile de la data acceptării solicitării.

(4) Datele transmise în solicitarea de informații obligatorii privind originea mărfurilor și informația obligatorie privind originea mărfurilor notificată se stochează în baza de date a Serviciului Vamal.

(5) Informația obligatorie privind originea mărfurilor nu poate fi invocată decît de titular.

(6) Titularul informației obligatorii privind originea mărfurilor este obligat să declare, în momentul efectuării formalităților vamale, autorității vamale că este în posesia unei informații obligatorii privind originea mărfurilor care se referă la mărfurile în cauză.

(7) Titularul unei informații obligatorii privind originea mărfurilor nu poate utiliza această informație la vămuirea mărfurilor decât dacă, în materie de origine, face dovada față de autoritatea vamală că mărfurile respective și circumstanțele care au determinat originea sînt conforme în toate privințele cu cele descrise în informația obligatorie prezentată.

(8) Procedura de emitere a informației obligatorii privind originea mărfurilor, precum și lista documentelor necesare se stabilesc de Serviciul Vamal.

Articolul 215². Termenul de valabilitate a informației obligatorii privind originea mărfurilor

(1) Informația obligatorie privind originea mărfurilor este valabilă pentru o perioadă de 3 ani de la data emiterii.

(2) Informația obligatorie privind originea mărfurilor se anulează de Serviciul Vamal dacă a fost emisă în baza unor informații eronate sau incomplete furnizate de solicitant.

(3) Informația obligatorie privind originea mărfurilor încetează să mai fie valabilă:

- a) ca urmare a adoptării unei reglementări sau a încheierii de către Republica Moldova a unui acord cu ale cărui prevederi informația obligatorie privind originea mărfurilor nu mai este conformă;
- b) cînd devine incompatibilă cu regulile de origine a mărfurilor prevăzute de legislația în vigoare;
- c) cînd este modificată sau revocată la cererea titularului.

(4) Modalitatea și condițiile de revocare, anulare sau modificare a informației obligatorii privind originea mărfurilor se stabilesc de Serviciul Vamal.”

58. Articolul 281 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

“(1¹) Contravenientul beneficiază de o reducere de 50% a amenzii aplicate dacă achită suma amenzii în termen de 3 zile lucrătoare de la data înmînării deciziei organului vamal privind aplicarea acesteia.”

Art.XVI. – [Legea serviciului în organele vamale nr.1150-XIV din 20 iulie 2000](#) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.106–108 art.765), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 6 alineatul (1), după textul “sau cu capacitate de exercițiu limitată,” se introduce textul “persoana care este rudă, afin sau afiliată cu fondatorii sau organele de conducere ale unei persoane juridice care deține licență pentru activitatea de broker vamal”, iar în final se introduce, din alineat, următorul text:

“În sensul prezentei legi, persoane afiliate persoanei juridice sînt:

- a) organul executiv unipersonal, fondatorii, membrii organului executiv colegial și persoanele cu funcții de răspundere ale organului executiv al persoanei juridice respective;
- b) membrii consiliului de observatori, ai consiliului de directori, precum și membrii comisiei de cenzori ai persoanei juridice respective;
- c) persoana juridică sau fizică care, individual sau împreună cu persoanele afiliate acesteia, deține poziția de control în capitalul persoanei juridice respective;
- d) agentul economic în al cărui capital persoana juridică respectivă, precum și persoanele afiliate acesteia dețin, individual sau în comun, poziția de control;
- e) persoana juridică sau fizică care acționează în numele și pe contul persoanei juridice respective;
- f) persoana juridică sau fizică în numele și pe contul căreia acționează persoana juridică respectivă;
- g) persoana juridică sau fizică care acționează în comun cu persoana juridică respectivă;
- h) persoana juridică care, în comun cu persoana juridică respectivă, se află sub controlul unei terțe persoane;
- i) persoanele afiliate persoanelor specificate la lit.a)–h) din prezentul alineat;
- j) persoana a cărei afiliere este demonstrată de Serviciul Vamal sau de instanța de judecată.”

2. La articolul 43 alineatul (2) litera k), cuvintele “sau deținerii cetățeniei unui alt stat” se exclud.

Art.XVII. – Articolul 4 din [Legea nr.408-XV din 26 iulie 2001](#) pentru punerea în aplicare a titlului V

al Codului fiscal (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

alineatul (9):

la litera c), textul “dividendele aferente cotei de participare a statului în capitalul social al societăților pe acțiuni;” se exclude;

alineatul se completează cu literele c¹) și c²) cu următorul cuprins:

“c¹) aplică, în modul stabilit de legislație, sancțiuni pentru desfășurarea activității fără licență sau a activităților interzise pe teritoriul Republicii Moldova, precum și a celor permise în mod exclusiv întreprinderilor de stat;

c²) aplică măsurile de administrare fiscală a defalcărilor din profitul net al întreprinderilor de stat și municipale, precum și a dividendelor la cota-parte a statului în capitalul social al societăților pe acțiuni în modul stabilit de legislația în vigoare;”

alineatul (14) se abrogă.

Art.XVIII. – [Legea nr.440-XV din 27 iulie 2001](#) cu privire la zonele economice libere (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.108–109, art.834), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2 noțiunea “activitate comercială externă”, cuvintele “de pe teritoriul Republicii Moldova sau” se exclud.

2. La articolul 7, alineatele (6) și (7) se abrogă.

Art.XIX. – La articolul 8 alineatul (1) litera a) punctul 5) din [Legea nr.451-XV din 30 iulie 2001](#) privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.26–28, art.95), cu modificările ulterioare, după cuvintele “desfășurarea loteriilor” se introduce textul “(cu excepția monopolului de stat exercitat în condițiile [Legii nr.285-XIV din 18 februarie 1999](#) cu privire la jocurile de noroc)”.

Art.XX. – [Legea nr.1569-XV din 20 decembrie 2002](#) cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.185–189, art.1416), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 3¹ alineatul (1) literele b) și c), după cuvântul “persoană” se introduce cuvântul “/călătorie”.

2. La articolul 5 alineatul (1) litera d), textul “Dacă valoarea în vamă a bunurilor depășește limita neimpozabilă indicată, drepturile de import se vor percepe reieșind din valoarea bunurilor în vamă (limita neimpozabilă menționată nu micșorează valoarea impozabilă a bunurilor)” se înlocuiește cu textul: “În cazul în care valoarea în vamă a mărfurilor depășește limita neimpozabilă de 200 de euro, drepturile de import se vor calcula pornind de la valoarea mărfurilor în vamă, iar limita neimpozabilă menționată nu micșorează valoarea impozabilă a acestora”.

3. La articolul 10:

alineatul (1):

litera a) va avea următorul cuprins:

“a) – mijloace de transport auto clasificate la poziția tarifară 8702 destinate transportării a mai mult de 20 de persoane și la pozițiile tarifare 8704 și 8705, precum și motoarele și caroseriile lor, cu termenul de exploatare ce nu depășește 10 ani;

– tractoare clasificate la pozițiile tarifare 8701 10 000, 8701 20, 8701 30, 8701 90 500, 8701 90 900, precum și motoarele și caroseriile lor, cu termenul de exploatare ce nu depășește 12 ani;

– tractoare clasificate la pozițiile tarifare 8701 90 110–8701 90 390, precum și motoarele și caroseriile lor, cu termenul de exploatare ce nu depășește 20 de ani;

– mijloace de transport auto clasificate la poziția tarifară 8703 (cu excepția autovehiculelor de epocă), precum și motoarele și caroseriile lor, cu termenul de exploatare ce nu depășește 7 ani;

– autovehicule concepute pentru transportul a maximum 20 de persoane, clasificate la poziția 8702, precum și motoarele și caroseriile lor, cu termenul de exploatare ce nu depășește 7 ani, procurate (obținute prin donație) în străinătate, cu condiția declarării și achitării drepturilor de import la organul vamal situat în punctul de trecere a frontierei de stat. Mijloacele de transport menționate trebuie să fie scoase de la evidență de la autoritatea competentă a statului de expediere;”

alineatul se completează cu litera b) cu următorul cuprins:

“b) – mijloace de transport auto clasificate la poziția tarifară 8702 destinate transportării a mai mult de 20 de persoane și la pozițiile tarifare 8704 și 8705, precum și motoare și caroseriile lor, cu termenul de exploatare ce nu depășește 10 ani;

– tractoare clasificate la pozițiile tarifare 8701 10 000, 8701 20, 8701 30, 8701 90 500, 8701 90 900, precum și motoarele și caroseriile lor, cu termenul de exploatare ce nu depășește 12 ani;

– tractoare clasificate la pozițiile tarifare 8701 90 110–8701 90 390, precum și motoarele și caroseriile lor, cu termenul de exploatare ce nu depășește 20 de ani;

– mijloace de transport auto clasificate la poziția tarifară 8703 (cu excepția autovehiculelor de epocă), precum și motoarele și caroseriile lor, cu termenul de exploatare ce nu depășește 7 ani;

– autovehicule concepute pentru transportul a maximum 20 de persoane, clasificate la poziția 8702, precum și motoarele și caroseriile lor, cu termenul de exploatare ce nu depășește 7 ani,

obținute în folosință (fapt confirmat prin actele respective), cu condiția aflării acestora la evidență permanentă în alt stat și declarării lor la intrare în țară conform modului stabilit, fără achitarea drepturilor de import. Aceste mijloace de transport nu se plasează în niciun regim vamal.”

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

“(2) Persoanele fizice rezidente nu au dreptul de a introduce pe teritoriul Republicii Moldova:

a) mijloace de transport auto clasificate la poziția tarifară 8702 destinate transportării a mai mult de 20 de persoane și la pozițiile tarifare 8704 și 8705, precum și motoare și caroseriile lor, cu termenul de exploatare de peste 10 ani;

b) tractoare clasificate la pozițiile tarifare 8701 10 000, 8701 20, 8701 30, 8701 90 500, 8701 90 900, precum și motoarele și caroseriile lor, cu termenul de exploatare de peste 12 ani;

c) tractoare clasificate la pozițiile tarifare 8701 90 110–8701 90 390, precum și motoarele și caroseriile lor, cu termenul de exploatare de peste 20 de ani;

d) mijloace de transport auto clasificate la poziția tarifară 8703 (cu excepția autovehiculelor de epocă), precum și motoarele și caroseriile lor, cu termenul de exploatare de peste 7 ani;

e) autovehicule concepute pentru transportul a maximum 20 de persoane, clasificate la poziția 8702, precum și motoarele și caroseriile lor, cu termenul de exploatare de peste 7 ani,

inclusiv cele obținute prin moștenire și în legătură cu stabilirea la loc de trai permanent în Republica Moldova, indiferent de regimul vamal ales.”

la alineatul (3), cifra “90” se înlocuiește cu cifra “180”.

Art.XXI. – Articolul 2 din [Legea nr.1591-XV din 26 decembrie 2002](#) privind protecția socială suplimentară a unor beneficiari de pensii, stabilite în sistemul public de asigurări sociale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.1–2, art.6), cu modificările ulterioare, va avea următorul cuprins:

“**Art.2.** – Cuantumul alocației lunare de stat se stabilește, începând cu 1 ianuarie 2012, în funcție de categoria beneficiarilor de pensii, după cum urmează:

1) beneficiarilor de pensii pentru limită de vîrstă – 200 de lei;

2) beneficiarilor de pensii de invaliditate:

a) de gradul I – 200 de lei;

b) de gradul II – 140 de lei;

c) de gradul III – 100 de lei;

3) beneficiarilor de pensii de urmaș – 200 de lei pentru fiecare urmaș.”

Art.XXII. – [Legea nr.282-XV din 22 iulie 2004](#) privind regimul metalelor prețioase și pietrelor prețioase (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.171–174, art.777), cu modificările ulterioare,

se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 7 alineatul (5), după cuvântul “afinate” se introduce cuvântul “exclusiv”.
2. La articolul 9 litera m), după cuvintele “diagnosticarea pietrelor prețioase,” se introduc cuvintele “evaluarea pietrelor prețioase, giuvaiere, a metalelor prețioase și a articolelor din ele,”.
3. Articolul 14:
la alineatul (2), litera c) se completează în final cu cuvintele “, evaluarea lor”;
la alineatul (3), cuvintele “la prezenta lege” se înlocuiesc cu textul “nr.1 la prezenta lege. Lista serviciilor și tarifele pentru evaluarea pietrelor prețioase, giuvaiere, a metalelor prețioase și a articolelor din ele se stabilesc în anexa nr.2 la prezenta lege.”
4. La articolul 19 alineatul (4), după cuvântul “deșeuri” se introduce cuvântul “exclusiv”.
5. Anexa va avea următorul cuprins:

“Anexa nr.1

LISTA

**serviciilor și tarifele pentru probarea și marcarea articolelor din metale prețioase,
analiza metalelor prețioase, expertizarea metalelor prețioase și diagnosticarea
pietrelor prețioase**

Nr. crt.	Servicii prestate de Camera de Stat pentru Supravegherea Marcării de pe lângă Ministerul Finanțelor	Unitatea de măsură	Tariful (în lei)
1	2	3	4
1	Probarea și marcarea bijuteriilor și articolelor de uz casnic din metale prețioase:		
	a) pentru producători autohtoni persoane juridice care practică activitate de întreprinzător și dispun de laboratoare specializate, acreditate în modul stabilit:		
	din aur, platină, paladiu:		
	cu greutatea de pînă la 7,00 grame inclusiv	un gram	1-60
	cu greutatea de peste 7,00 grame	un gram	1-20
	verighete	un gram	1-44
	cu detalii de diferite culori	un gram	2-20
	din argint cu greutatea:		
	de pînă la 10,00 grame inclusiv	un gram	1-10
	de peste 10,00 grame	un gram	1-00
	b) pentru persoane fizice și pentru persoane juridice producători autohtoni care practică activitate de întreprinzător, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare:		
	din aur, platină, paladiu:		
	cu greutatea de pînă la 3,00 grame inclusiv	o unitate	6-00
	cu greutatea de la 3,01 la 10,00 grame inclusiv	un gram	2-40
	cu greutatea de peste 10,00 grame	un gram	2-70
	cu detalii de diferite culori	un gram	3-60
	din argint cu greutatea:		
	de pînă la 3,00 grame inclusiv	o unitate	3-00

	de la 3,01 la 20,00 grame inclusiv	un gram	1-20
	de peste 20,00 grame	un gram	24 lei + 0,60 lei pentru fiecare gram care depășește 20 grame
	c) în cazul importării articolelor din metale prețioase și pietre prețioase de către persoane fizice și juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare:		
	din aur, platină, paladiu:		
	cu greutatea de pînă la 3,00 grame inclusiv	o unitate	12-00
	cu greutatea de la 3,01 la 10 grame	un gram	4-80
	cu greutatea de peste 10,00 grame	un gram	5-40
	cu detalii de diferite culori	un gram	7-20
	din argint cu greutatea:		
	de pînă la 3,00 grame inclusiv	o unitate	6-00
	de la 3,01 la 20,00 grame inclusiv	un gram	2-40
	de peste 20,00 grame	un gram	48 lei + 1,20 lei pentru fiecare gram care depășește 20 grame
	d) în cazul importării articolelor confirmate prin marca de stat a țării producătoare aplicată pe articole:		
	din aur, platină, paladiu	o unitate	4-10
	din argint	o unitate	2-65
2	Expertizarea articolelor, determinarea veridicității și calității mărcii de stat și a semnelor nominale personale:		
	bijuterii și obiecte de uz casnic din aur, platină, paladiu, argint	o unitate	3-00
	articole cu destinație tehnică	un gram	0-72
	articole pentru unități stomatologice	un gram	0-96
3	Efectuarea analizelor:		
	a) aliajelor pentru bijuterii, proteze dentare și altor aliaje pentru determinarea aurului, argintului, platinei, paladiului:		
	spectrometria rengheno-fluorescenta	o analiză	216-00
	prin metoda cu muflă (cu cecul de control din aur)	o analiză	264-00
	prin metoda chimică	un element	216-00
	prin metoda potentiometrică	o analiză	120-00
	prin metoda fizico-chimică	un element	216-00
	b) electroliților și soluțiilor pentru probarea:		
	aurului	o analiză	180-00
	argintului	o analiză	180-00
	platinei, paladiului	o analiză	240-00

	c) acoperirilor și șlamurilor electrolitice pentru determinarea aurului, argintului, platinei, paladiului	un element	216-00
	d) diferitelor materiale fotosensibile pentru determinarea argintului	o analiză	180-00
	e) șlifurilor și așchiilor de bijuterii pentru determinarea aurului, argintului, platinei, paladiului	un element	216-00
	f) pentru determinarea argintului în apele de spălare și de scurgere ale secțiilor galvanice și ale altor secții	o analiză	180-00
4	Prepararea reactivelor pentru probare:		
	aur percloric (fără valoarea aurului)	un mililitru	7-20
	azotat de argint	un mililitru	3-60
	acizi	un mililitru	2-40
5	Înregistrarea semnelor nominale personale:		
	înregistrarea semnelor nominale personale noi		60-00
	înregistrarea anuală		36-00
6	Diagnosticarea pietrelor prețioase și semiprețioase:		
	stabilirea tipului pietrelor prețioase (briliante)	o unitate	12-00
	diagnosticarea completă a pietrelor prețioase (briliante etc.) cu masa de pînă la 0,10 carate	o unitate	36-00
	diagnosticarea completă a pietrelor prețioase (briliante etc.) cu masa de la 0,10 la 0,99 carate	o unitate	60-00
	diagnosticarea completă a pietrelor prețioase (briliante etc.) cu masa de la 1,00 carat	un carat	300-00
	diagnosticarea pietrelor prețioase colorate și giuvaiere	o unitate	60-00
7	Păstrarea valorilor recepționate pentru expertiză peste termenul stabilit, pentru o zi	un gram	0-36

Note:

1. În cazul în care articolele (cuțite, ochelari, oglinzi, canturi și alte articole similare) conțin atât metale prețioase, cît și metale neprețioase și alte materiale, plata pentru marcarea se calculează pornind de la masa metalelor prețioase, care se determină cu aproximație în comun cu beneficiarul sau conform documentelor de însoțire.

2. La marcarea articolelor prin metoda laser, plata se majorează cu 20%.

3. Pentru probarea și marcarea articolelor din aliaje necunoscute se încasează plată dublă.

4. Pentru probarea și marcarea articolelor cu inserări fixate, plata se majorează cu 20%.

5. La prezentarea articolelor pentru probare și marcarea în ambalaj individual, plata se majorează cu 10%.

6. La probarea și marcarea articolelor cu detalii din diferite aliaje din aur, argint, platină sau paladiu, plata se încasează în mărime dublă față de plata stabilită pentru metalul pe care se aplică marcajul de bază.

7. Toate serviciile se prestează în termen de pînă la 10 zile lucrătoare. În cazul prezentării pentru probare și marcarea a unui lot de articole cu greutatea totală mai mare de 2 kg, serviciile se prestează în termen de pînă la 20 de zile lucrătoare.

Pentru probarea și marcarea în regim de urgență, plata se majorează:

pentru executarea lucrărilor în 24 de ore – cu 100%;

pentru executarea lucrărilor în 48 de ore – cu 50%.

8. Toate evaluările paralele se consideră o singură analiză.

9. Pentru efectuarea analizelor și prestarea serviciilor neprevăzute în prezenta listă, taxa se stabilește în comun cu beneficiarul, în baza calculelor respective.

10. În cazul în care articolul prezentat de producător nu poate fi marcat pentru motivul că nu corespunde titlului declarat, plata pentru probare nu se restituie.

11. Tarifelor la serviciile prestate de Camera de Stat pentru Supravegherea Marcării se aplică taxă pe valoarea adăugată la cota standard.”

6. Legea se completează cu anexa nr.2 cu următorul cuprins:

“Anexa nr.2

LISTA

serviciilor și tarifele pentru evaluarea pietrelor prețioase, giuvaiere, a metalelor prețioase și a articolelor din ele

Greutatea pietrelor prețioase, carate/mm	Tariful pentru evaluarea unei pietre montate sau nemontate, în funcție de numărul acestora, lei						
	1	2-5	6-14	15-24	25-39	40-64	65 și mai multe
1. Evaluarea pietrelor prețioase:							
a) briliante							
pînă la 0,03 carate	20	10	10	10	10	10	10
0,04–0,10	50	35	30	20	20	20	15
0,11–0,49	200	100	60	50	30	25	20
0,50–0,99	500	250	150	125	100	75	50
1,00–2,99	1000	500	300	250	200	150	100
3,00–4,99	1500	750	500	375	300	225	150
b) smaralde, alexandrite, rubine, safire							
pînă la 0,05 carate	10	5	3	3	3	3	3
0,06–0,10	50	35	25	20	15	10	10
0,11–0,49	70	40	30	25	20	10	10
0,50–0,99	100	50	40	30	25	20	20
1,00–2,99	250	150	100	70	50	40	30
3,00–4,99	400	250	150	100	70	50	40
2. Evaluarea mărgăritarelor cultivate artificial:							
pînă la 10 mm în diametru	20	10	5	5	5	5	5
10 mm și mai mult în diametru	40	20	10	10	10	10	10
3. Evaluarea pietrelor sintetice							
indiferent de greutate, bucată	20	10	5	5	5	5	5
4. Evaluarea pietrelor semiprețioase:							
pînă la 9,99 carate	20	10	5	5	5	5	5
de la 10,00 pînă la 19,99 carate	50	25	10	10	10	10	10

20,00 carate și mai mult	100	50	25	25	25	25	25
5. Evaluarea muasonitelor sintetice							
Tariful pentru evaluarea unei pietre montate sau nemontate, în funcție de numărul acestora, lei							
1 piatră	2 și mai multe pietre						
50	30						
6. Evaluarea articolelor din metale prețioase							
Greutatea articolului, grame	Tariful pentru evaluarea articolelor din metale prețioase, lei						
	Aur, platină, paladiu			Argint			
a) pînă la 5 grame	15 lei/bucată			5 lei/bucată, indiferent de greutatea articolului			
b) 5 grame și mai mult	20 lei/bucată						
7. Evaluarea materiei prime							
Tipul metalului prețios	Tariful pentru evaluare a unui gram, lei						
a) aur, platină, paladiu	0,50 lei						
b) argint	0,10 lei						

Note:

1. Toate serviciile se prestează în termen de pînă la 10 zile lucrătoare.
2. La evaluarea articolelor din metale prețioase cu montări se aplică cuantumul tarifelor stabilite pentru evaluarea montărilor (pietre prețioase, giuvaiere) și a articolelor din metale prețioase.
3. Tarifelor la serviciile prestate de către Camera de Stat pentru Supravegherea Marcării se aplică taxă pe valoare adăugată la cota standard.”

Art.XXIII. – Articolul 7 din [Legea nr.8-XV din 17 februarie 2005](#) cu privire la Portul Internațional Liber “Giurgiulești” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.36–38, art.116), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

la alineatul (4), litera c) se abrogă;

alineatul (5) va avea următorul cuprins:

“(5) Se consideră originare din Portul Internațional mărfurile produse integral sau prelucrate suficient pe teritoriul acestuia în condițiile prevăzute de [Legea cu privire la tariful vamal.](#)”

alineatul (6) se abrogă.

Art.XXIV. – La articolul 3 din [Legea nr.68-XVI din 5 mai 2005](#) pentru punerea în aplicare a titlului VIII al Codului fiscal (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, alineatul (2) se abrogă.

Art.XXV. – La articolul 3 alineatul (2) din [Legea nr.39-XVI din 2 martie 2006](#) privind instituirea unor măsuri suplimentare de susținere a activității de întreprinzător desfășurate în localitățile din stînga Nistrului ale raionului Dubăsari (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.51–54, art.215), cu modificările ulterioare, cifra “200000” se înlocuiește cu cifra “600000”.

Art.XXVI. – La articolul 3 din [Legea nr.317-XVI din 2 noiembrie 2006](#) pentru punerea în aplicare a titlului IX al Codului fiscal (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, alineatul (2) se abrogă.

Art.XXVII. – Articolul 34 din [Legea nr.419-XVI din 22 decembrie 2006](#) cu privire la datoria publică, garanțiile de stat și recreditarea de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.32–35, art.114), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

“(1¹) În cazul în care debitorul garantat nu își poate respecta obligațiile financiare conform graficului de rambursare a datoriei stabilit, Ministerul Finanțelor, în urma analizei economico-financiare a debitorului garantat, este în drept să adopte decizii privind reeșalonarea datoriei acestuia. Pentru perioada reeșalonată debitorul garantat va achita o dobândă stabilită de către părți.”

Art.XXVIII. – La articolul 6 alineatul (6) din [Legea nr.438-XVI din 28 decembrie 2006](#) privind dezvoltarea regională în Republica Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.21–24, art.68), cu modificările ulterioare, cuvintele “prin trezoreriile teritoriale ale Ministerului Finanțelor” se înlocuiesc cu cuvintele “prin bănci comerciale”.

Art.XXIX. – [Legea nr.61-XVI din 16 martie 2007](#) privind activitatea de audit (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.117–126, art.530), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. În textul legii, noțiunea “raport de audit” se înlocuiește cu noțiunea “raportul auditorului”, iar textul “privind conduita profesională a auditorilor și contabililor” se înlocuiește cu cuvântul “etic”.

2. Articolul 2:

după noțiunea “certificat de calificare al auditorului” se introduce noțiunea “Cod etic” cu următorul cuprins:

“*Cod etic* – codul etic al profesioniștilor contabili, emis de Consiliul pentru Standardele Internaționale de Audit și Asigurare;”

la noțiunea “stagiar”, cuvintele “efectuarea auditului” se înlocuiesc cu cuvintele “misiuni de audit”;

noțiunea “standarde de audit” va avea următorul cuprins:

“*standarde de audit* – standardele internaționale de control al calității, de audit, pentru misiunile de examinare, certificare și servicii conexe, emise de Consiliul pentru Standardele Internaționale de Audit și Asigurare.”

3. Articolul 3 va avea următorul cuprins:

“**Articolul 3.** Principiile fundamentale ale activității de audit

Activitatea de audit se bazează pe următoarele principii:

- a) independență;
- b) integritate;
- c) obiectivitate;
- d) competență profesională și prudență;
- e) confidențialitate;
- f) comportament profesional.”

4. La articolul 4, alineatul (2) se completează în final cu textul “și la alte entități conform prevederilor legislației în vigoare”.

5. La articolul 5, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

“(3) Auditorul poate desfășura activitate de audit în calitate de auditor întreprinzător individual sau salariat al unei societăți de audit ori al unui auditor întreprinzător individual.”

6. La articolul 6:

alineatul (1) se completează cu litera l) cu următorul cuprins:

“l) de îndeplinire a funcțiilor cenzorului/comisiei de cenzori.”

alineatul (2) se completează în final cu textul “, l)”.

7. La articolul 7 alineatul (1), cuvintele “cuantumul retribuirii serviciilor” se înlocuiesc cu cuvântul “onorariile”.

8. Articolul 8 va avea următorul cuprins:

“**Articolul 8.** Raportul auditorului

(1) Raportul auditorului va conține opinia auditorului din toate punctele de vedere semnificative cu privire la măsura în care rapoartele financiare auditate sînt întocmite în conformitate cu cadrul general de raportare financiară aplicabil. Opinia auditorului poate fi nemodificată sau modificată, respectiv, opinie cu rezerve, opinie contrară sau imposibilitatea exprimării unei opinii.

(2) Raportul auditorului va corespunde cerințelor standardelor de audit și va conține elementele fundamentale în următoarea succesiune:

- a) titlul;
- b) destinatarul;
- c) partea introductivă cu enumerarea rapoartelor financiare auditate;
- d) descrierea responsabilității conducerii pentru întocmirea rapoartelor financiare;
- e) descrierea responsabilității auditorului de a exprima o opinie asupra rapoartelor financiare și a domeniului de aplicare a auditului, inclusiv:
 - o referire la standardele de audit și la alte reglementări din domeniul auditului aplicate;
 - descrierea auditului efectuat în conformitate cu standardele menționate;
- f) paragraful care conține opinia auditorului asupra rapoartelor financiare și o referire la cadrul general de raportare financiară utilizat pentru întocmirea rapoartelor financiare;
- g) numele, prenumele, semnătura auditorului, datele din certificatul de calificare al auditorului;
- h) data emiterii raportului;
- i) adresa societății de audit, a auditorului întreprinzător individual în al cărei/ căruia nume activează auditorul, datele din licență și ștampila societății de audit, ale auditorului întreprinzător individual.

(3) În caz de încălcare a restricțiilor prevăzute la art.11 alin.(4), Consiliul de supraveghere al activității de audit declară nul raportul auditorului, fapt care atrage efectuarea repetată a auditului de către un alt auditor.”

9. La articolul 9 alineatul (1), cuvintele “compania de asigurări” se înlocuiesc cu cuvîntul “asigurătorul”, după cuvintele “contractul de audit” se introduc cuvintele “ori activitatea de audit a rapoartelor financiare”, iar în final se introduce textul “aferent auditului rapoartelor financiare anuale și/sau al rapoartelor financiare anuale consolidate”.

10. La articolul 10:

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

“(4) Procedurile de control al calității lucrărilor de audit aplicate de societățile de audit, de auditorii întreprinzători individuali se documentează conform criteriilor stabilite în standardele de audit și în Codul etic și cuprind:

- a) responsabilitatea conducerii societății de audit, a auditorului întreprinzător individual privind calitatea lucrărilor de audit;
- b) cerințe relevante de etică, inclusiv independența;
- c) acceptarea și continuarea relațiilor cu clienții și a misiunilor specifice;
- d) resursele umane, inclusiv desemnarea echipelor misiunii;
- e) realizarea misiunii, inclusiv:
 - consultarea;
 - revizuirea controlului calității misiunii;
 - diferențele de opinie;
 - documentarea misiunii;
- f) monitorizare, inclusiv:
 - monitorizarea politicilor și procedurilor de control al calității;
 - evaluarea, comunicarea și remedierea deficiențelor identificate;
 - plîngerii și contestații.”

la alineatul (5) litera b), după cuvintele “pagina web” se introduc cuvintele “oficială a Consiliului de supraveghere a activității de audit”.

11. La articolul 11:

alineatul (4):

litera f) se abrogă;

la litera g), cifra "3" se înlocuiește cu cifra "7" în primele două cazuri și cu cifra "2" în al treilea caz; la alineatul (5), cuvintele "Costurile serviciilor" se înlocuiesc cu cuvintele "Onorariile pentru serviciile".

12. La articolul 14 litera a), cuvintele "standardele profesionale" se înlocuiesc cu cuvintele "standardele de audit".

13. Articolul 15:

la litera a), cuvintele "actelor normative" se înlocuiesc cu cuvintele "standardelor de audit și ale legislației";

litera f) se completează în final cu cuvintele " , conform modului stabilit de Guvern".

14. La articolul 16 litera a), cuvintele "actelor normative" se înlocuiesc cu cuvintele "standardelor de audit și ale legislației".

15. La articolul 19, litera c) se completează în final cu cuvintele " , și participă la misiuni de audit".

16. Articolul 20:

alineatul (3):

la litera a), cuvântul "licență" se înlocuiește cu cuvintele "studii superioare complete", iar cuvintele "și Tineretului" se exclud;

la litera b), textul "care poate fi acumulată pe parcursul perioadei de susținere a examenelor," se exclude;

alineatul se completează cu litera d) cu următorul cuprins:

"d) să posede limba de stat."

la alineatul (4), cuvintele "de calificare" se exclud, iar cuvintele "mărimea stabilită de Guvern" se înlocuiesc cu textul "mărime de 350 de lei".

la alineatul (5), cuvintele "organele abilitate respective" se înlocuiesc cu textul "Banca Națională a Moldovei și la Comisia Națională a Pieței Financiare".

17. La articolul 21 alineatul (1), după cuvintele "reprezentanți ai" se introduce textul "Ministerului Finanțelor și ai altor organe centrale de specialitate ale administrației publice,".

18. La articolul 22 alineatul (2), după cuvintele "al auditorului" se introduc cuvintele "se eliberează de Ministerul Finanțelor și".

19. Articolul 23:

la alineatul (1), cuvântul "Consiliul" se înlocuiește cu cuvintele "Ministerul Finanțelor în baza deciziei Consiliului";

la alineatul (3) litera b), cuvintele "executarea sentinței" se înlocuiesc cu cuvintele "stingerea antecedentelor penale".

20. Articolul 24 va avea următorul cuprins:

"Articolul 24. Suspendarea activității auditorului

(1) Activitatea auditorului se suspendă de Ministerul Finanțelor în cazul în care auditorul:

- a) deține o funcție publică incompatibilă, conform legislației, cu activitatea de audit;
- b) depune o cerere de suspendare a activității pe un termen de cel mult 3 ani.

(2) În cazul prevăzut la alin.(1) lit.a), auditorul va înștiința, în termen de 30 de zile, Consiliul de supraveghere a activității de audit despre apariția situației de incompatibilitate.

(3) În cazul prevăzut la alin.(1) lit.b), auditorul va depune la Consiliul de supraveghere a activității de audit o cerere scrisă de suspendare a activității în calitate de auditor. Consiliul de supraveghere a activității de audit va înștiința auditorul în termen de 30 de zile despre decizia adoptată.

(4) La sfârșitul fiecărui trimestru, Consiliul de supraveghere a activității de audit va prezenta Ministerului Finanțelor informația privind auditorii care și-au suspendat activitatea, pentru actualizarea informației din Registrul de stat al auditorilor.

(5) Orice raport al auditorului întocmit în perioada pentru care i s-a suspendat activitatea este declarat nul de către Consiliul de supraveghere a activității de audit."

21. Articolul 26 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

"(1¹) În cazul dispariției situației de incompatibilitate prevăzute la art.24 alin.(1) lit.a), auditorul va înștiința, în termen de 30 de zile, Consiliul de supraveghere a activității de audit despre reluarea

activității. Consiliul de supraveghere a activității de audit informează Ministerul Finanțelor despre reluarea activității auditorului, pentru actualizarea informației din Registrul de stat al auditorilor.”

22. Articolul 27:

la alineatul (2), cuvintele “, Consiliul de supraveghere a activității de audit” se exclud;

la alineatul (3):

litera a) va avea următorul cuprins:

“a) punerea în aplicare și publicarea standardelor de audit și a Codului etic, elaborarea, aprobarea și publicarea programului de examinare pentru conferirea calității de auditor pentru auditul general și a altor acte normative din domeniul auditului;”

litera b) se completează în final cu cuvintele “și evidența stagiarelor în activitatea de audit”;

alineatele (4) și (5) se abrogă.

23. Articolul 28:

la alineatul (4), litera d) se abrogă;

articolul se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

“(5) Suspendarea licenței pentru desfășurarea activității de audit se efectuează în conformitate cu [Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător](#), precum și în cazul în care auditorul sau auditorii angajați în cadrul societății de audit, auditorului întreprinzător individual și-au suspendat activitatea conform art.24 alin.(1).”

24. La articolul 29, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

“(3) Extrasul din Registrul de stat al auditorilor care cuprinde informația de la lit.b), c) și j) se publică anual în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, conform situației de la 1 ianuarie, și se plasează pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor la începutul fiecărui trimestru sau pe măsura survenirii modificărilor.”

25. Articolul 30:

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

“(3) Extrasul din Registrul de stat al societăților de audit, al auditorilor întreprinzători individuali care cuprinde informația de la lit.b), c), h) și l) se publică anual în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, conform situației de la 1 ianuarie, și se plasează pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor la începutul fiecărui trimestru sau pe măsura survenirii modificărilor.”

la alineatul (5), după cuvintele “informația indicată la alin.(2) lit.” se introduce textul “b).”.

26. Articolul 31:

la alineatul (2), cuvintele “reglementarea și supravegherea de stat a” se înlocuiesc cu cuvântul “supravegherea”;

alineatul (3):

la litera a), cuvintele “standardelor naționale de audit și ale altor acte” se înlocuiesc cu cuvântul “actelor”;

litera g) va avea următorul cuprins:

“g) adoptă decizii privind retragerea certificatelor de calificare ale auditorilor, privind suspendarea activității auditorului;”

litera h) se completează în final cu cuvintele “, a stagiarelor în activitatea de audit”.

27. Articolul 32:

la alineatul (1), cuvintele “și Tineretului” se exclud;

la alineatul (2), cifra “2” se înlocuiește cu cifra “3”;

la alineatul (4), după cuvintele “economico-financiar” se introduc cuvintele “sau juridic”, textul “angajați pe bază de contract individual de muncă, în conformitate cu prevederile Codului muncii” se înlocuiește cu textul “încadrați în conformitate cu prevederile [Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public](#)”, iar cuvintele “actelor legislative” se înlocuiesc cu textul “legislației în vigoare în domeniul activității de audit, ale standardelor de audit, ale Codului etic”.

28. La articolul 33 alineatul (2), cifra “2” se înlocuiește cu cifra “3”.

29. La articolul 35 alineatul (1), cuvintele “de audit în conformitate cu art.8” se înlocuiesc cu cuvântul “său”.

30. La articolul 36 alineatul (3), cuvîntul “auditare” se exclude.

Art.XXX. – [Legea nr.96-XVI din 13 aprilie 2007](#) privind achizițiile publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.107–111, art.470), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 4 se completează cu litera n) cu următorul cuprins:

“n) contractelor de achiziții publice încheiate de către misiunile diplomatice și oficiile consulare ale Republicii Moldova cu operatorii economici rezidenți ai statului în care acestea își desfășoară activitatea.”

2. La articolul 9 alineatul (2), cuvintele “nivelul regiunilor de dezvoltare” se substituie prin cuvintele “nivel teritorial”.

3. La articolul 15 alineatul (1), textul “, cu excepția cazurilor cînd autoritatea contractantă achiziționează obligatoriu bunuri și servicii indigene conform listei aprobate anual de către Guvern” se exclude.

4. La articolul 44, alineatul (6) se abrogă.

5. La articolul 54 alineatul (5), cifra “100000” se înlocuiește cu cifra “50000”, iar cifra “500000” – cu cifra “100000”.

6. La articolul 69, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

“(3) Se interzice cesiunea de creanță (datorie), precum și modificarea oricărui element al contractului încheiat sau introducerea unor elemente noi dacă asemenea acțiuni sînt de natură să schimbe condițiile ofertei care au constituit temei pentru selectarea acesteia și să majoreze valoarea ei.”

Art.XXXI. – [Legea contabilității nr.113-XVI din 27 aprilie 2007](#) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.90–93, art.399), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2, după cuvintele “birourilor înființate de aceștia,” se introduc cuvintele “executorilor judecătorești,”.

2. La articolul 4, alineatul (6) va avea următorul cuprins:

“(6) Instituțiile publice aplică sistemul contabil în partidă dublă, țin contabilitatea și întocmesc rapoartele financiare în baza S.N.C.S.P. sau a normelor metodologice aprobate de Ministerul Finanțelor pentru sectorul bugetar.”

3. Articolul 9:

la litera b), cuvintele “și ale S.N.C.S.P.” se înlocuiesc cu cuvintele “, S.N.C.S.P sau normelor metodologice aprobate de Ministerul Finanțelor pentru sectorul bugetar”;

litera c) se completează în final cu textul “, sau a normelor metodologice aprobate de Ministerul Finanțelor pentru sectorul bugetar”.

4. La articolul 10 litera a), sintagma “Comisia Națională a Valorilor Mobiliare” se înlocuiește cu sintagma “Comisia Națională a Pieței Financiare”.

5. La articolul 11:

alineatul (2) litera a):

liniuța a doua se completează în final cu cuvintele “și norme metodologice pentru sectorul bugetar”;

la liniuța a treia, după cuvintele “aplicarea standardelor” se introduc cuvintele “și/sau a normelor”;

la alineatul (6), cuvintele “cu aprobarea Ministerului Finanțelor” se înlocuiesc cu cuvintele “cu coordonarea acestora cu Ministerul Finanțelor”.

6. La articolul 16, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

“(2) Politica de contabilitate tip pentru instituțiile publice se elaborează și se aprobă de Ministerul Finanțelor. Organele centrale de specialitate ale administrației publice pot elabora prevederi suplimentare la politica de contabilitate tip, ținînd cont de specificul activității acestora, coordonate cu Ministerul Finanțelor. Instituțiile publice elaborează și aprobă politica de contabilitate în conformitate cu prevederile prezentului alineat.”

7. Articolul 23 se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:

“(7) Nomenclatorul și structura registrelor contabile pentru instituțiile publice se elaborează și se aprobă de Ministerul Finanțelor.”

8. În denumirea capitolului IV, după sintagma “Trezoreria de Stat” se introduce textul “, trezoreriile teritoriale ale Ministerului Finanțelor”.

9. Articolul 25:

denumirea articolului va avea următorul cuprins:

“**Articolul 25.** Contabilitatea în Trezoreria de Stat și în trezoreriile teritoriale ale Ministerului Finanțelor”;

la alineatele (1), (2), (3), (4), (5) și (6), după cuvintele “trezoreriile teritoriale” și “trezoreriilor teritoriale” se introduc cuvintele “ale Ministerului Finanțelor”.

10. Articolul 27:

la alineatul (3) litera b), după cuvintele “trezoreriile teritoriale” se introduc cuvintele “ale Ministerului Finanțelor”;

la alineatul (4), după cuvintele “trezoreriilor teritoriale” se introduc cuvintele “ale Ministerului Finanțelor”.

11. Articolul 28 va avea următorul cuprins:

“**Articolul 28.** Prezentarea raportului executării bugetului public național

(1) Raportul anual privind executarea bugetului public național se prezintă Guvernului de către Ministerul Finanțelor, pentru informare, concomitent cu raportul anual privind executarea bugetului de stat.

(2) Raportul anual privind executarea bugetului public național se prezintă Parlamentului de către Guvern, pentru informare, concomitent cu raportul anual privind executarea bugetului de stat.”

12. La articolul 38, alineatele (6) și (7) vor avea următorul cuprins:

“(6) Instituțiile publice și celelalte entități ai căror conducători au calitatea de executori de buget întocmesc și prezintă rapoarte financiare la organele centrale de specialitate ale administrației publice, la autoritățile administrației publice locale, în conformitate cu termenele și periodicitatea stabilite de acestea.

(7) Organele centrale de specialitate ale administrației publice, autoritățile administrației publice locale și instituțiile publice autonome întocmesc și prezintă Ministerului Finanțelor rapoarte financiare potrivit normelor aprobate și în conformitate cu termenele și periodicitatea stabilite de acesta.”

Art.XXXII. – [Legea nr.135-XVI din 14 iunie 2007](#) privind societățile cu răspundere limitată (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007 nr.127–130, art.548), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 26:

la alineatul (3), cuvântul “beneficiul” se înlocuiește cu cuvintele “profitul net”;

la alineatul (4), cuvintele “beneficiului net” se înlocuiesc cu cuvintele “profitului net”.

2. La articolul 31 alineatul (3), cuvintele “din beneficiul ei” se înlocuiesc cu cuvintele “din profitul net”, iar cuvintele “din beneficiul net” se exclud.

3. Articolul 33 alineatul (2) litera a), cuvintele “din contul beneficiului net” se înlocuiesc cu cuvintele “din contul profitului net”.

4. Articolul 39:

în denumirea articolului, cuvântul “beneficiului” se înlocuiește cu cuvintele “profitului net”;

la alineatul (1), cuvintele “beneficiul rămas” se înlocuiesc cu cuvintele “profitul net înregistrat”, iar cuvintele “părții beneficiului” se înlocuiesc cu cuvintele “părții profitului net”;

la alineatul (2), cuvântul “Beneficiul” se înlocuiește cu cuvintele “Profitul net”, iar cuvintele “a beneficiului” se înlocuiesc cu cuvintele “a profitului net al”;

la alineatul (3), cuvântul “Beneficiul” se înlocuiește cu cuvintele “Profitul net”, iar cuvintele “distribuirea beneficiului” se înlocuiesc cu cuvintele “distribuirea acestuia”.

5. Articolul 40:

în denumirea articolului, cuvântul “beneficiului” se înlocuiește cu cuvintele “profitului net”;

la alineatul (1), în partea introductivă și la litera b), cuvântul “beneficiului” se înlocuiește cu cuvintele “profitului net”;

la alineatul (2), cuvântul “beneficiul” se înlocuiește cu cuvintele “profitul net”, iar cuvintele “distribuirii beneficiului” se înlocuiesc cu cuvintele “distribuirii acestuia”;

la alineatul (3), cuvântul “beneficiul” se înlocuiește cu cuvintele “profitul net”;

la alineatul (4), cuvântul “Beneficiul” se înlocuiește cu cuvintele “Profitul net”.

6. La articolul 43 litera g), cuvântul “beneficiilor” se înlocuiește cu cuvintele “profitului net”.

7. La articolul 47 alineatul (4), cuvintele “dreptul la beneficiu” se înlocuiesc cu cuvintele “dreptul la profit net”, cuvintele “Plata beneficiului” se înlocuiesc cu cuvintele “Plata profitului net”, iar cuvintele “distribuirea beneficiului” se înlocuiesc cu cuvintele “distribuirea acestuia”.

8. La articolul 49 alineatul (1) litera h), cuvintele “a beneficiului” se înlocuiesc cu cuvintele “a profitului net”.

9. Articolul 58 alineatul (1):

la punctul 1) litera b), cuvintele “a beneficiului” se înlocuiesc cu cuvintele “a profitului net al”;

la punctul 3) litera b), cuvintele “repartizarea beneficiului” se înlocuiesc cu cuvintele “repartizarea profitului net”.

Art.XXXIII. – La articolul 19 alineatul (3) litera b) din [Legea nr.220-XVI din 19 octombrie 2007](#) privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.184–187, art.711), cu modificările ulterioare, sintagma “Inspectoratului Fiscal Principal de Stat” se înlocuiește cu sintagma “inspectoratului fiscal de stat teritorial”.

Art.XXXIV. – La articolul IV din [Legea nr.113-XVI din 22 mai 2008](#) pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.103–105, art.395), alineatul (2) se abrogă.

Art.XXXV. – Articolul 4 din [Legea nr.178-XVI din 10 iulie 2008](#) cu privire la Aeroportul Internațional Liber “Mărculești” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.143–144, art.585) se modifică după cum urmează:

la alineatul (4), litera c) se abrogă;

alineatul (5) va avea următorul cuprins:

“(5) Se consideră origine din Aeroportul Liber mărfurile produse integral sau prelucrate suficient pe teritoriul acestuia în condițiile prevăzute de [Legea cu privire la tariful vamal.](#)”

alineatul (6) se abrogă.

Art.XXXVI. – [Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24 octombrie 2008](#) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.3–6, art.15), cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. După articolul 197 se introduce articolul 197¹ cu următorul cuprins:

“**Articolul 197¹.** Transportarea ilegală a călătorilor

(1) Transportarea contra plată a călătorilor cu unitatea de transport de pînă la opt locuri, inclusiv locul conducătorului auto, de către persoana care nu dispune de licență și de documentul eliberat de autoritățile administrației publice locale ce atestă dreptul de a efectua transporturi în regim de taxi

se sancționează cu amendă de la 100 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 350 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Transportarea contra plată a călătorilor cu unitatea de transport ce depășește opt locuri, inclusiv locul conducătorului auto, de către persoana care nu dispune de licență și de permisul de activitate pe rută ce atestă dreptul de a efectua transporturi pe rute regulate și/sau de documentul ce atestă dreptul de a efectua transporturi pe rute neregulate

se sancționează cu amendă de la 120 la 140 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 400 la 450 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”

2. După articolul 287 se introduce articolul 287¹ cu următorul cuprins:

“**Articolul 287¹**. Împiedicarea activității în cadrul auditului postvămuire

(1) Lipsa sau neasigurarea integrității documentelor aferente tranzacțiilor economice externe, precum și ținerea neconformă a evidenței contabile a acestora

se sancționează cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Împiedicarea controlului vamal în cadrul auditului postvămuire prin neasigurarea accesului în sediu, încăperi de producție, depozite și în alte încăperi (cu excepția încăperilor utilizate exclusiv ca spațiu locativ), prin neprezentarea de explicații, date, informații și documente necesare organului vamal asupra problemelor care apar în timpul controlului, prin alte acțiuni sau inacțiuni

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și/sau cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Neasigurarea condițiilor corespunzătoare pentru efectuarea auditului postvămuire, neacordarea unui spațiu de lucru în birou, precum și neasigurarea asistenței necesare

se sancționează cu amendă de la 150 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(4) Neasigurarea integrității sigiliilor aplicate de către colaboratorii vamali în cadrul efectuării auditului postvămuire

se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 250 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.”

3. Articolul 400 se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:

“(6) Procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la art.197¹ se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.”

4. La articolul 402 alineatul (1), după textul “art.301, 311” se introduce textul “, 330, art.349 alin.(1)”.

5. La articolul 403 alineatul (1), după cifra “287” se introduce cifra “, 287¹”.

6. La articolul 431 alineatul (2¹), după cuvintele “prevăzute la” se introduce textul “art.197¹ și”.

Art.XXXVII. – La articolul 22 alineatul (2) din [Legea nr.231 din 23 septembrie 2010](#) cu privire la comerțul interior (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.206–209, art.681), cu modificările ulterioare, cuvintele “organele fiscale” se înlocuiesc cu cuvintele “Serviciul control financiar și revizie din subordinea Ministerului Finanțelor”.

Art.XXXVIII. – La articolul XII punctul 4 din [Legea nr.48 din 26 martie 2011](#) pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.53, art.114), modificarea referitoare la completarea articolului 14 cu alineatele (1¹) și (1²) se exclude.

Art.XXXIX. – În termen de o lună de la data intrării în vigoare a art.XV din prezenta lege, colaboratorul vamal care activează urmează să depună, pe propria răspundere, o declarație că nu este rudă, afin sau afiliat cu fondatorii sau organele de conducere ale unei persoane juridice care deține licență pentru activitatea de broker vamal.

Art.XL. – (1) Standardele de audit și Codul etic intră în vigoare pentru auditul rapoartelor financiare ce cuprind perioadele începând cu 1 ianuarie 2012.

(2) Guvernul este responsabil de inițierea negocierilor cu Consiliul pentru Standardele Internaționale de Audit și Asigurare privind acceptarea și implementarea standardelor de audit și a Codului etic în Republica Moldova.

Art.XLI. – [Legea nr.61-XVI din 16 martie 2007](#) privind activitatea de audit (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.117–126, art.530), cu modificările ulterioare, inclusiv cu cele aduse prin prezenta lege, va fi republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Art.XLII. – Guvernul, în termen de 3 luni:

a) va prezenta Parlamentului mecanismul de aplicare a metodelor și surselor indirecte de estimare a obligației fiscale privind impozitul pe venit, precum și va elabora și aproba un plan de acțiuni privind mediatizarea populației pe parcursul anului 2012 privind aplicarea acestor metode și surse indirecte;

b) în comun cu Agenția Națională de Reglementare în Energetică, va elabora:

– mecanismul de reglementare a activității privind importul și livrarea gazului lichefiat pe teritoriul Republicii Moldova;

c) va informa Parlamentul privind modalitatea de raportare și conținutul facturilor fiscale supuse înregistrării obligatorii în Registrul general electronic al facturilor fiscale.

[Art.XLII modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

Art.XLIII. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării, cu excepția articolului V punctul 133 referitor la art.281¹ alin.(2) și punctul 134, care se pun în aplicare cu începere de la 1 ianuarie 2010, și a articolului XXIX punctul 5, care se pune în aplicare în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Marina LUPU

Chișinău, 23 decembrie 2011.

Nr.267.